

۱۱۰۹

مهرنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه شنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۲

برنامه‌ریزی‌های وزارت نفت دولت سیزدهم
در سیاست خارجی به بار نشست

چتر فراگیر دیپلماسی

استقبال کشورهای منطقه
از فضای مثبت همکاری با ایران

SHANA PHOTO
Received

دیدار دبیر کل اوپک با رئیس جمهوری و وزیر نفت

هیثم الغیص، دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در جریان سفر به ایران، شنبه، ششم خردادماه با سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و جواد اوجی، وزیر نفت دیدار و گفت و گو کرد.

SHANA PHOTO
Received

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
علی فروزنده

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد
دبیر تحریریه: سعید محمدیگی

همکاران تحریریه: مهدی مهرابی، سمیه راهیپما،

معصومه اصغری، مرجان طباطبایی،
سمانه اسدی، نیوشا روزیان

آنتیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی، بهاره افتخاری
ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: عباس لطفی

عکس: واحد عکس اداره کل روابط عمومی وزارت نفت

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

شنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۲

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

۳۸
۴۶

بین الملل

باشگاه خبر

نقش قاره کهن در
رشد تقاضای نفت

مسجد سلیمان شهر
نخستین‌ها

۴۴
۳۶
۲۸

خانواده نفت

پژوهش

گاز

روایت قهرمان شنا
از خاطره نفس گیر
دوران کودکی

راهیابی دانش بومی
مرکابتان زدایی
به پتروپالایشگاه‌ها

سفر گاز به دیار
شاعران

گفت و گوی اختصاصی «مشعل» با مدیر
پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و
بخش فرآورده‌های نفتی تشریح شد

همکاری با شرکت دانش بنیان

۲۲

صنعت پالایش از دیرباز جایگاه ویژه‌ای در ایران داشته است. تبدیل نفت خام به فرآورده‌های آن، زنجیره‌ای از فرایندهاست که با هدف افزایش ارزش افزوده انجام می‌شود. زندگی در دنیای کنونی، بدون فرآورده‌های نفتی، تقریباً غیر ممکن شده است. از این رو محققان سعی بر آن دارند تا فرایندهایی را که منجر به تولید برش‌های جدیدی از نفت می‌شود، بهبود بخشند. مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش، بر آن است تا با برنامه‌ای مدون، همه بضاعت علمی و عملی خود را به کارگیرد تا افزون بر رفع نیازهای فناورانه صنعت پالایش، زمینه‌های مناسب برای صدور تکنولوژی به آن سوی سرحدات ایران را نیز فراهم آورد. این امر میسر نخواهد شد، مگر آنکه این مدیریت به عنوان حلقه اتصال مفیدی بین صنعت، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی عمل کند. بنابر اهمیت موضوع، گفت‌وگویی با رضا کاظم‌نژاد، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران انجام شده است که در ادامه می‌آید.

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس خبر داد:

سرمایه‌گذاران

در انتظار شروع عملیاتی پارک‌ها

۳۳۶

ثابت‌بیشترین حجم انتقال گاز
در میان مناطق ۱۰ گانه

قلب گاز در منطقه ۵ هی تپد

۳۳۲

مدیرعامل شرکت پالایش نفت
ستاره خلیج فارس تشریح کرد:

حرکت بر لبه دانش

۲۲۶

اجرای طرحی موفق برای مبارزه با قاچاق سوخت

روزهای پایانی اسفندماه سال گذشته با هدف پیشگیری و مبارزه با عرضه خارج از شبکه و قاچاق سوخت از مرزهای کشور، طرحی با عنوان «باک پر» کلید خورد. این طرح به همت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه و در بزرگ‌ترین مرز زمینی کشور عملیاتی شد. بر اساس اظهارات احمد مجرد، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه، این طرح از جمله مصوبات ابلاغی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور به استانداری هاست و میزان سوخت داخل باک کلمیون‌های ایرانی خروجی از کشور، بر اساس باک پر محاسبه و وجه آن بر اساس نرخ تعادلی مرزی دریافت و به حساب خزانه دولت واریز می‌شود.

۲۶

سخنگوی کمیسیون انرژی
مجلس شورای اسلامی:

همکاری ایران و ترکمنستان ایران رابه هاب گازی بدل می‌کند

۴

گفت‌وگو با سرپرست تیم قایقرانی
بانوان پارس جنوبی

برای موفقیت از جان مایه گذاشتیم

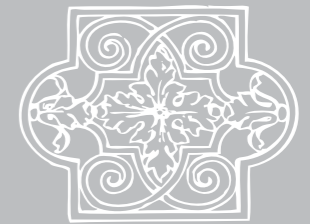
۵۲

گل‌های باورده، فیلمی از
رشادت قهرمانان پالایشگاه آبادان که با
همکاری وزارت نفت ساخته شد

نفت بر پرده نقره‌ای

۴۸

عکس: بویاشاملی - پالایشگاه تهران

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام کرد:

معرفی بسته‌های سرمایه‌گذاری روس‌ها در صنایع پایین‌دستی پتروشیمی

همچنین شرکت‌های صاحب‌نام در حوزه کامپاند و مستریچ، اسمال در نمایشگاه روس‌پلاست در مقایسه با دورهای قبل، هم از نظر توانمندی و هم تنوع ارائه محصولات در زنجیره ارزش، قدرتمندتر ظاهر شدند. وی درباره سرمایه‌گذاری روسیه در صنعت پتروشیمی کشورمان نیز تصریح کرد: پیشنهاد شرکت ملی صنایع پتروشیمی به شرکت‌های روس درباره همکاری و سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی ایران، بیشتر در حوزه تبادل خدمات فنی و مهندسی،

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: بسیاری از شرکت‌های روس، علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در بخش صنایع پایین‌دست پتروشیمی در ایران هستند که در این زمینه بسته‌های متفاوت و جذاب سرمایه‌گذاری آماده و معرفی شده است. مرتضی شاهمیرزایی در حاشیه برگزاری سیزدهمین نمایشگاه روس‌پلاست اظهار کرد: با همکاری و هماهنگی یکپارچه و مستحکم، شرکت‌های پتروشیمی مارون، امیرکبیر، شازند، تبریز و آریاساسول،

طرف‌های روس، با ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری دهها میلیارد دلاری که وزیر نفت کشورمان نوید آن را داده‌اند، فرصت بسیار مطلوبی برای سرمایه‌گذاران روسی ایجاد شده که در حوزه‌های بالادست، میان‌دست و پایین‌دست صنعت پتروشیمی نیز حضوری فعالانه داشته باشند. شاهمیرزایی، درباره یکی از همکاری‌های دوجانبه ایران و روسیه در صنعت پتروشیمی اظهار کرد: با بررسی‌های انجام‌شده، هم‌اکنون روسیه می‌تواند برخی محصولات پتروشیمی مزاد نیز خود مانند گروه استایرن و پلی پروپیلن را به بازار ایران صادر و در مقابل خدمات فنی و مهندسی، بویژه در حوزه فناوری و کاتالیست‌ها از کشورمان دریافت کند.

وی بابت این که راهبرد بلندمدت و دیپلماسی انرژی-اقتصادی ایران، همکاری و مشارکت دوسویه با کشورهای همسایه و دوست در بخش‌های نفت، گاز، پتروشیمی و توسعه فناوری‌هاست، تأکید کرد: ذخایر غنی نفت و گاز ایران، نزدیکی به آب‌های آزاد، دسترسی آسان به بازارهای صادراتی همچون هند، چین و کشورهای شرق آسیا و کشورهای حوزه آفریقا، همچنین وجود نیروی کار متخصص، بومی‌سازی فناوری، ساخت کالا و تجهیزات مورد نیاز صنعت و قیمت تمام‌شده پایین، از مزیت‌های برتر و مطمئن سرمایه‌گذاری خارجی در ایران است. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران تأکید کرد: با توجه به تمهیدات ویژه اندیشیده شده در دولت، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، آماده حضور سرمایه‌گذار و مشارکت‌های دوجانبه با کشورهای خارجی است. معاون وزیر نفت یادآور شد: هم‌اکنون ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی ایران از مرز ۹۲ میلیون تن در سال عبور کرده و با برنامه‌ریزی‌های راهبردی این صنعت در مناطق جدید بویژه در جنوب کشور و در حاشیه سواحل خلیج همیشه فارس و دریای عمان و همین‌طور در فازهای جدید دو هاب عسولوه و ماهشهر، مسیر توسعه خود را با شتاب گسترش می‌دهد.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

همکاری با تر کمستان، ایران را به هاب گازی بدل می‌کند

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر اینکه باید از ظرفیت مناسب سوآپ گاز بین ایران و تر کمستان استفاده کرد، گفت: همکاری گازی ایران و تر کمستان، می‌تواند ایران را به TXF انرژی در منطقه بدل کند. مالک شریعتی‌نیا سر بالشاره به اینکه تقویت دیپلماسی انرژی، یکی از نقاط قوت وزارت نفت در دولت سیزدهم به شمار می‌آید، اظهار کرد: در شرایطی که در گذشته همه نگاه‌ها به سمت کشورهای غربی معطوف بود و حتی با بدعملی و بی‌اطلاعی در حوزه دیپلماسی انرژی، قرار داد گازی با تر کمستان را تحریب و خسارت‌هایی به کشور، حوزه گاز و حتی تجار و بازرگانان تحمیل کردیم؛ اما در این دولت با دیپلماسی فعال انرژی روابط با همسایگان، بویژه تر کمستان مجدداً احیا شد.

وی افزود: همکاری گازی ایران و تر کمستان می‌تواند ایران را به هاب انرژی در منطقه بدل و بخشی از نیاز گازی مارا در شمال و شمال شرق کشور تأمین کند.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: باید از ظرفیت مناسب سوآپ گاز میان دو کشور ایران و تر کمستان استفاده کرد. امروز با رویکردهای مثبت در حوزه دیپلماسی انرژی، بدهی گازی مابه‌تر کمستان تسویه شده و روابط اقتصادی دو کشور در حال گسترش است.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش تأکید کرد:

ضرورت ورود شرکت‌های پالایشی به پروژه‌های پالایشگاهی فراسرزمینی

پخش فراوردهای نفتی ایران درباره مجوزهای محیط زیستی پروژه‌های شرکت‌های پالایشی اظهار کرد: مسائل و مشکلاتی در این بخش وجود دارد که بعضی از آنها فراسازمانی است، مانند مجوزهای محیط زیستی که گاهی اوقات در روند پیشبرد پروژه‌ها اختلال ایجاد می‌کند. سالاری ادامه داد: ایجاد رقابت و تمایز در میان شرکت‌هایی که به سمت کیفی‌سازی گام برمی‌دارند و از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده می‌کنند، ضروری و مهم است. محمدامیر نیکوه‌مت، رئیس هیأت مدیره هلدینگ پتروپالایش اصفهان نیز در این نشست تصریح کرد: هلدینگ پتروپالایش اصفهان در زنجیره ارزش و تکمیل پروژه‌های در دست اجرا با به کارگیری نیروی انسانی متخصص و برگزاری اتاق فکرهای تشکیل شده و تصمیمات راهبردی، اقدام‌های خوب و مؤثری را برای پیشبرد اهداف شرکت تا اواخر ۱۴۰۵ ایجاد کرده است.

بین‌الملل

بیانیه پایانی سی و پنجمین نشست وزیران اوپک و غیر اوپک

وزیران نفت و انرژی اوپک پلاس با انتشار بیانیه‌ای در سی و پنجمین نشست خود، با هدف بهبود ثبات بازار نفت ضمن تأکید بر تداوم بیانیه همکاری و منشور همکاری اوپک و غیر اوپک تصمیم گرفتند. با ادامه و تعدیل کاهش‌های اعمال شده در سال ۲۰۲۴ میلادی، در مجموع ۴۰ میلیون و ۴۶۰ هزار بشکه نفت تولید کنند.

سی و پنجمین نشست وزیران نفت و انرژی تولید کنندگان عضو اوپک و غیر اوپک ۱۴ خردادماه در وین برگزار شد.

با توجه به تعهد مستمر کشورهای عضو اوپک و غیر اوپک در بیانیه همکاری (DoC) به منظور دستیابی و حفظ ثبات بازار نفت و در عین حال هدایت بازار نفت برای بلندمدت، همسو با رویکرد موفق به دلیل اقدام‌های محتاطانه، فعالانه و پیشگیرانه که به‌طور مداوم از سوی کشورهای عضو اوپک و غیر اوپک در بیانیه همکاری پذیرفته شده است، اعضا تصمیم گرفتند:

• بر چارچوب توافقنامه همکاری که در ۱۰ دسامبر ۲۰۱۶ (شنبه، ۲۰ آذر ۱۳۹۵) امضا و در نشست‌های بعدی تأیید و در عین حال منشور همکاری اوپک و غیر اوپک که در ۲ ژوئیه ۲۰۱۹ (سه‌شنبه، ۱۱ تیرماه ۱۳۹۸) امضا شده، تأکید شود.

• مجموع تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک و غیر اوپک حاضر در بیانیه همکاری از اول ژانویه سال ۲۰۲۴ میلادی تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۴ و ۴۰ میلیون و ۴۶۰ هزار بشکه در روز برسد.

• ضمن تأکید بر حق قانونی کمیته وزارتی نظارت بر توافق اوپک پلاس (JMMC) اختیار قانونی تمدید شد تا به مدت شرایط بازارهای جهانی نفت، مقدار تولید و سطح پایبندی اعضا به سطح تولید تعیین شده در بیانیه همکاری را کمک کمیته فنی مشترک (JTC) و دبیرخانه اوپک زیر نظر داشته باشند. افزون بر این نشست، کمیته وزارتی نظارت بر توافق اوپک پلاس هر دو ماه یکبار برگزار شود.

• نشست وزیران نفت و انرژی اوپک و غیر اوپک هر ۶ ماه یکبار مطابق نشست‌های عادی برنامه‌ریزی شده اوپک برگزار شود.

• به کمیته وزارتی نظارت بر توافق اوپک پلاس (JMMC) اختیار داده شد نشست‌های بیشتری برگزار کند یا در صورت نیاز برای رسیدگی به تحولات بازار نفت درخواست برگزاری نشست وزارتی اوپک پلاس را ارائه دهد.

• پایبندی به بیانیه همکاری با توجه به سطح تولید نفت خام، باید بر اساس اطلاعات منابع ثانویه و روش اعمال شده برای کشورهای عضو اوپک، مورد پایش قرار گیرد.

• بر اهمیت حیاتی پایبندی به بیانیه همکاری و جبران تخطی‌ها از سطح تولید تعیین شده در جدول پیوست و در عین حال سطوح تولیدی از پیش تعیین شده تصریح شود.

• سی و ششمین نشست مشترک وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک و غیر اوپک، موسوم به ائتلاف اوپک پلاس ۲۶ نوامبر ۲۰۲۳ (یکشنبه، پنجم آذرماه ۱۴۰۲) برگزار شود.

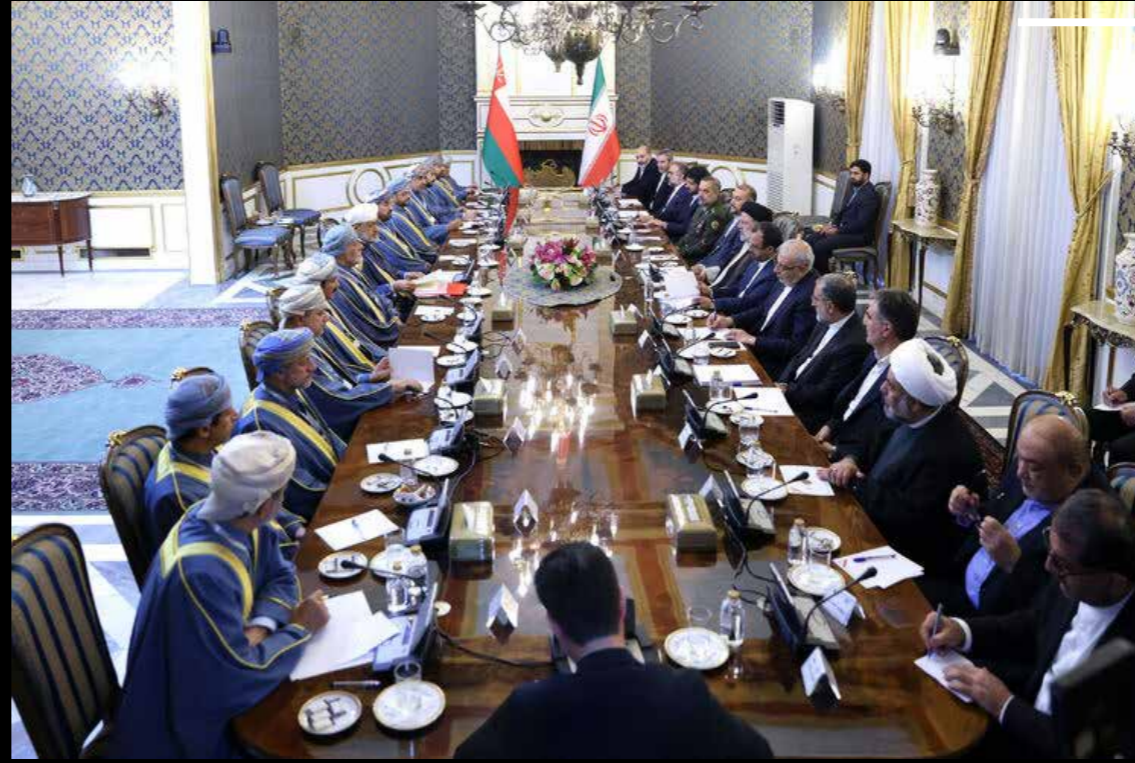
چتر فراگیر دیپلماسی

برنامه‌ریزی‌های وزارت نفت دولت سیزدهم در سیاست خارجی به بار نشست

استقبال کشورهای منطقه
از فضای مثبت همکاری با ایران

مشعل | دیپلماسی انرژی به عنوان برگ برنده وزارت نفت دولت سیزدهم برای پیشبرد منافع ملی و دیپلماسی اقتصادی و انرژی که از رهگذر آن شاهد شکوفایی و گشایش دیپلماسی با کشورهای مختلف در فضای محدودیت بین‌المللی بوده‌ایم، در ماه‌های اخیر نمود گسترده داشته است. وزارت نفت همواره کوشیده است با بهره‌گیری از دیپلماسی انرژی، شرایط لازم را برای کاهش انسداد بین‌المللی در عرصه تجارت جهانی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی فراهم سازد و در این راه با تکیه بر منابع عظیم نفت و گاز، نقش آفرینی بیشتر در بازارهای جهانی به جای سیاست تقابل در مسیر تعامل با کشورهای مختلف پیشه کرده است. آنچه در این راه به عنوان یکی از رویکردهای اصلی وزارت نفت دولت سیزدهم طی شده است، دیپلماسی انرژی مبتنی بر همسایگی و منطقه‌گرایی بوده است که نمونه‌های این امر به تازگی در تعمیق روابط ایران در حوزه انرژی با کشورهای عمان، ترکمنستان و روسیه نمود داشته است.

توسعه دیپلماسی انرژی و همکاری های ایران با کشورهای همسایه به خصوص اتحادیه کشورهای مستقل همسود یا کشورهای مستقل مشترک المنافع (C.I.S) به عنوان یکی از برنامه های جواد اوجی، وزیر نفت دولت سیزدهم از نخستین روزهای کاری در اوایل شهریورماه در دستور کار قرار گرفته و حاصل جمع این سیاست راهبردی، دستاوردهای مختلف با کشورهای همسایه از روسیه تا قطر و عمان و ترکمنستان و حتی آمریکای لاتین بوده است؛ به طوری که باید گفت با رویکرد همکاری و سرمایه گذاری، همکاری در مناطق آزاد و همکاری در حوزه انرژی امضا کردند. افزون بر این اسناد، موافقت نامه مطالعه و همکاری درباره میدان مشترک هنگام (با نام عمانی بخاء غربی) نیز بین دو طرف امضا شد.

گسترش همکاری ایران و عمان در حوزه انرژی

در مسیر توسعه و گسترش دیپلماسی انرژی، روابط ایران و عمان هم، فصل مهم و تازه ای را از مدت ها قبل آغاز کرده و به تازگی تعمیق یافته است. در جریان سفر رسمی «هیثم بن طارق آل سعید»، سلطان عمان به جمهوری اسلامی ایران، مقام های دو کشور ایران و عمان روز یکشنبه (هفتم خردادماه) چهارسند در حوزه همکاری های اقتصادی و سرمایه گذاری، همکاری در مناطق آزاد و همکاری در حوزه انرژی امضا کردند. افزون بر این اسناد، موافقت نامه مطالعه و همکاری درباره میدان مشترک هنگام (با نام عمانی بخاء غربی) نیز بین دو طرف امضا شد.

هیثم بن طارق آل سعید، سلطان عمان همچنین هشتم خردادماه ماه باحضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب دیدار و گفت و گو کرد. رهبر معظم انقلاب در دیدار با سلطان عمان و هیئت همراه وی، روابط ایران و عمان را دیرینه و ریشه دار و خوب خواندند و گفتند: ما معتقدیم گسترش روابط دو کشور در همه زمینه ها، به نفع هر دو طرف است.

ایشان با اشاره به مذاکرات طرف های ایرانی و عمانی خاطر نشان کردند: نکته مهم آن است که این مذاکرات تا رسیدن به نتایج محسوس، به صورت جدی پیگیری شود و در نهایت ارتباطات گسترش یابد.

حضرت آیت الله خامنه ای افزودند: افزایش همکاری عمان و ایران حائز اهمیت است، زیرا دو کشور در آبراه بسیار مهم تنگه هرمز دارای اشتراک هستند. ایشان در خصوص اظهار خرسندی سلطان عمان از آغاز روابط مجدد ایران و عربستان گفتند: این موضوعات نتیجه سیاست خوب دولت آقای رئیسی برای گسترش و تقویت روابط با همسایگان و کشورهای منطقه است.

تقویت همکاری منطقه ای ایران و عمان

سیدابراهیم رئیسی نیز در جریان سفر هیثم بن طارق آل سعید، سلطان عمان به جمهوری اسلامی ایران، در نشست مشترک هیئت های عالی رتبه دو کشور با بیان اینکه تهران و مسقط دیدگاه های مشترکی درباره همکاری های منطقه ای، تقویت و تثبیت امنیت، صلح و رفاه ملت های منطقه دارند، اظهار کرد: روابط دو کشور از مرحله تجاری به مرحله سرمایه گذاری رسیده است و دیدگاه های مشترک و رویکرد تقویت همکاری منطقه ای سران ایران و عمان، در کنار ظرفیت ها و زمینه های مناسب متقابل می تواند روابط فی مابین را در عرصه های دوجانبه ای و منطقه ای گسترش دهد.

وزیر نفت نیز در حاشیه جلسه هیئت دولت درباره تفاهم های نفتی با عمان اظهار کرد: تفاهم نامه های نفتی با عمان شاید بیش از ۲۰ سال محل بحث و مذاکره بود. میدان نفتی هنگام با عمان مشترک است، توافق کردیم این میدان به صورت یکپارچه در یک کارگروه مشترک تخصصی در زمینه اکتشاف و توسعه پیگیری شود، ابتدا مطالعات این میدان را آغاز می کنیم، سپس به سمت توسعه آن می رویم.

ایران و ترکمنستان

ایران و ترکمنستان هم فصل مهمی از روابط در حوزه انرژی را با روی کار آمدن دولت سیزدهم گشودند؛ به طوری که به امضای قرارداد عملیات سوآپ سه جانبه میان ترکمنستان، ایران و آذربایجان منجر شد.

در هفته های اخیر نیز مذاکرات فشرده جواد اوجی، وزیر نفت و مدیران ارشد شرکت ملی گاز ایران با مقام های انرژی ترکمنستان، به امضای قرارداد واردات گاز از این کشور انجامید و وزیر نفت بعد از ظهر سه شنبه (نهم خرداد) در حاشیه دیدار خود با

باتیر آمانوف، رئیس کنسرسیوم دولتی ترکمن گاز، در جمع خبرنگاران، اعلام کرد: به زودی قرارداد واردات گاز ایران از ترکمنستان امضا می شود و بر اساس آن ایران از همین ماه (خرداد) واردات گاز را آغاز می کند؛ ترکمنستان چهارمین کشور دارنده منابع گازی جهان است و ایران هم ظرفیت واردات روزانه ۴۰ تا ۵۰ میلیون مترمکعب گاز و انتقال در مرزهای خود را دارد، از این رو بنا داریم سهم تجارت گازی (سوآپ، ترانزیت، خرید و فروش) خود در منطقه را افزایش دهیم. وزیر نفت افزود: هم اکنون اصل بدهی یک میلیارد و ۶۵۰ میلیون دلاری ایران به ترکمنستان بابت واردات گاز از سوی دولت سیزدهم با مشارکت بانک مرکزی ایران به صورت کامل پرداخت شده است.

امضای ۵ سند همکاری تهران - عشق آباد

مقام های ایران و ترکمنستان سه شنبه (نهم خردادماه) هم در حضور سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری و قربانقلی بردی محمداف، رئیس شورای مصلحت خلق ترکمنستان، پنج سند همکاری در حوزه های تبادل برق، همکاری های جامع در زمینه های دیپلماسی و گمرکی و همکاری های دانشگاهی امضا کردند. وزیر نفت گفت: از ابتدای دولت سیزدهم ملاقات و مذاکراتی با طرف ترکمنستانی داشتیم و قرارداد مبادله (سوآپ) گاز را سال ۱۴۰۰ و در نخستین سفر خارجی ام به ترکمنستان پیگیری شد که در سال ۱۴۰۱ این مقدار از خاک جمهوری اسلامی ایران به سمت آذربایجان دو برابر شد.

اوجی با بیان اینکه مذاکراتی با طرف ترکمنستانی برای احیای قراردادهای گذشته در حوزه واردات و تجارت گاز انجام شده است، گفت: ایران با داشتن دومین ذخایر گازی جهان متأسفانه کمتر از ۲ درصد در تجارت گاز جهان نقش دارد.

طبق اعلام شرکت های روس حاضر در ایران با آنکه روسیه تازه به جمع کشورهای تحریم شونده پیوسته است، اما شرکت های ایرانی تجربه گرانقدری از سال های متمادی تحریم را در اختیار دارند که می تواند برای این شرکت ها ارزنده باشد

بهار روابط ایران و روسیه

محمّد دیپلماسی انرژی وزارت نفت دولت سیزدهم چندی پیش در بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی هم نمود یافت و شرکت های روسی چشمگیرترین حضور خود را با شرکت در این رویداد مهم خاورمیانه به نمایش گذاشتند.

با آنکه روابط ایران و روسیه در ادوار مختلف تاریخ همواره دارای فراز و فرودهایی بوده است، اما با نگاه به روابط انرژی ایران و روسیه از بدو روی کار آمدن دولت سیزدهم، امروز شاهد بهار روابط ایران و روسیه هستیم.

تقویت و توسعه مناسبات و همکاری های دوجانبه با روسیه با سفر جواد اوجی، وزیر نفت به مسکو در دی ماه ۱۴۰۰ آغاز و او به عنوان رئیس ایرانی کمیسیون مشترک ایران و روسیه عازم مسکو شد؛ سفری که به امضای اسناد مهمی برای توسعه میدان های نفت و گاز، پتروپالایشگاه و انتقال فناوری انجامید.

وزیر نفت پس از دیدارهای فشرده در مسکو اعلام کرد: «به جرات می گویم که یکی از پربارترین سفرها بود و بسیار بیشتر از آنچه انتظار داشتیم، حاصل شد.» آغازی قدرتمند که تا امروز تداوم داشته و دو کشور برتر دارنده ذخایر غنی گازی دنیا از آن مقطع تا امروز، بارها قاب های همکاری با هم را به تصویر

پایان دوران یک جانبه گرایی

احمد اسدزاده، معاون امور بین الملل و بازرگانی وزیر نفت در گفت و گو با خبرنگار «مشعل» با اشاره به نشست B2B شرکت های ایرانی و روس در بخش نفت و گاز گفت: این اقدام با تمرکز و هدف گیری شرکت های متوسط و کوچک بخش خصوصی انجام شد که شاهد رضایتمندی حاضران از آن بودیم. او با تأکید بر تقویت و توسعه اجلاس هایی از این دست یاد آور شد: هر کدام از بخش های ساخت، قطعات و تجهیزات ای بی سی و دانش بنیان از ظرفیت لازم برخوردار هستند و پیگیری می کنیم این اجلاس ها را جداگانه برای هر یک از این بخش ها برگزار کنیم. معاون امور بین الملل و بازرگانی وزیر نفت با یادآوری اینکه حضور شرکت های خارجی در دوره اخیر نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی نشان داد تلاش ها برای منزوی کردن ایران شکست خورده است، افزود: دوران یک جانبه گرایی تمام شده است. نکته مهم این است که کشورها و به ویژه شرکت های خارجی همسایه نیز از این رویکرد ایران استقبال مناسب داشته اند.

روس در بخش نفت و گاز در مرکز همایش های بین المللی پژوهشگاه صنعت نفت برگزار شد و با حضور الکساندر نواک، معاون نخست وزیر روسیه همزمان با نمایشگاه و بازدید او از این رویداد، اهمیت روابط دو کشور در بخش انرژی بیش از پیش آشکار شد.

به موازات آن، شرکت های روس حاضر در بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی نفت ایران، راهکارهای کارآمدسازی صنعت نفت و گاز و

همکاری با روسیه و شرکت های آن تبدیل نشده بود، اما امروز دو کشور مشمول تحریم می توانند همکاری هایی را رقم بزنند که با بی اثر کردن تحریم، برای دو کشور نتیجه بخش باشد.

نوع روابط ایران و روسیه که در بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، متفاوت تر از قبل بود.

پیش از آغاز نمایشگاه، نخستین نشست B2B شرکت های ایرانی و

تبدیل نشده بود، اما امروز دو کشور مشمول تحریم می توانند همکاری هایی را رقم بزنند که با بی اثر کردن تحریم، برای دو کشور نتیجه بخش باشد.

نوع روابط ایران و روسیه که در بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، متفاوت تر از قبل بود.

پیش از آغاز نمایشگاه، نخستین نشست B2B شرکت های ایرانی و

تعامل ایران و روسیه، سرمایه گذاران را ترغیب کرده است

والری ایشموراتف، سرپرست پروژه‌های آسیایی شرکت (PLA) Petroline - A به عنوان شرکتی که ابزار دقیق پالایشگاه‌های نفت را تأمین می‌کند، به خبرنگار «مشعل» گفت: این شرکت از سال ۲۰۰۱ فعالیت خود را شروع کرده است و در حال حاضر ۶۰ درصد از بازار روسیه و کشورهای CIS را پوشش می‌دهد. او با بیان اینکه در حال توسعه تجارت خارجی این شرکت هستیم، گفت: محصولات این شرکت به کشورهای هند، ویتنام، آسیای میانه و خاورمیانه ارسال می‌شود و حالا به دنبال بازار ایران هم هستیم. وی با اشاره به تجربه همکاری با یک شرکت خصوصی در ایران از سال ۲۰۱۹ تاکنون گفت: این همکاری ادامه دارد و ما به دنبال مشتری‌های جدید در بازار ایران هستیم. به نظر ما ایران و بازار صنعت نفت و گاز و پتروشیمی آن پتانسیل زیادی دارد.

سرپرست پروژه‌های آسیایی شرکت (PLA) Petroline - A - به همکاری خوب و تعامل دولت‌های دو کشور اشاره کرد و گفت: حتماً این همکاری در سال‌های آینده بیشتر می‌شود و تحریم‌ها عامل مهمی در افزایش ارتباط دو کشور بوده است. والری ایشموراتف یکی از دلایل افزایش حضور شرکت‌های روس در نمایشگاه بین‌المللی نفت تهران را حمایت دولتی روسیه از شرکت‌های روس برای کار و تعامل با شرکت‌های ایرانی برشمرد و گفت: پیش‌تر روابط مالی و بین‌بانکی با ایران نداشتیم که بتوانیم با ریال کار کنیم و تعامل بیشتری با شرکت‌های ایرانی داشته باشیم، اما پس از توافق‌های دو کشور، دولت روسیه این امکان را برای شرکت‌ها فراهم کرده است و بدون شک تجار و سرمایه‌گذاران هم به دنبال دولت می‌روند. وقتی چنین امکانی فراهم می‌شود، سرمایه‌گذاران و شرکت‌ها هم برای ورود به این بازار ترغیب می‌شوند.

شرکت‌های روس حاضر در پاریس روسیه از آغاز همکاری‌های مشترک انرژی ابراز خرسندی کردند

۳ برابر شدن مشتری‌ها پس از تحریم روسیه

روند تولید ما اثری ندارد، گفت: تحریم‌ها روی افزایش مناسبات و همکاری‌ها با ایران تأثیر دارد و این امکان برای ایران هم فراهم می‌شود که با شرکت‌های روس همکاری داشته باشد. مدیرعامل شرکت Chromos گفت: پتانسیل زیادی در ایران وجود دارد و شرکت‌های بزرگ نفت و گاز و شرکت‌های کوچک و آزمایشگاه می‌توانند مصرف‌کننده دستگاه‌های این شرکت باشند. او تأکید کرد: شرکت ما پیش‌تر به دنبال تسهیل روابط با ایران نبود، اما پس از تحریم‌های روسیه به این نتیجه رسیدیم که می‌توانیم توانمندی‌ها را ادغام کنیم و حتماً فضای مشترک به وجود آمده گام مثبتی در جهت پیشرفت دو کشور خواهد بود.

ایگور لیاشکوف، مدیرعامل شرکت Chromos در گفت‌وگو با خبرنگار «مشعل» ضمن اشاره به استقبالی که شرکت‌های روس از نمایشگاه بیست و هفتم نفت داشته‌اند، گفت: محصول اصلی شرکت ما نوعی دستگاه جداکننده گاز و مایع به نام کروماتوگرافی است. شرکت ما دستگاه کروماتوگرافی‌های صنعتی و آزمایشگاهی تولید می‌کند. این دستگاه برای آنالیز گاز و سیالات و تعیین اجزا و ذرات موجود در گاز و مایعات استفاده می‌شود. وی با بیان اینکه محصول این شرکت با نمونه‌های مشابه کشورهای دیگر قابل رقابت است، افزود: پس از تحریم روسیه درخواست و مشتری این شرکت سه برابر شده است. ایگور لیاشکوف با تأکید بر اینکه به ما اثبات شد تحریم در

تمایل شرکت‌های روس به مذاکره مستقیم با شرکت‌های اکتشاف ایرانی

البته قیمت آن دو برابر تمام می‌شود. این فعال اقتصادی روسی تمایل زیادی به همکاری و مذاکره با ایران در بخش‌های نفت و گاز به‌ویژه در حوزه اکتشاف دارد و با اشاره به اینکه در حال حاضر همکاری میان شرکت او با بخش نفت از طریق واسطه‌هاست، می‌گوید: دوست داریم به شکل مستقیم وارد مذاکره با شرکت‌های مرتبط در بخش اکتشاف وزارت نفت شویم. وی افزود: معتقدیم این فناوری که یکی از پیشروترین فناوری‌های نفت و گاز است، می‌تواند در مخازن نفت و گاز ایران استفاده شود و صدها میلیون دلار برای ایران سودآوری داشته باشد. ماتبوشین معتقد است این تجهیز از نظر شرایط جغرافیایی و اقلیمی برای ایران مناسب است و سبب بهبود ۳۰ تا ۵۰ درصدی تولید از چاه‌های ایران خواهد شد. اکنون بلاروس، قرقیزستان، گاز پرم و... از این فناوری استفاده می‌کنند.

ویکتور ماتبوشین، مدیرعامل شرکت جیوسرویس روسیه که برای حضور در نمایشگاه بین‌المللی نفت نخستین بار است که به ایران سفر کرده است، با اشاره به تحریم‌های بین‌المللی که می‌توان آن را فصل مشترک دو کشور ایران و روسیه دانست، می‌گوید: از تحریم‌ها ترسی نداریم. او تمایل زیادی به همکاری با شرکت‌های ایرانی دارد و می‌گوید: با توجه به اینکه مبادلات ما با ایران از طریق روبل و ریال امکان‌پذیر است، فکر نمی‌کنم مشکلی ایجاد شود و مبادلات مالی به راحتی امکان‌پذیر خواهد بود. ماتبوشین که شرکت خود را با سابقه فعالیت ۲۰ ساله معرفی می‌کند، به ساخت تجهیز و فناوری در این شرکت اشاره می‌کند که زمینه فعالیت آن اکتشاف چاه‌های نفت و گاز است. او می‌گوید: تجهیزات ساخت این شرکت تا این لحظه مشابهی در دنیا ندارند، تنها نمونه‌ای از آن در آمریکا وجود دارد که از نظر توان و قدرت، در سطح پایین‌تری از تجهیز ما قرار دارد که

فصل تازه روابط شرکت‌های ایرانی و روس

برنامه‌ریزی‌های وزارت نفت دولت سیزدهم در زمینه دیپلماسی انرژی زمینه‌ساز حضور چشمگیر و متفاوت شرکت‌های روس در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی شد. شرکت‌های روس به همراه دیگر شرکت‌های خارجی در سالن ۳۸ و در قالب یک پاریس با غرفه‌هایی همسان حضور داشتند. علیرضا الهی، مدیرعامل شرکت «بیوتی اسکای» به عنوان نماینده نمایشگاه‌های نفت در منطقه روسیه ویر گزار کننده این پاریس در گفت‌وگو با «مشعل» با اعلام اینکه اولین بار است که در سال‌های گذشته تاکنون پاریس در این ابعاد تعیین شده است، گفت: در سال‌های گذشته تعداد محدودی از شرکت‌های روس در نمایشگاه حضور داشتند و تعداد آنها در نهایت به حدود ۱۵ شرکت می‌رسید، اما امسال ۲۸ شرکت حضور فعال داشتند. وی با اعلام اینکه بیشتر شرکت‌ها در زمینه محصولات شیمیایی، آزمایشگاهی، تست مواد اولیه و به‌طور کلی صنایع پایین دست و بالادست فعال هستند، گفت: تعدادی از شرکت‌ها به دنبال بازارهای جدید هستند، اما تعدادی دیگر از شرکت‌ها در حال حاضر با شرکت‌های ایرانی همکاری و قرار داد مشترک دارند. وی گفت: این مجموعه چند نمایشگاه مرتبط با کشور روسیه را در امارات، ابوظبی، ترکیه و... برگزار کرده و با در حال هماهنگی است. نماینده روسیه ای شرکت‌های روس حاضر در نمایشگاه نفت بیست و هفتم نیز در گفت‌وگو با «مشعل» با بیان اینکه در حال حاضر پروژه‌های زیادی بین دو کشور در حال انجام است یا در مسیر

بیش از ۲۰۰ میلیون دلار اثربخشی حاصل از تحریم‌ها

توسع بخشى به مبادى تأمين سوخت، ايجاد كرده‌هاى اقتصادى انتقال و صادرات نفت خام و گاز طبيعى، بهينه‌كردن فرآيندهاى استخراج و بهره‌دارى از ميدان‌هاى نفت و گاز، توليد و پالايش گاز و فرآورده‌هاى نفتى و كاهش وابستگى خود هستند. سيدى با اشاره به اينكه اگر چه در حوزه صنايع نفت و پتروشيمى به دليل تحریم‌هاى ظالمانه محدوديت‌هاىيى برای تأمين قطعات و يا در بافت فناورى‌هاى مختلف و بيچيده صنعت نفت و گاز ايجاد شده است، گفت: در اين باره همكاران ما در پژوهشگاه صنعت نفت با ايجاد ارزش افزوده از راه توليد، تجارى‌سازى و بومى‌سازى فناورى‌هاى نو در صنعت نفت و گاز به اين مهم دست يافته‌اند.

وى با تاكيد بر اينكه با وجود محدوديت‌هاى ايجاد شده بر اثر تحریم‌ها تجارب ارزنده‌اى به دست آمده و در اين سال‌ها ارزش افزوده قابل توجهى برای کشور داشته است، گفت: در يك سال اخير بيش از ۲۰۰ ميليون دلار اثربخشى مالى گزارش شده است و اکنون در بعضى از زمينه‌ها جزء چند کشور برتر دارنده دانش و فناورى در جهان هستيم.

سيدى با اشاره به اينكه اگر چه تا كوتاه عمده فعاليت و زمينه‌هاى همكارى‌هاى خارجى وزارت نفت معطوف به فروش نفت خام، ميعانات گازى و فرآورده‌هاى نفتى بوده است، افزود: صدور خدمات فنى و مهندسى ايجاد ارتباطات دانشى و افزايش همكارى‌ها در تحقيق و توسعه بين بخش‌هاى علمى و پژوهشى صنعت نفت کشور با متناظران بين‌المللى در دستور کار جدى معاونت بين‌الملل و بازرگانى وزارت نفت قرار دارد.

در ابتداى اين نشست مهدى سيدى، سرپرست مدير كلى اروپا، آمريكا و كشورهاى مشترك المنافع معاونت امور بين‌الملل وزارت نفت ضمن ابلاغ سلام وزير نفت به مهمانان اين نشست گفت: با وجود محدوديت‌هاى ايجاد شده بر اثر تحریم‌ها تجارب ارزنده به دست آمده طى اين سال‌ها ارزش افزوده قابل توجهى برای کشور داشته است؛ به گونه‌اى كه در يك سال اخير بيش از ۲۰۰ ميليون دلار اثربخشى مالى در صنعت نفت گزارش شده است و اکنون در بعضى از زمينه‌ها جزء چند کشور برتر دارنده دانش و فناورى در جهان هستيم.

وى با بيان اينكه راهبرد ابلاغى وزير نفت توسعه و گسترش همكارى‌هاى بين‌المللى صنعت، نفت، گاز، پالايش و پتروشيمى در همه بخش‌هاى صنعت است، گفت: سياست دولت سيزدهم افزايش همكارى‌ها و همگرآيى منطقه‌اى و گسترش همكارى‌ها با همسايگان است، در اين ميان گسترش روابط با كشورهاى مستقل همسود به دليل نزديكى جغرافيايى و نيز اشتراك‌هاى فراوان تاريخى، فرهنگى، مذهبى و اقتصادى جاىگاهى و بژه دارد؛ از اين رو بايد موقعيت ژئوپوليتيك ايران و كشورهاى مستقل همسود در توسعه كرده‌هاى اثربخشى منطقه و حضور راهبردى در بازارهاى جهاني اثرزى تاثير گذار باشد.

سرپرست مدير كلى اروپا، آمريكا و كشورهاى مشترك المنافع اظهار كرد: برای فعال كردن بخشى از اين ظرفيت‌ها، امروز در اين مركز تحقيقاتى و پژوهشى گردهم آمده‌ايم. كشورها فعالانه به دنبال راه‌هاىيى برای افزايش امنيت اثرزى خود از طريق

توسعه همكارى‌هاى بين‌المللى در حوزه اثرزى

همگرآيى منطقه‌اى

گسترش بازارهاى فناورى بومى شده خود در صنعت نفت، گاز، پالايش و پتروشيمى در كشورهاى منطقه، بويژه كشورهاى مستقل مشترك المنافع (CIS) كه قرابت جغرافيايى، فرهنگى و تاريخى با ما دارند، هستيم. اعتقاد ما بر اين است كه در اين زمينه، ظرفيت‌هاى خوبى در کشور وجود دارد كه بايد معرفى شود.

فراوش نكنيم كه موضوع انتقال دانش، آموزش کاربردى و تربيت نيروى انساني متخصص ساير كشورها، از جمله مواردى است كه در بسيارى از كشورهاى پيشرفته دنيا در حال انجام است. در ميان اين دوره‌ها، كارشناسان و متخصصان صنعتى با تكنولوجى و دانش روزآمد كشورهاى برگزاركننده دوره‌ها آشنا شده و همين افراد، مبلغان خدمات فنى و مهندسى آن كشورها خواهند بود.

با وجود محدوديت‌هاى ايجاد شده بر اثر تحریم‌هاى ظالمانه، تجارب ارزنده‌اى به دست آمده كه طى اين سال‌ها، ضمن جلوگيرى از خروج ارز، منجر به

سيدى | مدير كل اداره كل اروپا، آمريكا و كشورهاى مشترك المنافع معاونت امور بين‌الملل و بازرگانى وزارت نفت در گذشته، عمده اقدام‌ها و فعاليت‌ها در حوزه بين‌الملل به تجارت نفت، گاز و فرآورده‌هاى نفتى معطوف بوده است، اما هم‌اکنون و در همسويى با برنامه‌هاى وزير نفت و راهبرد تعيينى معاون وزير نفت در امور بين‌الملل و بازرگانى، به موازات فعاليت‌هاى تجارى در حوزه فروش، توسعه همكارى‌هاى بين‌المللى در ساير بخش‌هاى صنعت نفت، گاز، پالايش و پتروشيمى نيز در دستور کار قرار داشته و با جديت دنبال مى‌شود، از اين رو توجه به صدور خدمات فنى و مهندسى، صادرات فناورى، انتقال دانش فنى، همكارى و مشاركت در مباحث علمى و تحقيقاتى در ديپلماسى اثرزى و همكارى‌هاى بين‌المللى وزارت نفت جاىگاهى ويژه دارد.

در اين ميان، رويكرد دولت افزايش تعاملات، همگرآيى و گسترش همكارى‌هاى منطقه‌اى است كه همسو با اين رويكرد، در صدد معرفى و

ارزش افزوده برای صنعت نفت و گاز کشورمان شده است. به عنوان نمونه طى يك سال اخير، بيش از ۲۰۰ ميليون دلار اثربخشى مالى در حوزه علمى و پژوهشى صنعت عظيم نفت و گاز گزارش شده و هم‌اکنون، در بعضى زمينه‌ها، جزو چند کشور برتر دارنده دانش و فناورى در دنيا هستيم.

برنامه بازديد اخير تعدادى از سفرهاى كشورهاى مستقل مشترك المنافع (CIS) از پژوهشگاه صنعت نفت هم با هدف معرفى ظرفيت‌ها، توانمندى‌ها و قابليت‌هاى علمى، فنى و تخصصى وزارت نفت صورت گرفته تا بتوانيم همكارى‌هاى آموزشى، علمى، پژوهشى و تحقيقاتى را در سطح مراكز دانشگاهى و پژوهشى صنعت نفت، گاز، پالايش و پتروشيمى، با متناظران خود در كشورهاى هدف گسترش دهيم.

صنعت نفت ایران همه تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده است

دیپتی می‌توانند یا یکدیگر در زمینه انرژی همکاری نزدیک و تنگاتنگی داشته باشند. بر اساس این گزارش، در ادامه این نشست وابسته اقتصادی سفارت ارمنستان و مشاور سفیر قرقیزستان در تهران نیز از ادامه همکاری‌های این دو کشور در زمینه‌های مختلف صنعت نفت و گاز و به خصوص زمینه‌های پژوهش و فناوری و آموزش ابراز رضایت کردند. در ادامه حاضران در این نشست مشترک از پردیس‌های مختلف پژوهشگاه صنعت نفت بازدید کردند و جزئیاتی از پروژه‌های پژوهش و فناوری این مجموعه معرفی شدند.

هم‌اکنون به همکاری در زمینه تربیت سرمایه انسانی ماهر، تبادل تجربه در زمینه بالادست و پایین دست صنعت نفت و خدمات آزمایشگاهی نیاز دارد. پژوهشگاه صنعت نفت ایران به عنوان قطب پژوهشی این صنعت می‌تواند به عنوان قطب اصلی پژوهش با مراکز علمی و نفتی ما همکاری داشته باشد. ادامه داد: ایران و تاجیکستان با توجه به ارتباط‌ها و اشتراک‌های اجتماعی، فرهنگی و

نظام‌الدین زاهدی، سفیر جمهوری تاجیکستان نیز در این نشست مشترک با اعلام اینکه تاجیکستان به همکاری در زمینه تربیت نیروی انسانی ماهر، تبادل تجربه در زمینه بالادست و پایین دستی صنعت نفت و خدمات آزمایشگاهی نیاز دارد، گفت: توانمندی‌های صنعت نفت ایران سبب افتخار مردم این کشور است، صنعت نفت ایران با وجود آنکه بیش از ۴۰ سال است که در حال مبارزه با تحریم‌های ظالمانه غرب است، اما همه تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده است. وی افزود: در سال‌های اخیر صنعت نفت ایران به دستاوردهایی مطلوب رسیده است، تاجیکستان

آمادگی پژوهشگاه برای میزبانی دانشجویان ارشد و دکتری کشورهای CIS

وی افزود: این مرکز آمادگی دارد تا دوره‌های آموزشی کاربردی تخصصی در حوزه نفت و گاز و خدمات آزمایشگاهی را به مراکز علمی و شرکت‌های نفتی و گازی کشورهای مستقل همسود (مشترک‌المنافع) ارائه کند. رئیس پژوهشگاه صنعت نفت گفت: در سال‌های اخیر تجربه ما را توانمند کرده است؛ از این رو توانستیم توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت نفت کشور را در بخش‌های مختلف هدف توسعه قرار دهیم. از گذشته تاکنون سابقه همکاری با کشورهای مختلف در کارنامه این مرکز علمی بوده است، بنابراین به خوبی می‌توانیم همسو با راهبردهای وزارت نفت با اعضای اتحادیه کشورهای مستقل همسود

عظیم کلانتری اصل، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت نیز در این نشست مشترک با تأکید بر اینکه ایجاد اتحادیه مشترک ایران، روسیه و اعضای اتحادیه کشورهای مستقل همسود در حوزه نفت و گاز می‌تواند چارچوبی مناسب برای ادامه همکاری‌ها باشد، گفت: پژوهشگاه صنعت نفت با قدمتی ۶۰ ساله هم‌اکنون بزرگ‌ترین مرکز پژوهشی نفتی در منطقه خاورمیانه است. هم‌اکنون هزار و ۵۰۰ نیروی فنی صنعت نفت کشور کار می‌کنند و گستره فعالیت‌های این مرکز علمی در صنعت نفت در حوزه‌هایی همچون اکتشاف، تولید نفت و گاز، پالایش نفت و گاز، پتروشیمی، محیط زیست و ... است.

در نشست مشترک پژوهشگاه صنعت نفت و تعدادی از کشورهای CIS مطرح شد:

شناسایی توانمندی‌ها برای همکاری مشترک

نفت برگزار شد. در این نشست افزون بر تشریح دستاوردهای پژوهشگاه در سال‌های گذشته تاکنون، از پردیس‌های مختلف پژوهشگاه صنعت نفت بازدید شد. اتحادیه کشورهای مستقل همسود (به اختصار CIS) اتحادیه‌ای شامل کشورهای جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ازبکستان، بلاروس، تاجیکستان، روسیه، قرقیزستان، قزاقستان و مولداوی می‌شود.

مشعل: نشست مشترک مدیران پژوهشگاه صنعت نفت و مدیران معاونت امور بین‌الملل وزارت نفت با سفیران کشورهای مستقل همسود (CIS) روز چهارشنبه (سوم خرداد ماه) امسال با حضور عظیم کلانتری اصل، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت و مهدی سیدی، سرپرست مدیرکل روابط آمریکا و کشورهای مشترک‌المنافع معاونت امور بین‌الملل وزارت نفت، نظام‌الدین زاهدی و سفیر جمهوری تاجیکستان در جمهوری اسلامی ایران در پژوهشگاه صنعت

رویکرد ایران برای همکاری مشترک مایه خوشحالی است

توانمندی‌های این گروه‌ها و شرکت‌های اقتصادی و متخصصان صنعتی کشور خودمان انتقال دهیم. مایه عنوان دیپلمات وظیفه انتقال این اطلاعات را داریم و نقش یک پل ارتباطی را بازی می‌کنیم. مشاور سفیر قزاقستان در تهران با تأکید بر اینکه در آینده حتماً دو کشور نقاط همکاری مشترک را پیدا می‌کنند و من باور دارم که زمینه‌های در این صنعت همه چیز را از ابتدا تا پایان خودتان درست می‌کنید.

مشاور سفیر قزاقستان در تهران با اثرگذار خواندن بازدید از پژوهشگاه صنعت نفت، گفت: ظرفیتی که در اینجا وجود دارد ما را حیرت زده کرده و می‌توانم بگویم که باید باعث افتخار مردم ایران باشد که در این صنعت همه چیز را از ابتدا تا پایان خودتان درست می‌کنید. مشاور سفیر قزاقستان Gamzat Kheirov، مشاور سفیر قزاقستان در تهران در گفت و گو با مشعل، با اشاره به مایل باشند، امکان برگزاری دوره‌های تحقیقاتی در پژوهشگاه صنعت نفت ایران وجود دارد. ما با توجه به تجربه خوبی که در توسعه دانش فنی داریم، آماده انتقال و صدور دانش فنی به کشورهای شما هستیم.

وی بایان اینکه به عنوان دیپلمات از منابع خبری آشکار و رسانه‌ها اطلاعاتی را از صنایع نفت و گاز ایران در دست داریم، اما آنچه در بازدید اختصاصی از پژوهشگاه صنعت نفت به ما معرفی شد، بسیار متفاوت است، افزود: ظرفیتی که در اینجا وجود دارد ما را حیرت زده کرده و می‌توانم بگویم که باید باعث افتخار مردم ایران باشد که در این صنعت همه چیز را از ابتدا تا پایان خودتان درست می‌کنید. مشاور سفیر قزاقستان Gamzat Kheirov ضمن آرزوی موفقیت‌های بیشتر برای پژوهشگاه صنعت نفت و همه صنعت نفت ایران، گفت: به عنوان یک دیپلمات تنها می‌توانم بگویم که زمینه‌های همکاری زیادی وجود دارد و می‌توانم این میزان

در گفت‌وگوی با مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی تشریح شد:

همکاری با هم شرکت دانش بنیان

سمیه راهیما | صنعت پالایش از دیرباز جایگاه ویژه‌ای در ایران داشته است. تبدیل نفت خام به فراورده‌های آن، زنجیره‌ای از فرایندهاست که با هدف افزایش ارزش افزوده انجام می‌شود. زندگی در دنیای کنونی، بدون فراورده‌های نفتی، تقریباً غیرممکن شده است. از این رو محققان سعی بر آن دارند تا فرایندهایی را که منجر به تولید برش‌های جدیدی از نفت می‌شود، بهبود بخشند. مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش، بر آن است تا با برنامه‌ای مدون، همه بضاعت علمی و عملی خود را به کارگیرد تا افزون بر رفع نیازهای فناورانه صنعت پالایش، زمینه‌های مناسب برای صدور تکنولوژی به آن سوی سرحدات ایران را نیز فراهم آورد. این امریست نخواهد شد، مگر آنکه این مدیریت به عنوان حلقه اتصال مفیدی بین صنعت، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی عمل کند. بنابر اهمیت موضوع، گفت‌وگویی با رضا کاظم‌نژاد، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران انجام شده است که در ادامه می‌آید.

«با توجه به شعار امسال «مهار تورم و رشد تولید» چه برنامه‌هایی برای پیشبرد بهتر این شعار دارید؟»
«مهار تورم و رشد تولید»، در واقع فصل الخطابی است که برنامه‌ریزی، در تحقق آن اهمیت بسیاری دارد، به گونه‌ای که مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش نیز تلاش‌ها و فعالیت‌های خود را معطوف به تحقق این شعار کرده است. از این رو هم به خلق فناوری‌های جدید می‌پردازیم و هم به داخلی سازی و حرکت به سمت آن تا در عین بومی سازی دانش، حوزه پر گستره پالایش و پخش نیز ارتقا یابد. اکنون با بیش از ۴۰ شرکت دانش بنیان همکاری داریم و از دیگر شرکت‌های دانش بنیان نیز دعوت می‌کنیم تا در حوزه پالایش و پخش با ما همکاری داشته باشند. این اطمینان را می‌دهیم که

حتما از جانب ما حمایت و پشتیبانی خواهند شد.
«لطفاً بفرمایید که طی یک سال گذشته، چه دستاوردهایی داشته‌اید؟»
طی این مدت، دستاوردهای زیادی در حوزه‌های مختلف پالایش و پخش داشته‌ایم. سیاستگذاری‌ها نیز بر اساس استفاده هر چه بهتر از پروژه‌های پژوهشی و کاربردی کردن آنها در صنایع پالایشگاهی، خطوط لوله و مخازن و شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی است.
در این سیاستگذاری، حرکت به سمت پروژه‌هایی است که نتیجه‌ای عملیاتی در صنعت داشته باشند. با این نگاه، شروع به تعریف و اجرای پروژه کردیم و توانستیم و با تشویق و

هزینه کرد شرکت‌های دانش بنیان، برای انجام طرح‌های پژوهشی مرتبط با حوزه پالایش و پخش، افزون بر پیشبرد اهداف، هزینه‌های جاری شرکت در زمینه پژوهش را هم تا حد زیادی کاهش دهیم. این روند چند مزیت دارد: نخست اینکه زمینه برای بهره‌وری حداکثری از امکانات شرکت‌های دانش بنیان فراهم شده است. پخش زیادی از نیروهای صنعت پالایش و پخش هم که برای کنترل و پیگیری گزارش‌ها درگیر می‌شدند، آزاد می‌شوند و سوم اینکه پیگیری‌ها از سوی بخش خصوصی سرعت می‌گیرد. طی یک سال گذشته، با کمک شرکت‌های دانش بنیان یک دستگاه نشت یاب، بومی سازی شده است. این دستگاه برای نخستین بار از سوی بخش خصوصی ساخته شده و تاثیر بسزایی بر جلوگیری از

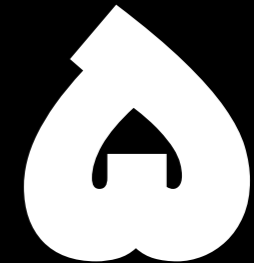
سرت و انشعاب غیر مجاز از خطوط لوله دارد.
«ساخت دستگاه پیگ هوشمند، یکی از مواردی است که از سوی مدیریت پژوهش و فناوری پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران دنبال می‌شود. این پروژه در چه مرحله‌ای قرار دارد؟»
دستگاه پیگ هوشمند، در پایش خطوط لوله بسیار کاربرد دارد، به طوری که با استفاده از این دستگاه و با تشخیص به موقع، می‌توان از صدمات و خسارت‌های احتمالی جلوگیری کرد. ساخت این دستگاه، پیشرفت ۹۵ درصدی داشته که به جرات می‌توان گفت، با نوآوری‌های صورت گرفته از سوی سازنده، کارکرد و قابلیت‌های دستگاه‌ها به مقدار قابل توجهی ارتقا یافته و در صورت استمرار عملکرد در عملیات، به عنوان دستگاه رتبه

یک درجهان قابل طرح خواهد بود. این پروژه تا پایان نیمه نخست امسال، تکمیل و قابل استفاده می‌شود.
«افزون بر این پروژه، چه پروژه‌های دیگری در دستور کار دارید؟»
برای بالا بردن راندمان تجهیزات فرایندی در حوزه تقطیر و تجهیزات تفکیک کننده، پروژه‌های بسیار خوبی را شروع کرده‌ایم. با توجه به خارجی بودن نرم افزارهای بخش تقطیر، در تلاش هستیم با کمک متخصصان و دانش پژوهان، به نوع داخلی آن دست پیدا کنیم تا افزون بر افزایش راندمان تجهیزات فرایندی برج تقطیر، مصرف انرژی در این بخش را نیز کاهش دهیم. برای خود اتکایی در این بخش، فعالیت‌هایی انجام شده

بر اساس آمار موجود بیش از

هزار دستگاه خودروی دوگانه سوز

ساینا تولید شده و بقیه نیز در حال

برنامه ریزی برای تولید است

طراحی و تولید این مخازن در داخل کشور انجام شده است. ضمن آنکه با تولید مخازن نسل چهار، کار انتقال و جابه جایی گازی آن جی برای مناطقی که خط لوله ندارند نیز میسر خواهد شد و در صادرات گاز نیز مورد استفاده قرار خواهد گرفت. سال آینده از این مخازن بهره برداری می شود. همچنین برنامه داریم به موضوع استفاده بیشتر از گاز طبیعی فشرده یا سی ان جی در خودروهای دیزلی، کشتی ها و لوکوموتیوهای که مصرف سوخت بالایی دارند نیز ورود کنیم. از دیگر برنامه های در دست اجرا می توان به تولید خطوط لوله های پلیمری فشار بالا اشاره کرد که برای انتقال فرآورده و جابه جایی نفت خام استفاده می شود. در این زمینه برای توسعه و افزایش تولید از بخش خصوصی برای سرمایه گذاری کمک خواهیم گرفت. موضوع استفاده از دستگاه های خنک کننده هیبریدی در حال پیگیری است و در شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) سازند، برنامه احداث واحد پایلوت این طرح را داریم. با اجرا و بهره برداری کامل از این طرح می توانیم شاهد کاهش و مدیریت مصرف آب در پالایشگاه های کشور باشیم. برنامه مشابهی برای پالایشگاه تهران طراحی کرده ایم که بزودی پیگیری خواهد شد.

ماده شیمیایی تتراکلوواتیلن در واحدهای ایزومر یزاسیون پالایشگاه ها استفاده می شود که سال گذشته، طرح تولید بومی آن را از سوی شرکت های دانش بنیان شروع کردیم و به نتایج خوبی هم رسیدیم. اکنون تلاش داریم آن را به بهترین فناوری های روز دنیا در میزان تبدیل و خلوص برسانیم و بعد از آن شروع به احداث واحد صنعتی کنیم.

«برای بهبود مسائل زیست محیطی منطقه چه پروژه هایی در دستور کار دارید؟»

در حال حاضر پروژه گوگردگیری از نفت کوره را داریم. این محصول بیش از ۲۵ درصد از تولیدات پالایشگاه ها را تشکیل می دهد. اکنون پایلوت دستگاه گوگرد زدايي از نفت کوره در یکی از پالایشگاه های کشور احداث شده و در حال آماده سازی برای بهره برداری قرار دارد.

«طرح کهاب، طرحی برای صرفه جویی اقتصادی در مصرف سوخت و بر پایه اهداف زیست محیطی است. لطفا بفرمایید که این طرح در چه مرحله ای قرار دارد؟»

شرکت های داخلی به این طرح ورود کرده اند و بر اساس ساختار طراحی شده، در سال ۱۴۰۲ بسیاری از جایگاه ها و انبارهای نفت به این طرح مجهز می شوند.

طرح کهاب در انبارهای شمال غرب تهران و کرج ۱۰۰ درصد اجرا شده است. چهار انبار اراک، اهواز، مشهد و تبریز ۹۵ درصد پیشرفت و انبار ری نیز ۲۰ درصد پیشرفت داشته است.

بر اساس توافقی که با سازمان محیط زیست داشته ایم، ۲ هزار و ۲۰۰ جایگاه زیر پوشش طرح کهاب خواهند رفت و اکنون این طرح برای ۲۲۰ جایگاه به طور کامل اجرا شده و ۳۰۰ جایگاه نیز در حال تکمیل است.

«در زمینه پتروپالایش بفرمایید که وضعیت پالایشگاه ها چگونه است؟ استفاده از ترکیبات آلی درون فرآورده های پالایشگاهی و تولید مواد با ارزش افزوده بالاتر، همواره یکی از اهداف صنایع پالایشی به شمار می رود. به عبارت دیگر به جای مصرف این اجزا، آنها را در قالب سوخت، به مواد میانی و با ارزش افزوده بالاتر تبدیل می کنیم. در همین خصوص،

تبدیل ال پی جی به مواد با ارزش افزوده بالاتر را در دستور کار داریم. اکنون ال پی جی ها به صورت خام فروخته می شوند که بخشی از آن در داخل کشور و بخشی نیز صادر می شود. در حالیکه ما می توانیم این مواد را به مواد با ارزش افزوده بالاتر تبدیل کنیم.

«در قالب همکاری با شرکت های دانش بنیان، چه تفاهنامه هایی در دست اجرا دارید؟»

علاوه بر مواردی که گفته شد، با برخی شرکت های دانش بنیان و صنعتی، تفاهنامه همکاری امضا کرده ایم. یکی از آنها امضای قرارداد ۱۰۰ هزار دستگاه خوردوی دوگانه سوز ساینا اس با شرکت خودروسازی سایپاست. اکنون فعالیت های مقدماتی و زیر ساختی آن انجام شده و برای اجرایی کردن این تفاهنامه در مرحله نخست، اخذ استاندارد خودروهای

دارد. همچنین تولید موتورسیکلت دوگانه سوز را نیز شروع کرده ایم که تجهیزات آن ساخته شده و برای بهره برداری همگانی منتظر تأییدیه سازمان استاندارد هستیم. با یکی از شرکت های داخلی، برای تولید کاتالیست جامد آلکیلاسیون ال پی جی، تفاهنامه ای امضا کرده ایم که تجهیزات آزمایشگاهی آن نصب و نمونه برداری آن شروع شده و امیدواریم بعد از کسب نتیجه وارد تولید پایلوت شود.

برای نخستین بار در کشور، دستگاه اندازه گیری (میتز) از نوع PD را از سوی یک شرکت دانش بنیان وارد مدار تولید صنعتی کرده ایم که قرارداد آن امضا و تولید و ارزیابی ها شروع شده است. ضمن اینکه برای شروع، قرارداد ۱۵ دستگاه بسته شده است.

با یکی از شرکت های خودروسازی داخلی، برای تولید خودروهای سوخت رسان هوایی وارد مذاکره شده ایم که تفاهنامه آن در کنار سایر موضوعات در بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی امضا خواهد شد. از جمله مهم ترین آنها می توان به تولید مبدل های حرارتی پکیناکس (Packinox) و تولید لوله های آر تی پی (RTP) اشاره کرد.

ایجاد سه پارک پژوهش و فناوری در حوزه پالایش و بخش که در شهرهای کرمان، منطقه اروند آبادان، خرمشهر و تبریز اجرا می شود و اکنون مذاکرات آن انجام شده است. در حال حاضر، طرحی برای ارتقای عملکرد کاتالیست های واحد RFCC و FCC مصرفی داریم که حرکت بسیار بزرگی است و با دو شرکت دانش بنیان در این زمینه همکاری خواهیم داشت. در آینده نزدیک نیز یک نشست هم اندیشی با عنوان مهندسی کاتالیست به منظور تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر برگزار خواهیم کرد که تاریخ آن ۲۸ خرداد امسال خواهد بود.

جزییات همایش نفت کوره نیز که در ۱۳ تیر امسال برگزار می شود، با عنوان گوگردگیری و ارتقای کیفیت نفت کوره با حضور دانشگاه ها، پژوهشگاه صنعت نفت و پارک نوآوری نفت و گاز، صندوق علم و نوآوری وزارت نفت، معاونت پژوهشی وزارت نفت، شرکت های دانش بنیان و فعال در حوزه فرآورده های نفتی بزودی منتشر خواهد شد.

با شرکت های سرمایه گذار خارجی نیز وارد مذاکره شده ایم تا حضور مشترک در فعالیت های پالایش و بخش داشته باشند.

«در پایان اگر صحبت باقی مانده، بفرمایید؟»
ظرفیت های علمی و عملی خوبی در قالب شرکت های دانش بنیان در کشور وجود دارد که می توانند با ورود خود به بخش های مختلف از جمله صنعت نفت و مجموعه های آن، از جمله پالایش و بخش فرآورده های نفتی، تأثیری بسزایر کاهش وابستگی ها و اتکا به داخل داشته باشند. به طور حتم، این شرکت ها نیز نیازمند حمایت هستند و شرکت پالایش و بخش فرآورده های نفتی نیز این آمادگی را دارد تا با همکاری و تعامل هر چه بیشتر آنها، از نیازمندی های خارجی فاصله بگیرد و به توانمندی های داخل اتکا کند.

شرکت‌های ایرانی، دانشجویان و نخبگان کشور باید تهدیدها را به فرصت تبدیل کنند و ایران را در مسیر سازندگی بیشتر، بدون اتکا به کشورهای بیگانه قرار دهند

تکنولوژی، مطابق با استانداردهای روز دنیا طراحی شده است.

«ماندگاری کارکنان یکی از مباحث مهم در هر صنعتی به شمار می‌رود. برای ایجاد انگیزه میان کارکنان چه خدماتی در اختیار آنها قرار داده‌اید؟»

از سال گذشته بسته‌های مختلفی به امکانات رفاهی کارکنان اضافه کرده‌ایم که موجب رضایتمندی آنها شده است. اکنون یکی از دغدغه‌های این کارکنان، نداشتن مسکن است که در این زمینه نیز با استانداری و اداره کل راه، مسکن و شهرسازی رایزنی کرده‌ایم و قول‌های مساعدی هم داده شده تا در پهنه‌ای نزدیک به شهر بندرعباس، زمینی برای ساخت مسکن کارکنان به پالایشگاه اختصاص یابد. همچنین مدیریت دانش را در پالایشگاه مستقر کرده‌ایم و با آخرین استانداردهای موجود توانسته‌ایم ۲۳ نوع فعالیت دانشی را شناسایی کنیم؛ فعالیت‌هایی مانند شناسایی انواع دانش، چاپ مقاله، چاپ کتاب، ثبت و پیاده سازی تجارب و همچنین برگزاری کلاس‌های آموزشی و انتقال تجربیات. با مجوزهایی که از هیأت مدیره گرفته شده برای هر یک از این رفتارهای دانشی، امتیازاتی به همکاران اختصاص خواهیم داد.

همچنین طرح طبقه بندی مشاغل را پیاده سازی کرده‌ایم که با این طرح، یکسان سازی حقوق‌ها اتفاق خواهد افتاد. این طرح به تایید وزارت کار و هیأت مدیره پالایشگاه رسیده و با وجود بار مالی که برای شرکت ایجاد کرده، امیدواریم بهار امسال، فعالیت‌های کامپیوتری آن انجام و احکام همکاران صادر شود.

«اگر سخن ناگفته‌ای مانده، بفرمایید.»

کارکنان باید از نظر فکری و مالی اقناع شوند. برای تحقق این امر، در حوزه منابع انسانی چند طرح خوب دیده شده که یکی از آنها، شناسایی پروری است که بر این اساس، افرادی که مسؤلیت پذیر هستند، انتخاب خواهند شد.

به همین منظور، به رؤسای بخش‌های مختلف پالایشگاه ستاره خلیج فارس ادارات گفته شده است که نفرات برتر مجموعه‌های خود را شناسایی و معرفی کنند و امیدواریم در مسیری حرکت کنیم که نیروهای سازمانی، به بالندگی برسند.

هیدروژن مازاد، به آمونیاک و کودهای شیمیایی تبدیل خواهد شد که با این حساب، سالانه حدود ۵۰۰ هزار تن انواع کود شیمیایی تولید خواهیم کرد. اکنون مطالعات هر دو طرح شروع شده و در حال انجام است و امیدواریم بزودی قراردادهای ساخت این دو واحد شروع شود.

«در زمینه بهینه سازی مصرف انرژی بفرمایید که در این زمینه چه گام‌هایی از سوی پالایشگاه ستاره خلیج فارس برداشته شده است؟»

پالایشگاه ستاره خلیج فارس، یکی از پالایشگاه‌های جوان در کشور به شمار می‌رود که سال ۱۳۸۵ فعالیت خود را آغاز کرد. از این رو می‌توان گفت که فناوری‌های روز دنیا در مبدل‌های حرارتی این پالایشگاه استفاده شده است و تمام گازهای تولیدی آن، بازیابی و به چرخه تولید باز گردانده می‌شود. یکی از دغدغه‌ها در این پالایشگاه، جمع‌آوری گازهای فلر است که بخش زیادی از انرژی پالایشگاه را به خود اختصاص داده و جزو ضایعات غیر مجاز به شمار می‌رود. از این رو به دلیل استهلاک بالای بوستر کمپرسورها، گازهای قابل کندانس را به مایعات نفتی تبدیل و جذب فرآورده خواهیم کرد. با این روش تا حد امکان از ارسال گازهای ارزشمندی که می‌تواند به فرآورده در سوخت پالایشگاه تبدیل شود، جلوگیری خواهد شد.

«هر واحد صنعتی که در مناطق مختلف فعالیت می‌کنند، علاوه بر تولید محصولات، وظیفه رسیدگی به جوامع محلی پیرامونی خود را در قالب مسؤلیت اجتماعی دارند، در این زمینه از سوی پالایشگاه ستاره خلیج فارس چه اقداماتی صورت گرفته است؟»

این پالایشگاه، از سال ۱۳۹۷ ساخت بیمارستانی را در قالب توسعه زیرساخت‌های پزشکی بندرعباس شروع کرد؛ اما طی این سال‌ها تنها ۳۰ تا ۳۵ درصد پیشرفت داشته است که یکی از دلایل این تاخیر، فعالیت همزمان تکمیل سیستم‌های مکانیکال و الکتریکال مانند لوله‌کشی‌های فاضلاب، آب، لوله‌کشی‌های آتش‌نشانی، اف‌اند جی، لوله‌کشی گازهای طبی، برق‌کشی‌ها، دیوارها و... است. برای رفع این مشکل، توانستیم از جمع عمومی پالایشگاه مبلغ ۳۰۰ میلیارد تومان بودجه جذب کنیم و در مناقصه هم یکی از بهترین پیمانکاران را انتخاب کردیم و برای تکمیل بخش‌های ابنیه، برقی و صنعتی این میزان را به ۴۰۰ میلیارد تومان رساندیم. این بیمارستان در بهمن سال آینده، به بهره‌برداری خواهد رسید. بجز این هزینه‌ها تجهیزات بزرگ مانند دیزل ژنراتور، سیستم‌های یو پی اس، تابلوهای برقی، موتورخانه، چیلرها، هواسازها و آسانسورهای متعدد را جداگانه خریداری و برای نصب در اختیار پیمانکار قرار خواهیم داد و در مجموع می‌توان گفت که همسو با اهداف مسؤلیت اجتماعی، طی حدود دو سال نزدیک به یکپرزار میلیارد تومان سرمایه گذاری کرده‌ایم.

این طرح بیمارستانی در مساحتی حدود ۲۷ هزار متر مربع زیر بنا در هفت طبقه و ۲۶۵ تخت‌خواب احداث خواهد شد. همچنین در آن، بخش‌های تخصصی و فوق تخصصی، ۱۰ اتاق عمل، انواع سی تی اسکن، انواع جراحی‌های تخصصی، کلینیک مغز و اعصاب، کلینیک ریه و... در نظر گرفته شده است.

این بیمارستان همچنین به تخت‌های تخصصی مراقبت‌های ویژه مانند تخت‌های آی سی یو، سی سی یو، بست سی سی یو و بخش عفونی کامل مجهز است که این بخش، در مقابل بیماری‌های عفونی خطرناک مانند بجران کرونا خیلی کمک کننده بوده و ۵ اتاق عمل مجزا هم برای آن در نظر گرفته شده است. به بیان کلی تر این بیمارستان، از نظر

مدیرعامل شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس همکاری با شرکت‌های دانش بنیان را تشریح کرد:

حرکت بر لبه دانش

سمیه راهیما | بخش‌های مختلف صنعت نفت، همسو باشعار «مه‌ار تورم، رشد تولید»، تلاشی مجداده را آغاز کرده‌اند تا در مسیر تحقق این شعار، گام‌های موثری برداشته شود. بی‌تردید یکی از راه‌ها برای کوتاه سازی مسیر و زمان، بهره‌گیری از شرکت‌های دانش بنیان، به عنوان یکی از ظرفیت‌های بالقوه موجود در کشور است که بسیاری از آنها در تعامل با بخش‌های مختلف از جمله صنعت نفت، فعال شده‌اند. از میان شرکت‌های پالایشی که همکاری و تعاملی سازنده با شرکت‌های دانش بنیان دارند، شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس است که توانسته در توسعه توانمندی داخلی، ساخت تجهیزات و ایجاد انگیزه در میان کارکنان موثر عمل کند. برای جویا شدن از روند این اقدامات، با علیرضا جعفرپور، مدیرعامل شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

با استانداردهای بین المللی فاصله زیادی ندارد و مقدار گوگرد آن حدود ۱۲۰۰ الی ۱۳۰۰ ppm است که قصد داریم این میزان را به زیر ۵۰ ppm برسانیم؛ البته بخشی از آن به صورت گازوییل معمولی باقی خواهد ماند.

طرح توسعه‌ای دیگر، احداث واحد اکتان هگزان جدید است که در آن، بخشی از نفتای میانی، به ریفرمیت (کاتالیست اصلاحی) تبدیل می‌شود و با این روش، به مقدار بنزین پالایشگاه افزوده خواهد شد.

طرح دیگر نیز به استحصال هیدروژن‌های مازاد باز می‌گردد. اکنون مقداری هیدروژن مازاد در واحدهای بنزین سازی تولید می‌شود و بیشتر پالایشگاه‌ها در واحدهای پایین دستی، از هیدروژن مازاد استفاده می‌کنند. در این پالایشگاه نیز این

به حدود ۴۶۰ هزار بشکه در روز رسیده است و در آینده نزدیک، با توجه به طرح‌های آماده بهره‌برداری، این میزان به ۴۸۰ هزار بشکه افزایش خواهد یافت.

«لطفا در زمینه طرح‌های توسعه پالایشگاه بفرمایید که از سال گذشته تاکنون، چه اقداماتی در این خصوص انجام شده است؟ طرح تصفیه گازوییل از سال‌های گذشته، راه‌اندازی و تکمیل نشده بود؛ اما با اقدامات صورت گرفته در سال ۱۴۰۱ این واحد آماده بهره‌برداری است و اکنون منتظر افتتاح رسمی آن هستیم. از این رو بخش زیادی از تولید دیزل پالایشگاه ستاره خلیج فارس، به یورو ۵ تبدیل خواهد شد؛ با این توضیح که اکنون حدود ۱۵ درصد گازوییل کشور از طریق این پالایشگاه تامین می‌شود. این گازوییل،

شرکت‌های دانش بنیان داخلی که اکنون رشد و توسعه پیدا کرده‌اند و روی لبه دانش صنعت و فناوری حرکت می‌کنند، بتوانند گره‌های این صنعت را باز کنند.

به دلیل تحریم، نیاز داریم که روی پای خود بایستیم. بنابراین شرکت‌های ایرانی، دانشجویان و نخبگان کشور باید تهدیدها را به فرصت تبدیل کنند و ایران را در مسیر سازندگی بیشتر، بدون اتکا به کشورهای بیگانه قرار دهند.

«چه برنامه‌هایی برای افزایش ظرفیت پالایشگاه دارید؟» پالایشگاه ستاره خلیج فارس، بزرگترین پالایشگاه کشور است و ظرفیت تولید آن، در زمان طراحی ۳۶۰ هزار بشکه در روز پیش بینی شده بود که اکنون و با توجه به افزایش ظرفیت‌های داده شده،

«با توجه به شعار امسال به نام «مه‌ار تورم، رشد تولید» شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند نقشی بسزا در این زمینه داشته باشند و کشور را از واردات قطعات بی نیاز کنند. پالایشگاه ستاره خلیج فارس در این زمینه چه گام‌هایی برداشته است؟» از بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، زمان زیادی نمی‌گذرد. در این نمایشگاه برای اینکه با شرکت‌های دانش بنیان، تعامل و ارتباط بیشتری داشته باشیم، فعالیت‌های مختلفی انجام شد تا این ارتباط سازنده، قوی تر شکل بگیرد. به همین دلیل، نیازهای فناورانه پالایشگاه را به صورت کتابچه و CD در اختیار شرکت‌های توانمند قرار دادیم تا از این طریق، بتوانیم با همکاری شرکت‌های دانش بنیان، تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه را با دانش ایرانی بومی‌سازی کنیم. امیدواریم

با وجود گذشت دوماه از سال ۱۴۰۲ میزان تولید و مصرف بنزین در کشور به نقطه سر به سر رسیده است. یعنی میانگین مصرف روزانه بنزین ۱۱۰ میلیون لیتر و تولید آن نیز تقریباً به همین میزان است. طبق برنامه‌های پنجم و ششم توسعه قرار بود شدت مصرف بنزین ۵۰ درصد کاهش پیدا کند اما این روند کاملاً معکوس شده است. در واقع ایران به اندازه یک کشور ۲۰۰ میلیون نفری بنزین مصرف می‌کند. مصرف زیاد بنزین در ایران سه دلیل عمده دارد: خودروهای فرسوده، خروج غیرمجاز آن و قیمت گذاری دستوری.

با وجود پایش‌ها و کنترل‌های فراوانی که در مرزهای زمینی کشور به عمل می‌آید، هنوز روزانه مقادیری بنزین به شکل غیرمجاز خارج و موجب خروج و هدررفت میلیاردی ریال سرمایه نقدی می‌شود. دلیل قاچاق مشخص و آن اختلاف قیمت بنزین در داخل و خارج کشور است. در حال حاضر، بالاترین قیمت بنزین معمولی در داخل سه هزار تومان و در آن سوی مرز پاتوجه به نرخ دلار اختلاف قیمت بالایی دارد؛ به طوری که این اختلاف فاحش قیمت، می‌تواند انگیزه بالایی برای قاچاق سوخت باشد و به این پدیده دامن بزند.

عبور از بحران قاچاق

اخیراً طرحی با عنوان باک پر در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه اجرایی شده که توانسته است به میزان قابل توجهی از خروج قاچاق سوخت به ویژه بنزین از مبادی مرزهای زمینی کشور جلوگیری کند. در صورت تسری این طرح به تمامی مرزهای زمینی کشور، قطعاً می‌توان از عرضه سوخت خارج از شبکه به میزان قابل توجهی پیشگیری کرد. احمد مجرد، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه درباره اجرای این طرح در بزرگترین مرز زمینی کشور یعنی بازرگان توضیحاتی داده است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه با اشاره به اهمیت کنترل و نظارت، پیشگیری و مبارزه با عرضه خارج از شبکه و قاچاق سوخت از مرزهای کشور گفت: با همکاری سازمان‌های متولی، طرح «باک پر» از اسفند ماه سال گذشته در بزرگ‌ترین مرز زمینی کشور به اجرا درآمد.

مجرد افزود: یکی از اقدام‌های خوب و اثربخشی که در منطقه ارومیه در سال گذشته اتفاق افتاد، اجرای طرح باک پر در مرز زمینی بازرگان بود. این طرح از آن دست طرح‌های مغفول مانده در سال‌های گذشته بود که با همکاری کارکنان شرکت پخش منطقه عملیاتی شد. وی با بیان اینکه منطقه ارومیه دارای چهار مرز زمینی است و پایش و کنترل سوخت‌های باک خودروهایی که از مرز خارج می‌شوند و همین‌طور سوخت‌گیری آنها تحت مدیریت شرکت پخش منطقه ارومیه است، اظهار کرد: برای اجرای این طرح با معضلات و چالش‌هایی مواجه بودیم. از جمله اینکه اجازه کنترل جاساز باک خودروها را نداشتیم و مطابق با آن، ابزارهای لازم هم برای کنترل این جاسازها در دسترس نبود. خوشبختانه با تعامل دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی، این مشکل‌ها برطرف شد و اکنون طرح با شیوه و اصولی کارآمد در حال اجراست.

اجرای طرحی موفق برای مبارزه با قاچاق سوخت

مشعل | روزهای پایانی اسفندماه سال گذشته با هدف پیشگیری و مبارزه با عرضه خارج از شبکه و قاچاق سوخت از مرزهای کشور، طرحی با عنوان «باک پر» کلید خورد. این طرح به همت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه و در بزرگ‌ترین مرز زمینی کشور عملیاتی شد. بر اساس اظهارات احمد مجرد، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه، این طرح از جمله مصوبات ابلاغی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور به استانداری هاست و میزان سوخت داخل باک کامیون‌های ایرانی خروجی از کشور، بر اساس باک پر محاسبه و وجه آن بر اساس نرخ تعادلی مرزی دریافت و به حساب خزانه دولت واریز می‌شود.

دورزدن با باک‌پر

حدود زیادی مردم را در زمینه استفاده از کارت شخصی مجاب کند. اکنون برای هر سکو یک کارت سوخت در نظر گرفته شده تا در مواقع اضطراری مردم بتوانند از آن استفاده کنند. وی ادامه داد: قبل از اجرای این طرح تنها ۹ درصد از مردم منطقه ارومیه از کارت شخصی خود برای سوخت‌گیری خودروها پشان استفاده می‌کردند که امروز با اجرای این طرح، این میزان به ۳۵ درصد رسیده است که خوشبختانه آمار قابل توجهی است و می‌توان امیدوار بود تا قبل از پایان شهریورماه که در حقیقت مهلت وزارت نفت برای اجرای طرح ساماندهی کارت سوخت جایگاه‌هاست، منطقه ما بتواند با ۱۰۰ درصد از کارت سوخت شخصی در مجاری عرضه، سوخت‌گیری کند.

مسئولیت اجتماعی در زلزله‌خوی

مدیر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه به وقوع زلزله خوی و نقش این شرکت در توزیع به موقع سوخت میان زلزله زدگان در سال گذشته اشاره و عنوان کرد: میزان سوخت‌رسانی در زمان وقوع زلزله خوی به نحو مطلوب و مستمر انجام شد. یکی از اتفاق‌های ناگوار منطقه ارومیه در سال گذشته، وقوع زلزله‌های پی در پی در خوی بود که از شهریورماه آغاز شد و اوج آن در بهمن‌ماه بود که خسارت و تلفات بی‌شماری را به همراه داشت. در این میان سوخت‌رسانی به مناطق زلزله زده در دستور کار پخش منطقه قرار گرفت. با توجه به پیش‌بینی‌های انجام شده برای مواقع بحرانی، مشکلی در تامین سوخت مورد نیاز مناطق زلزله زده حادث نشد و در همان ساعات ابتدایی همکاران من بلافاصله در مرکز حاضر شدند و مراحل مقدماتی برای تامین سوخت جایگاه‌ها به میزان لازم و کافی انجام و ۳ برابر مصرف روزانه، بنزین در جایگاه‌ها عرضه شد.

مجرد ادامه داد: توزیع ۱۰۰ هزار لیتر نفت سفید رایگان، ۴۰۰ هزار لیتر نفت‌گاز مورد نیاز ماشین‌آلات مستقر در مناطق زلزله زده برای بازسازی و مرمت خانه‌ها، توزیع ۲ هزار کپسول گاز مایع رایگان، توزیع بسته‌های حمایتی مانند پتو، بخاری، انواع لباس‌های گرم، مواد غذایی و دارو و... از جمله اقدام‌های شرکت پخش منطقه ارومیه برای خانوارهای آسیب دیده در این حادثه بود. عده بیشماری از هموطنان ما نیز در زمان وقوع زلزله به ناچار به روستاها پناه بردند و به همین دلیل ۴ میلیون لیتر نفت سفید رایگان نیز در میان ساکنان روستاها توزیع شد. به هر حال یک وفاق و همدلی مثال زدنی بین همکاران من در پخش منطقه ارومیه حاکم بود که واقعا خستگی را از تن ما بیرون کرد.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه به توزیع الکترونیکی گاز مایع اشاره و از آن به عنوان یکی از موفق‌ترین طرح‌های حال حاضر این شرکت یاد کرد و گفت: این طرح به صورت پایلوت از سال ۱۴۰۰ در دستور کار شرکت قرار گرفت و خوشبختانه نتایج خوبی هم به همراه داشت. گاز مایع یا همان ال‌پی‌جی از آن دست فرآورده‌های گران‌قیمت نفتی است که در صورت مدیریت کارآمد و اصولی می‌تواند در زمینه صادرات ارزآوری بالایی را برای کشور به همراه داشته باشد.

مجرد افزود: در گام نخست خانوارهایی که این سوخت را مصرف می‌کردند، شناسایی شدند. در همان سال نخست اجرای این طرح، با ۲۳ درصد کاهش عرضه ال‌پی‌جی مواجه شدیم. هم‌اکنون بالاترین رقم تراکنش گاز مایع در کل کشور مربوط به منطقه ارومیه است یعنی از میزان ۱۰۰ درصد توزیع گاز مایع، ۷۳ درصد آن از طریق تراکنش انجام می‌شود. حداقل ۵۰ درصد میزان مصرف گاز مایع در بخش‌های غیرمجاز انجام می‌شود که باید برای جلوگیری از این میزان اتلاف انرژی، اجرای طرح توزیع الکترونیکی گاز مایع در دستور کار همه سازمان‌های ذی‌ربط قرار گیرد. وی ادامه داد: تبدیل خودروهای بنزین سوز به سی‌ان‌جی سوز نیز از جمله اقدام‌های در دست اجرای مناطق تحت پوشش

با اجرای طرح باک‌پر درآمد

روزانه از مرز یازگان حدود ۲٫۵

میلیارد تومان بود که

هم‌اکنون این میزان درآمد به

۵ میلیارد تومان افزایش یافته

است

سوخت شخصی

وی از افزایش ۶۶ درصدی استفاده از کارت‌های سوخت شخصی در منطقه ارومیه خبر داد و یادآور شد: ساماندهی کارت‌های اضطراری سوخت در جایگاه‌های عرضه از مهم‌ترین برنامه‌های حال حاضر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی و مناطق تحت پوشش آن به شمار می‌آید که هر چند اعتقادی به جمع‌آوری کامل این دست از کارت‌ها نیست، اما در بازه زمانی کوتاهی که از اجرای این طرح می‌گذرد، بازخوردهای خوبی دریافت شده است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه بیان اینکه در صورت عدم کنترل میزان مصرف بنزین دولت به ناچار باید واردات انجام دهد، گفت: در حقیقت با وجود ناترازی بین تولید و مصرف بنزین و میزان افزایش مصرفی که هر سال نسبت به سال قبل دارد، به ناچار باید برای برون رفت از این چالش راهکارهای اساسی در نظر گرفته شود.

هم‌اکنون در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن باید روزانه ۳ تا ۵ میلیون لیتر بنزین به کشور وارد شود تا اینکه میزان مصرف و تولید به نوعی مدیریت شده و با کمبود روبه‌رو نباشیم؛ بنابراین برای جلوگیری از این میزان واردات باید راهکارهای اصولی و مدیریت شده‌ای را به کار گرفت.

مجرد از مقوله فرهنگ‌سازی به عنوان نخستین گام برای اجرای صحیح و اصولی طرح ساماندهی کارت‌های اضطراری یاد کرد و افزود: نبود اطلاعات کافی در خصوص میزان مصرف مردم از کارت شخصی، قدری مدیریت مصرف را با مشکل مواجه می‌کند؛ بنابراین لازم است آمارهای دقیقی از میزان مصرف در دسترس باشد تا بر اساس آن بتوان تصمیم‌گیری کرد.

همچنین شرکت پخش منطقه ارومیه با انجام تبلیغات رسانه‌ای و فضای مجازی و همینطور نصب بنرها در جایگاه‌های عرضه توانسته تا

مدیر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه از دوبرابر شدن درآمد حاصل از اجرای طرح باک‌پر در مرز بازرگان خبر داد و گفت: با اجرای این طرح، درآمد روزانه ما از مرز بازرگان حدود ۲٫۵ میلیارد تومان بود که هم‌اکنون این میزان درآمد به ۵ میلیارد تومان افزایش یافته است. منطقه پخش ارومیه جزو نخستین مناطقی است که این طرح را اجرایی کرده است و از ابتدای خردادماه امسال، مابقی مرزهای منطقه از جمله سرو، پلدشت و رازی نیز به طرح باک‌پر مجهز شده‌اند.

به گفته مجرد، طرح کنترل باک کامیون‌های خارجی نیز در دستور کار ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و این شرکت قرار دارد. وی تصریح کرد: سال گذشته نزدیک به دوهزار و ۲۶۰ میلیارد تومان درآمد از محل پایش باک خودروهای خروجی به نرخ شناور مرزی از طریق چهارمرز حوزه استحفاظی منطقه ارومیه عاید این شرکت شد که بالاترین رقم ریالی در کل کشور به شمار آمد. وی بایبان اینکه با اجرای این طرح، باک‌های غیراستاندارد از رده خارج و خروج روزانه فرآورده از مرزها به نصف کاهش یافته است، گفت: در رایزنی‌های انجام شده با ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز قرار است این طرح به همه مرزها تسری پیدا کند تا بتوان از میزان خروج فرآورده از طریق باک خودروها به میزان قابل توجهی جلوگیری کرد.

توزیع ۵٫۵ میلیون لیتر فرآورده

مدیر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه در ادامه به میزان مصرف انواع فرآورده در سال گذشته اشاره و بیان کرد: به طور متوسط روزانه ۵٫۵ میلیون لیتر انواع فرآورده نفتی از طریق پخش منطقه ارومیه و روزانه ۹۷۰ مترمکعب گاز طبیعی از طریق ۷۸ باب جایگاه در سطح منطقه عرضه می‌شود. در مجموع میزان توزیع انواع فرآورده نسبت به سال گذشته ۹٫۵ درصد و میزان توزیع سی‌ان‌جی ۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

مجرد تصریح کرد: پارسال ۳۰ هزار تن گاز مایع (ال‌پی‌جی) توزیع شد که این رقم نسبت به سال ماقبل آن (سال ۱۴۰۰)، ۱۳٫۵ درصد کاهش داشته است. روند کاهش میزان عرضه گاز مایع به دلیل اجرای طرح‌های توزیع الکترونیکی و توسعه گازرسانی بوده است که هر کدام به ترتیب ۶٫۵ درصد و ۷ درصد کاهش را رقم زدند.

وی یادآور شد: منطقه ارومیه دارای ۴ مرز زمینی است؛ مرز بازرگان به عنوان بزرگ‌ترین مرز شناخته شده در کشور جزو این منطقه به شمار می‌آید که سوخت‌گیری خودروهای خروجی از این مرز هم به عهده شرکت پخش منطقه ارومیه است. سوخت‌رسانی به دو نیروگاه ارومیه و خوی این میزان سوخت‌رسانی نسبت به مدت مشابه سال قبل (سال ۱۴۰۰)، ۷ درصد رشد را نشان می‌دهد.

مدیر شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه بیان اینکه به طور میانگین روزانه ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار لیتر بنزین در سطح منطقه به مصرف می‌رسد، گفت: همچنین یک میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر مصرف روزانه نفت‌گاز منطقه بدون احتساب نیروگاه‌هاست.

مجرد ادامه داد: تعداد جایگاه‌های در حال ساخت ۶ باب است که از این تعداد ۲ باب جایگاه سوخت مایع و یک باب جایگاه عرضه سی‌ان‌جی است که امسال به بهره‌برداری خواهد رسید و احداث مابقی جایگاه‌ها برای سال آینده برنامه‌ریزی شده است.

افزایش ۶۶ درصدی استفاده از کارت

استحفاظی منطقه ارومیه، نفت سفید دریافت می‌کنند. تعداد ۳ انبار نفت فعال به ظرفیت کلی ۲۷۵ میلیون لیتر فرآورده در سطح منطقه ارومیه واقع شده است که ذخیره‌سازی سوخت مورد نیاز در این انبارها صورت می‌گیرد.

منطقه ارومیه دارای ۳ فرودگاه است که سوخت مورد نیاز آن از طریق شرکت پخش منطقه ارومیه تامین و توزیع می‌شود و نحوه تامین فرآورده از طریق خطوط لوله تدبیر، مراغه، میان‌دوآب و ارومیه انجام می‌شود.

۳۷ گانه به رتبه برتر دست پیدا کند. بر اساس این گزارش، منطقه ارومیه به عنوان یکی از مناطق ۳۷ گانه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در شمال غرب کشور واقع شده است.

این منطقه دارای ۲۰۶ باب جایگاه عرضه سوخت انواع فرآورده‌های نفتی است که از این تعداد، ۷۸ باب جایگاه سی‌ان‌جی فعال دارد و مابقی به عرضه سوخت مایع اختصاص داده شده است. ۳۷۰ فروشنده که عمدتاً روستایی هم هستند، کار سوخت‌رسانی نفت سفید به خانوارهای روستایی فاقد گاز طبیعی را به عهده دارند که در این زمینه تعداد ۸۵ هزار خانوار روستایی حوزه

شرکت پخش فرآورده‌های نفتی است که صفر تا ۱۰۰ هزینه‌های آن را شرکت پخش متحمل می‌شود. ۲۱ هزار دستگاه خودروی عمومی در سطح منطقه ارومیه از ابتدای اجرای این طرح تا به امروز گازسوز شده‌اند و این در حالی بود که تا بهمن‌ماه سال گذشته شرکت پخش منطقه ارومیه در زمینه اجرای تبدیل خودروهای بنزینی به سی‌ان‌جی سوز حائز رتبه برتر بود، اما اکنون پخش منطقه تهران از آن پیشی گرفته است. پیش‌بینی ما بر این است که تبدیل خودروهای عمومی به سی‌ان‌جی سوز در سطح استان رو به اتمام است و می‌توان امیدوار بود که منطقه پخش ارومیه باز نسبت به اجرای این طرح در بین مناطق

فعالیت های شرکت گاز استان فارس

در گفت و گو با مدیر عامل تشریح شد

گسفر گاز

به دیار شاعران

مهدی مهرابی ۵۵ سال پیش بود که گازرسانی به پتروشیمی شیراز به عنوان اولین مصرف کننده صنعتی و پس از آن روستای «گویم» از توابع شیراز به عنوان اولین مصرف کننده خانگی کشور به بهره برداری رسید.

با تداوم صادرات گازهای تولیدی همراه نفت به شوروی سابق و مشاهده مزایای این سوخت پاک، شبکه گاز در دیگر نقاط شیراز گسترش یافت و به تدریج با توسعه شبکه گازرسانی بخش های جدید از فروغ گرمابخش گاز بهره مند شدند.

توسعه گازرسانی در شهر شیراز و شهرهای اطراف تداوم یافت و با آغاز به کار شرکت گاز استان فارس در سال ۱۷۷ این روند با برنامه ریزی و شتابی مطلوب از سر گرفته شد.

با مجموعه اقدام های گازرسانی در طول سال های گذشته، هم اکنون ۹۹٫۶ درصد جمعیت شهری و ۹۶ درصد جمعیت روستایی این استان از نعمت گاز برخوردارند. در ادامه، گفت و گو با علی اکبر میدانناهی، مدیرعامل شرکت گاز استان فارس را می خوانیم.

«هم اکنون چند شهر، روستا و واحد صنعتی استان از نعمت گاز برخوردار است؟»

از ۱۲۱ شهر استان، ۱۱۸ شهر با ضریب نفوذ ۹۹٫۶ درصد و از دو هزار و ۵۴۵ روستای مشمول استان، دو هزار و ۴۰۰ روستا با ضریب نفوذ ۹۶ درصد از نعمت گاز برخوردار است. افزون بر موارد یادشده، هفت هزار و ۵۰۰ مشترک صنعتی نیز به شبکه سراسری گاز متصل شده است. در مجموع ۹۷۰ هزار و ۷۱۲ مشترک در سطح استان از نعمت گاز برخوردارند.

«لطفاً گزارشی از فعالیت های گازرسانی به شهرها و روستا و واحدهای صنعتی و تولیدی در سال ۱۴۰۱ ارائه کنید.»

سال گذشته چهار شهر، ۱۷۷ روستا و ۶۸۵ صنعت از نعمت گاز برخوردار شد.

این توسعه گازرسانی با اجرای یک هزار و ۴۱۶ کیلومتر شبکه تغذیه، توزیع و خط انتقال در سطح استان انجام شد و مجموع انشعابات نصب شده به ۳۰ هزار و ۳۰۰ علمک رسید.

سال گذشته بیش از ۶۰ هزار مورد جدید به مشترکان گاز استان افزوده شد و اشتراک پذیری بخش صنایع نیز منجر به ایجاد ۱۴۳ هزار مترمکعب بر ساعت ظرفیت برای این واحدهای تولیدی استان شد.

افزون بر موارد یادشده، ۱۰ ایستگاه سی جی اس و ۲۶ ایستگاه تی بی اس نیز برای گازرسانی شهرها، روستاها و صنایع استان اجرا

شده است. «در سال ۱۴۰۲ چه برنامه هایی هدف گذاری شده است؟»

امسال اجرای یک هزار و ۵۴۹ کیلومتر شبکه تغذیه، نصب ۲۸ هزار و ۴۰۰ انشعاب، پذیرش ۶۰ هزار مشترک جدید و ظرفیت سازی برای صنایع استان به میزان ۱۵۰ هزار مترمکعب بر ساعت در دستور کار قرار دارد.

«کدام شهرستان های استان تاکنون سبز شده است؟ تا پایان سال این تعداد افزایش می یابد؟»

از ۳۷ شهرستان استان ۳۰ شهرستان سبز است و پیش بینی می شود تا پایان سال، چهار شهرستان دیگر از جمله خنج، سپیدان، لار و

بختگان نیز سبز شوند.

«لطفاً گزارشی از میزان گاز تحویلی به بخش های مختلف در سال ۱۴۰۱ ارائه کنید؟ این میزان نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ چه میزان افزایش داشته است؟»

سال گذشته در مجموع ۱۴ میلیارد مترمکعب گاز در سطح استان مصرف شد. از مجموع گاز مصرفی، ۱۹ درصد به بخش خانگی، ۴۷ درصد به نیروگاه و حدود ۳۴ درصد نیز به پتروشیمی ها و دیگر صنایع عمده اختصاص یافت.

«برای عبور بدون دغدغه از زمستان سال گذشته چه تدابیر ویژه ای اندیشیده شد؟»

افزون بر اجرای تعمیرات اساسی ایستگاهها و ایجاد زیرساخت های

توسعه ای برای تامین پایداری گاز، جلسه توجیهی برای اطلاع رسانی در سطح گسترده برگزار و آموزش های لازم به مدیران و کارشناسان انرژی استان ارائه شد. از دیگر اقدامها در این زمینه، برگزاری پویش هدیه انرژی در سطح استان بود.

«برای گازرسانی به شهرها و روستاهای باقیمانده فاقد گاز چه برنامه هایی تعریف شده است؟»

هم اکنون گازرسانی به سه شهر (دهرم، بنارویه و کورده) و ۱۰۰ روستا در دست اجراست. ۴۷ روستا نیز در دست طراحی و با انتخاب پیمانکار است و پیش بینی می شود تا پایان سال دو شهر و ۸۰ روستای جدید از نعمت گاز برخوردار شوند.

سال گذشته گازرسانی به صنایع استان منجر به جایگزینی بیش از

143

هزار متر مکعب بر ساعت گاز طبیعی با سوخت های مایع شد

بیمه سهم کارفرما و ۲۰ درصد سهم بیمه شده بر اساس دستور العمل های ابلاغی استفاده می کنند. همچنین در سال جاری با عنایت و موافقت های به عمل آمده در دستور العمل ساماندهی وضعیت قرار دادهای حمل و نقل برای رانندگان نیز بیمه تکمیلی در مان (به نسبت ۸۰ درصد سهم کارفرما و ۲۰ درصد سهم بیمه شده) در دستور کار قرار گرفته و در مراحل پایانی است که با بهره مندی از این مهم، رضایتمندی نسبی در جامعه کارکنان شاغل در پیمان های حمل و نقل را به دنبال خواهد داشت.

از سوی دیگر، تعداد ۵۷ نفر از کارکنان قراردادی این شرکت مشمول ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه کشور شده اند که فرآیند تبدیل وضعیت ۳۸ نفر نهایی، ۶ نفر انصراف از طرح مذکور و مابقی نفرات نیز همه مراحل تشریفات استخدامی را طی کرده و در انتظار تأییدیه هسته گزینش برای نهایی سازی تبدیل وضعیت آنها هستیم.

تعداد ۳۴۲ نفر از کارکنان پیمانکاری شرکت نیز مشمول بند «د» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و بند «و» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ هستند که فرآیند تبدیل وضعیت ۱۹۸ نفر نهایی، هشت نفر انصراف از طرح مذکور و مابقی نفرات همه مراحل تشریفات استخدامی را طی کرده و منتظر تأییدیه هسته گزینش برای نهایی سازی تبدیل وضعیت آنها هستیم.

«در سفرهای استانی رئیس جمهوری چه مصوباتی برای گازرسانی داشته اید؟ در سفر رئیس جمهوری، گازرسانی به ۱۰۰ روستا، ۶ شهر و ۴۴۰ واحد صنعتی مصوب شد که تاکنون ۱۹۷ روستا، ۶۳۰ صنعت و چهار شهر از نعمت گاز برخوردار شده اند. اختصاص سه میلیارد تومان اعتبار برای لوله کشی منازل خانوار تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی نیز از دیگر مصوبات این سفر بود که تاکنون ۲.۷ میلیارد تومان به سازمان بهزیستی و کمیته امداد پرداخت شده است. ۱۰۰ درصد تعهد شرکت گاز استان فارس به کمیته امداد محقق شده است.

«آماری از جایگزینی گاز با سوخت مایع در پی توسعه گازرسانی در سطح استان دارید؟

سال گذشته گازرسانی به صنایع استان منجر به جایگزینی بیش از ۱۴۳ هزار متر مکعب بر ساعت گاز طبیعی با سوخت های مایع شد و بیش بینی می شود امسال نیز ۱۵۰ هزار متر مکعب بر ساعت ظرفیت جدید برای صنایع استان ایجاد شود.

«در حوزه جلوگیری از هدررفت و بهینه سازی مصرف گاز چه اقدام هایی انجام شده است؟ طرح بهینه سازی مصرف گاز موثر تورخانه های بخش خانگی و تجاری چه میزان پیشرفت داشته است؟ لطفا گزارشی از تعداد ثبت نام و اجرای واحدهای این بخش در سطح استان ارائه کنید؟

سال ۱۴۰۱ بر نامه کاهش هدررفت گاز با نصب ۵۷ هزار کنتور ارتقا یافته، پایش ۶۰۰ مشترک عمده، پایش و شناسایی مصارف غیر متعارف ۱۵ هزار و ۲۲۵ مشترک جز، همچنین تعمیر و کالیبراسیون سه هزار و ۸۵۰ تجهیز اندازه گیری، کنتور و تصحیح کننده اجرایی شد. سال گذشته بهینه سازی یکپهزار و ۵۰۰ موثر خانه واحدهای خانگی و تجاری در برنامه بود که بهینه سازی یکپهزار و ۳۴۶ مورد معادل ۹۰ درصد مجموع واحدها انجام شد. از سوی دیگر، شرکت گاز استان فارس برای کاهش هدررفت گاز، به عنوان شرکت پیشرو، پایش مشترکین عمده در سه دسته بندی (ظرفیت ۴۰۰، ظرفیت ۴۰۰ تا ۱۰۰ هزار و بیش از ۱۰۰ هزار متر مکعب بر ساعت) را در دستور کار دارد و اثر بخشی نتایج نیز به باشگاه بهینه کاوی و شرکت ملی گاز ایران اعلام شده است.

سال گذشته کالیبراسیون بیش از هفت هزار تجهیز اندازه گیری (کنتور توربینی، تصحیح کننده الکترونیکی، کنتور آلترا سونیک، فلو کامپیوتر و گیج های فشار و دما) در راستای کاهش هدررفت و بهینه سازی مصرف و همچنین در راستای مسئولیت های اجتماعی و کسب رضایتمندی ذی نفعان انجام شد. شرکت گاز استان فارس به عنوان پنجمین شرکت گاز استانی از نظر دریافت گاز از خطوط انتقال دارای تبه برتر کشوری در زمینه کاهش هدررفت گاز و گاز محاسبه نشده است. این دستاورد حاصل پایش مشترکین، کالیبراسیون تجهیزات اندازه گیری، نصب اتصالات مفصلی برای مشترکین جزء و تزریق نانو سیال در هیترهای ایستگاه های تقلیل فشار است.

«در حوزه مدیریت کربن و مقاوم سازی نیز اقدام های خوبی در سطح شرکت انجام شده است، لطفا گزارشی در این زمینه ارائه بفرمایید.

ارائه گزارش جامع اقدام های شرکت گاز استان در حوزه مدیریت کربن، جاری سازی مدیریت سبز در شرکت و اخذ گواهی نامه مربوطه برای اولین بار در سطح کشور، ارائه گزارش دریافت گواهی نامه محاسبه رد پای کربن از بنیاد جهانی انرژی از جمله اقدام ها در حوزه مدیریت کربن به شمار می آید.

پیرو تشکیل کمیته کربن به منظور پندالف «اجرای نقشه راه مدیریت کربن طی سال های برنامه ششم توسعه شرکت ملی گاز ایران» همچنین رعینت بخشی به دستور العمل های کاهش انتشار گاز های گلخانه ای، این شرکت ضمن شناسایی همه منابع و عوامل نشر در همه فعالیت های زیر مجموعه شرکت (اعم از اداری و تاسیساتی)، اندازه گیری میزان انتشار گاز متان از بخش توزیع گاز طبیعی، اولویت بندی تجهیزات با انتشار بالا و در نهایت ارائه راهکارهای کاهش انتشار، ضمن اخذ قرارداد با انجمن مدیریت سبز ایران و در ادامه با بنیاد جهانی انرژی و صحنه گذاری سازمان های ذی صلاح و مجامع علمی داخلی و خارجی بر اندازه گیری های انجام شده، برای اولین بار در بین شرکت های گاز استانی موفق به دریافت گواهی نامه محاسبه رد پای کربن از شرکت ALL PLAN و بنیاد جهانی انرژی شد. همه اعضای کمیته کربن این شرکت موفق به دریافت گواهی نامه سطح ۲ محاسبه رد پای کربن از بنیاد جهانی انرژی و انجمن مدیریت سبز ایران شده اند.

این همایش با ارائه تجربیات شرکت های منتخب در زمینه مدیریت انرژی و کربن و با برگزاری نمایشگاه محصولات و خدمات دانش بنیان و همچنین چندین کارگاه آموزشی و تخصصی در حوزه محاسبه رد پای کربن، مدیریت، حسابداری و هوش سبز در مسیر اقتصاد کم کربن در صنعت گاز در چند بخش تخصصی برگزار شد.

همچنین شرکت گاز استان فارس در ارائه دستاوردهای خود با توجه به وجود چالش بین بحران محیط زیست و موفقیت سازمانی و وجود مشکلاتی از قبیل دوگانه یا یک گانه انگاری این موضوع، همسوی با مسئولیت های اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی خود و توجه به رویکردی حسابداری سبز مبنی توسعه پایدار به واسطه مصرف بهینه منابع و هوش سبز مبنی بر برآیند تحلیل پیامد فعالیت ها، تفکر سیستمی و محیط زیست و جامعه به عنوان محرک اقتصادی و به دنبال آن خلق موفقیت پایدار، به حل مسئله و ارائه راهکار پرداخت.

«در جهت تحقق شعار امسال، چه برنامه های هدف گذاری شده است؟ برای اولین بار رکورد ۶۵۰ صنعت در استان محقق و پارک علم و فناوری در همسویی با تحقق شعار سال در این شرکت راه اندازی شد، همچنین در شورای فرهنگی نیز فعالیت هایی در زمینه ایجاد تعهد و تعلق سازمانی انجام شد.

سومین جلسه هم اندیشی مدیریت انرژی و کربن در سطح شرکت های گاز استانی نیز به میزبانی شرکت گاز استان فارس در تاریخ ۲۶ و ۲۷ مهرماه سال گذشته در شیراز برگزار شد. این همایش که مقدمات آن با فراخوان اقدام ها و پروژه های برتر شرکت های گازهای استانی در زمینه مدیریت کربن (کاهش انتشار گازهای گلخانه ای)، مدیریت انرژی و بهینه سازی مصرف توسط مدیریت برنامه ریزی تلفیقی ستاد شرکت ملی گاز ایران در اردیبهشت سال گذشته آغاز شده بود، در ادامه با داوری شرکت های برتر ادامه یافت که خوشبختانه این استان موفق به کسب رتبه سوم کشور شد. سیاست های کلی ابلاغ شده حوزه محیط زیست از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبتنی بر گسترش اقتصاد سبز با هدف دستیابی به رویکرد صنعت کم کربن، ماده ۳۸ بند (ز) بر نامه ششم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور، اهداف کلان شرکت ملی گاز ایران در مسیر توسعه دانش و فرهنگ، مسئولیت پذیری زیست محیطی در شرکت های تابعه و به ویژه اهداف راهبردی شرکت های گاز استانی برای دستیابی به اقتصاد سبز متمرکز بر بهروری در مصرف انرژی و کربن صفر، نتایج نشست ۲۰۱۵ پاریس و ۲۰۲۱ گلاسکو (اسکاتلند) سازمان ملل با هدف مدیریت انتشار گازهای گلخانه ای به واسطه مدیریت منابع در کشورها از جمله محورهای همایش برگزار شد این همایش بود.

می‌گوید: با توجه به بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و اهتمام ایشان مبنی بر بسیج همه‌جانبه صنایع، بویژه نفت و گاز همسو با بحث خودکفایی، تعمیرات همه Rotor ها و دیافراگم‌های مورد نیاز در تجهیزات جانبی توربین‌ها، تعمیر و بازسازی همه قطعات گرم توربین، تعمیر و راه‌اندازی توربین‌های ۱۶ و ۲۵ مگاواتی، خرید انواع فیلتر اعم از هوا و روغن با همکاری شرکت‌های داخلی، ساخت Forcingfan های خنک‌کننده توربین، ساخت HUB نگه‌دارنده پروانه Oil cooler توربو کمپرسورها، ساخت SLEEVE در سایزهای هشت، ۳۰ و ۵۶ اینچ، ساخت ترموکوبل توربین‌های نئو پینیون، ساخت و تعمیر همه کارت‌های سیستم کنترل Suvimac مربوط به PLC توربین‌های نئو پینیون و ساخت دو PLC مربوط به ژنراتورهای اضطراری ایستگاه‌های مخابراتی به روش مهندسی معکوس در این منطقه انجام شده است. به گفته وی، اتو ترانس ۳۸۰۷/۴۸۰۷/۱۵۰KVA مربوط به توربین‌های زمینس، اتوبوستر ۲۰ کیلوولت برای تثبیت ولتاژ شبکه ۲۰ کیلوولت تاسیسات نیز ساخته و استفاده شده است. در بخش خرید فیلتر تایفون، خرید کارت‌های الکتریکی، خرید گسکت و خرید بال ولو، خرید پیگ، خرید پلاگ ولو و خرید پوشش عایقی لوله نیز نمونه داخلی جایگزین نمونه‌های خارجی شده‌اند.

تعمیر شیرهای کروی برای نخستین بار

مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران می‌گوید: برای نخستین بار در سطح شرکت انتقال گاز ایران، تبدیل شیر ۳۰ اینچ کلاس ۶۰۰ از حالت دستی به اتوماتیک و تعمیر شیر کروی ۱۶ اینچ کلاس ۶۰۰ ساخت کارخانه رابرت کورت انگلستان انجام شده است.

افزایش ۳۶ درصدی انتقال گاز

سیفی با اشاره به حجم گاز منتقل شده از این طریق منطقه می‌گوید: سال ۱۴۰۰ در مجموع ۱۵۸ میلیارد و ۷۶۳ میلیون مترمکعب گاز به وسیله ۱۶ ایستگاه منطقه منتقل شد. در سال گذشته، طی ۵ ماه، بیش از ۶۲ میلیارد مترمکعب گاز منتقل شده که این میزان، نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن حدود ۳۶ درصد رشد داشته است. وی در پایان تاکید می‌کند: انتظار می‌رود با توجه به تلاش‌های شبانه‌روزی کارکنان در شرایط طاقت‌فرسا و سختی‌هایی که بر عمده فعالیت‌های منطقه مترتب است، اقدام‌های شایسته‌ای در خصوص بهبود مزایا و رفاه کارکنان با هدف حفظ و نگهداشت منابع انسانی ارزشمند و متخصص، تداوم یابد تا افزایش رضایتمندی کارکنان و خانواده‌های آنها را شاهد باشیم.

خودکفاترازهمیشه

خودکفایی از دیگر محورهای گزارش مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران بود که در این باره

ثبت بیشترین حجم انتقال گاز در میان مناطق ۱۰ گانه

گنبد در منطقه می‌تپد

مشعل | انتقال ۷۵ درصد گاز تولیدی کشور از جنوب به مرکز، با بیش از چهار هزار و ۵۰۰ کیلومتر خط لوله، ۱۶ تاسیسات تقویت فشار گاز و ۶ مرکز بهره‌برداری، از ویژگی‌های متمایز منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران به شمار می‌آید.

وسعت این منطقه ۱۲۸ هزار کیلومتر مربع بوده و با در اختیار داشتن ۱۲ درصد از کل خط لوله، جایگاه بیشترین حجم انتقالی گاز کشور در بین مناطق ۱۰ گانه را نیز در کارنامه خود دارد. در این منطقه، پنج خط لوله انتقال گاز با ظرفیت اسمی ۱۱۰ میلیون مترمکعب وجود دارد.

از سوی دیگر، منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران با بهره‌گیری از ۲۰۸ دستگاه خودروی استیجاری و ۳۱۹ دستگاه شرکتی، یکی از بزرگ‌ترین تریمینال‌های خودرویی را در بین مناطق ۱۰ گانه شرکت انتقال گاز ایران در اختیار دارد. با وجود فعالیت ۶۰۰ دستگاه خودرو در بخش حمل و نقل، سال ۱۴۰۰ هیچ‌گونه حادثه منجر به جراحت در منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران رخ نداده است.

مجموع پیمایش و تردد ماهانه این ناوگان بیش از ۲۳۴ هزار کیلومتر در ماه بوده که حدود شش برابر محیط استوایی زمین است. طبق آمار رسمی، استان فارس در سال گذشته بیشترین آمار کشته‌شدگان جاده‌ای را به خود اختصاص داده، در حالی که هیچ حادثه‌ای طی یک سال اخیر برای ناوگان حمل‌ونقل این منطقه رخ نداده است.

مجموع پیمایش و تردد ماهانه این ناوگان بیش از

234 هزار کیلومتر

در ماه بوده که حدود

6 برابر

محیط استوایی زمین است

سیفی با بیان اینکه ۴ هزار و ۵۰۰ کیلومتر خط لوله انتقال گاز در این منطقه در حال بهره‌برداری است، می‌گوید: این خطوط به رسیدگی مداوم و لحظه‌ای نیاز دارند. در این بخش تاکنون فعالیت‌های مهمی صورت گرفته و سال گذشته تعمیرات اساسی بیش از ۳۷۰ نقطه به پایان رسید.

ثبت رکورد جدید عملیاتی

مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران ادامه می‌دهد: تعمیرات اساسی ۱۸۵ نقطه از خط لوله چهارم سراسری شامل برش و تعویض نقاط معیوب، اسلیو گذاری نوع B و تعمیر سر جوش در محدوده شمال استان فارس از دیگر فعالیت‌های تعمیراتی سال گذشته به شمار می‌آید. این عملیات در ادامه عملیات

جرای تعمیرات اساسی مطابق با برنامه

در همین حال، محمد سیفی، مدیر منطقه ۵ عملیات انتقال گاز ایران می‌گوید: این منطقه، وظیفه مهم دریافت گاز از منابع تولید و انتقال مستمر، مطمئن و مطلوب به مبادی مصرف را با بهره‌برداری، نگهداشت و تعمیرات تاسیسات، خطوط لوله، شبکه‌های مخابراتی و تجهیزات مرتبط در محدوده جغرافیایی استان‌های فارس، کهگیلویه و بویر احمد، بخش‌هایی از استان‌های بوشهر و یزد به عهده دارد.

به گفته وی، سال گذشته ۴۲ مورد تعمیرات اساسی تاسیسات و تعمیرات اساسی تجهیزات ثابت مکانیکی در ۱۶ ایستگاه تقویت فشار گاز با موفقیت انجام شد و این تاسیسات، در پیک مصرف مورد بهره‌برداری حداکثری قرار گرفتند.

سرمایه گذاران و به خصوص بانک‌ها همراه می‌شوند. بانک‌ها اعلام کرده‌اند که هم برای سرمایه‌گذاری و تأمین مالی و هم مشارکت در پروژه‌ها، علاقه مند هستند.

وی در ادامه تصریح کرد: در یک مورد می‌گویم که هلدینگ اعلام کرده است که در پارک چابهار به طور ویژه می‌خواهد روی کودهای کشاورزی کار کند و در همین مدت کوتاه، شرکت‌هایی از پاکستان، هند و عمان برای همکاری با هلدینگ اعلام آمادگی کرده‌اند.

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس با اشاره به برخی نگرانی‌ها در مورد اثرگذاری ورودی هلدینگ به بازار پایین دستی و اشباع شدن بازار محصولات پایین دستی و احتمال خسارت برای برخی شرکت‌های پایین دستی تصریح کرد: در حوزه پایین دستی ایران بسیار کم و محدود کار شده و آنهایی هم که در این سال‌ها در این حوزه کار کرده‌اند، روی چشم ما جا دارند و حتماً از آنها حمایت می‌کنیم.

او با تأکید بر اینکه ما هم به عنوان بخش خصوصی باید منفعت‌مان را دنبال کنیم، تصریح کرد: قیمت‌ها و شرایط باید عادلانه باشد تا هم کسب و کار مجموعه‌های پایین دستی آسبیبی نبینند و هم هلدینگ ضرر نکند. ضمن اینکه عمده پارک‌هایی که در نظر گرفته ایم، در نزدیکی ساحل هستند و دسترسی به بنادر برای همه آنها وجود دارد. هر زمان احساس کنیم بازار داخلی اشباع است، بازارهای صادراتی را جایگزین می‌کنیم.

بر اساس این گزارش و طبق

برنامه ریزی‌های وزارت نفت،

هرکدام از این پارک‌های

پتروشیمی، یک زنجیره

تکمیلی پتروشیمی با

سرمایه‌گذاری جانبی انجام

می‌شود که می‌تواند حداقل

۲۰ تا ۱۵

واحد صنعتی به جز

واحدهای پتروشیمی، در

حوزه‌های مختلف اعم از

حوزه مسکن، خودرو، نظامی

و حتی بهداشت و درمان را

شامل شود

تشکیلاتی رفته‌ایم، افزود: در مورد محصولات و جزئیات دیگر تصمیم‌گیری شده و در این ۹ پارک پتروشیمی طبق مطالعاتی که به عمل آمده، بیش از ۶۰ کارخانه پایین دستی پیش‌بینی شده و مطالعات امکان‌سنجی آنها تهیه شده و آماده‌رفتن به مناقصه هستیم.

مشارکت بانک‌ها به محض شروع کار عملیاتی

علی‌عسگری با تأکید بر اینکه به محض شروع کار به شکل عملیاتی، شرکای خوبی برای همکاری اعلام آمادگی می‌کنند، افزود: فعلاً هلدینگ خلیج فارس این کار را به تنهایی شروع می‌کند اما به محض شروع کار بسیاری از

پس از آن بود که موضوع پارک‌ها از سوی هلدینگ‌های بزرگ پتروشیمی و به خصوص هلدینگ خلیج فارس دنبال شد و هلدینگ خلیج فارس از سوی وزیر نفت به عنوان یکی از مجموعه‌های مسئول پیگیری ۱۳ پارک پتروشیمی معرفی شد. عبدالعلی علی‌عسگری، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس در گفت‌وگو با خبرنگار «مشعل» آخرین پیگیری‌های صورت گرفته برای احداث این پارک‌ها را تشریح کرد.

پارک‌های پتروشیمی و اهمیت ایجاد آنها در زنجیره تکمیلی تولید محصولات آن موجب شده است که رویکردی جدید برای احداث آنها در مجموعه مدیریتی صنعت پتروشیمی شکل گیرد و فعالیت در این بخش را شتاب دهد.

اقدام‌های اولیه برای ۹ پارک پتروشیمی

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس با اعلام اینکه از چند ماه گذشته مکان یابی، طراحی فضاها و پروژه‌های داخلی پارک‌ها و فرایندهای زیست محیطی برای گرفتن مجوزها، آغاز شده و در مورد اکثریت این پارک‌ها به پایان رسیده است، گفت: در چند ماه گذشته برای ۹ پارک، زمین‌ها را قطعی و با استانداران استان‌ها تفاهم‌نامه امضا کرده‌ایم؛ البته در حال مذاکره با وزارت صمت هم هستیم و در این مدت مجوز برخی از آنها گرفته شده است. وی با تأکید بر اینکه هیچ کدام از پارک‌های پتروشیمی هلدینگ خلیج فارس در داخل شهرک‌های صنعتی قرار نگرفته‌اند، گفت: آنچه به

عنوان پارک پتروشیمی آماده می‌کنیم، به عنوان پارک محصولات پتروشیمی استقلال دارد و هلدینگ خلیج فارس زیرساخت‌های آنها را ایجاد می‌کند تا به قول معروف چراغ این پارک‌ها را روشن و تحرک را ایجاد کنیم و در ادامه سرمایه‌گذاران دیگر بیایند و ببینند که این فضا برای آنها فراهم شده است. علی‌عسگری با اذعان به اینکه در برخی مناطق از قبل تاسیسات یوتیلیتی وجود دارد، اما در اکثر مناطق تعیین شده برای پارک‌ها، مراکز یوتیلیتی نداریم و باید برای آن سرمایه‌گذاری کنیم، افزود: مثلاً در عسلویه زیرساخت داریم اما در مورد زمین کمی با تأخیر مواجه شدیم، در پارسین یوتیلیتی وجود دارد و ما جلوتر هستیم

ولی در چابهار نداریم و باید ابتدا آب و برق کارگاهی بیاوریم. حالا در جاسک دو راه داریم؛ یا در پروژه‌هایی که از قبل شروع شده مشارکت کنیم و یا خودمان از ابتدا یوتیلیتی را ایجاد کنیم. وی افزود: در حال حاضر به ترتیب در چابهار، جاسک، میناب، پارسین، نایبند (عسلویه)، گناوه و دیلم، برنامه‌ریزی برای احداث پارک‌ها شروع شده و هم‌زمان در سفر رئیس جمهوری به خوزستان تکلیف شد که برای دو پارک دیگر در این استان هم اقدام کنیم. برای این دو پارک هم دو زمین را در آمبدیه واروند تعیین کرده‌ایم. زمین مربوط به آمبدیه، از سال‌ها قبل برای این نوع پروژه‌های

تصویب شده بود، اما هیچ شرکت یا سرمایه‌گذاری به سراغ آن نرفته بود و ما قبول کردیم به این منطقه برویم و توسعه دهنده این منطقه شویم.

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس با تأکید بر اینکه پس از پیگیری زمین و یوتیلیتی و سایر موارد، به سراغ زیرساخت‌های

مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس خبر داد:

سرمایه‌گذاران

در انتظار شروع عملیاتی پارک‌ها

مشعل | احداث و پیگیری

پارک‌های پتروشیمی یکی از موضوع‌های مهم در دولت سیزدهم بوده و در این حدود دو سال، پیگیری‌های خوبی از سوی وزارت نفت و شرکت‌های بزرگ پتروشیمی برای شکل‌گیری و تکمیل آنها صورت گرفته است. در این مدت وزیر نفت و دولت اقدام‌های حمایتی خوبی را برای این پارک‌ها در نظر گرفتند و جواد اوجی به طور مشخص از زمان آغاز به کار خود احداث پارک‌های پتروشیمی را در دستور کار قرار داده است. او در همان ابتدای کار خود در یک برنامه تلویزیونی گفت: «پیشنهادم به معاون اول رئیس جمهوری و وزیر صمت (صنعت، معدن و تجارت) این بود که باید در دولت کار گروهی متشکل از وزارتخانه‌های نفت (حوزه پتروشیمی)، صمت و کشور شکل گیرد تا به صورت جدی، وارد پارک‌های زنجیره ارزش صنایع تکمیلی پتروشیمی شویم».

در قرارداد پژوهشگاه صنعت نفت و پتروپالایش فارس رقم خورد

راهیابی دانش بومی مرکاپتان زدایی به پتروپالایشگاه‌ها

مشعل امرکاپتان زدایی از میعانات گازی و برش‌های دیگر نفتی و سایر فرآورده‌ها، یکی از موضوعات مهم در صنعت نفت محسوب می‌شود. امرکاپتان‌ها نوعی از سولفیدهای آلی هستند که به طور گسترده در محصولات نفت و گاز وجود دارند و اغلب موجب کاهش کیفیت محصول نهایی آنها می‌شوند. این ترکیب عموماً بویی نامطبوع دارد که حتی پس از انجام فرآوری‌های مختلف به صفر نمی‌رسد و آزاردهنده است. آنچه در مورد این ماده اهمیت زیادی دارد این است که فناوری امرکاپتان زدایی در سال‌های گذشته تا امروز فناوری خاص و انحصاری بوده، اما حالا به کمک متخصصان و فناوران داخلی، امکان امرکاپتان زدایی از میعانات گازی و برخی فرآورده‌های دیگر فراهم شده است. پژوهشگاه صنعت نفت پس از دستیابی به فرآیند DMD جهت امرکاپتان زدایی از میعانات گازی در پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی، حالا حق بهره‌برداری از دانش فنی واحد امرکاپتان زدایی را به شرکت پتروپالایش ابوالفارس واگذار کرده است.

وجود ترکیبات گوگردی و امرکاپتان‌ها در نفت و گاز موجب آلودگی محیط زیست و خوردگی در خطوط انتقال و مخازن نگهداری و بوی نامطبوع در محیط پیرامون می‌شود؛ بنابراین لازم است مقدار گوگرد و امرکاپتان‌ها در برش‌های نفتی تاحداستانداردهای بین‌المللی، کاهش یابد. به این منظور فرآیند DMD جهت امرکاپتان زدایی به کار گرفته می‌شود؛ در تحقیقات جدیدی که در پژوهشگاه صنعت نفت صورت گرفته و عملیات اجرایی آن در پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی اجرا شده است، واحد امرکاپتان زدایی از میعانات گازی پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی با دانش فنی داخلی اجرا شده که به عنوان فناوری بی‌رقیب در دنیا معرفی می‌شود.

خودکفایی در شیرین‌سازی و تصفیه میعانات گازی

با بهره‌برداری از واحد DMC پارس جنوبی با دانش فنی پژوهشگاه صنعت نفت که شهریور ۱۴۰۱ آغاز شد، ظرفیت شیرین‌سازی میعانات گازی کشور ۸۰ هزار بشکه افزایش یافت. با بومی‌سازی این فناوری در داخل کشور به کمک مجموعه‌های دانش بنیان از خوردگی ترکیبات مضر موجود بر تاسیسات و تجهیزات پالایشگاهی و افزایش آلایندگی‌های زیست محیطی جلوگیری به عمل آمده و زمینه ارتقا و بهبود کیفیت میعانات گازی، سهولت در بازاربایی، صادرات و... ایجاد شده است.

پژوهشگاه صنعت نفت به منظور خودکفایی در تولید این ماده راهبردی، تحقیقات پایلوتی متعددی انجام داده که از جمله می‌توان به عملیات پایلوت برای تولید ماده بودارکننده گاز طبیعی با خوراک نفتی پالایشگاه شیراز و امرکاپتان زدایی از میعانات گازی اشاره کرد. در واقع پژوهشگاه صنعت نفت مراحل به دست آوری دانش فنی و بومی‌سازی، طراحی پایه و واحد صنعتی، نظارت بر طراحی تفصیلی واحد و راه‌اندازی گرم، همچنین انجام آزمون عملکردی واحد را با توجه به توجیه اقتصادی همه مراحل انجام داده است.

بازار فروش میعانات گازی به علت وجود امرکاپتان و بوی بسیار بدی که دارد، معمولاً با سختی و الزامات زیادی همراه است و حالا با تصفیه میعانات و حذف بخش قابل توجهی از امرکاپتان و بدون بو شدن میعانات گازی، علاوه بر اینکه مشتری میعانات ایران به شدت افزایش پیدا خواهد کرد، بازار داخلی نیز می‌تواند از این دانش فنی بیشترین بهره را داشته باشد. بدون شک تجربه استفاده از این دانش فنی در پالایشگاه‌های پارس جنوبی، نقطه اعتماد و اتکا خوبی را برای سایر شرکت‌ها فراهم کرده و حالا پتروپالایش ابوالفارس مشتری جدید پژوهشگاه شده است.

انتقال حق دانش فنی امرکاپتان زدایی به پتروپالایش ابوالفارس

چندی قبل و در حاشیه بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت پتروپالایش ابوالفارس قرارداد پژوهشی را منعقد کردند که بر اساس آن حق بهره‌برداری از دانش فنی واحد امرکاپتان زدایی و تهیه مدارک مهندسی پایه واحد تصفیه LPG به این مجموعه واگذار شد.

شرکت پتروپالایش ابوالفارس در نظر دارد پالایشگاهی با ظرفیت ۵۰ هزار بشکه در روز طراحی و در استان خوزستان احداث کند؛ از این رو در فاز اول این قرارداد، با هدف تامین دانش فنی و طراحی پایه، قراردادی میان پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت بین‌المللی پتروپالایش ابوالفارس منعقد شد.

پتروپالایشگاه ابوالفارس در بخش بسیار محروم ابوالفارس شهرستان رامهرمز استان خوزستان، با سرمایه یک میلیارد دلاری با ظرفیت ۵۰ هزار بشکه نفت خام در روز و تولید فرآورده‌های پالایشگاهی با استاندارد یورو ۵ و محصولات پتروشیمی راه‌اندازی شده است.

رو

پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت پتروپالایش ابوالفارس قرارداد پژوهشی را منعقد کردند که بر اساس آن حق بهره‌برداری از دانش فنی واحد امرکاپتان زدایی و تهیه مدارک مهندسی پایه واحد تصفیه LPG به این مجموعه واگذار شد

رو

به هر روی، دانش فنی امرکاپتان زدایی از میعانات گازی، فناوری اختصاصی پژوهشگاه صنعت نفت است که قبل از پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی در پتروشیمی خارگ سه واحد امرکاپتان زدایی از نفتا، پروپان و بوتان را با دانش فنی خود راه‌اندازی کرد. این مجموعه همچنین ۲ واحد امرکاپتان زدایی را هم در سال ۹۹ در پالایشگاه

بیدبلند خلیج فارس برای خوراک بوتان و نفتا اجرایی کرده است. به عبارتی پژوهشگاه صنعت نفت از نزدیک به ۱۵ سال قبل برای رسیدن به دانش فنی امرکاپتان زدایی از برخی محصولات با ارزش وارد عمل شده و تجربیات ارزشمندی را به دست آورده و امروز به این دانش فنی دست یافته است.

با تکنولوژی که امروز پژوهشگاه صنعت نفت در حوزه امرکاپتان به دست آورده است، پروپان، بوتان و میعانات گازی و بسیاری دیگر از فرآورده‌های نفتی تولید شده در تمامی فازهای پارس جنوبی با فناوری امرکاپتان زدایی پژوهشگاه صنعت نفت تصفیه می‌شوند.

طراحی و نصب واحدهای DMC و DMD، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای پژوهشگاه صنعت نفت در یک دهه اخیر بوده که استقلال و خودکفایی تکنولوژی را برای صنعت نفت به ارمغان آورده است. آنچه در این فرایند بیش از هر موضوع دیگر اهمیت دارد، بومی شدن این فناوری در داخل کشور است و جواد اوجی، وزیر نفت در مراسم رونمایی از این دستاورد در پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی در این باره گفت: بزرگ‌ترین مزیت این طرح بومی‌سازی دانش امرکاپتان زدایی میعانات گازی در کشور است و ان شاء الله در این زمینه خودکفا می‌شویم. میعانات گازی شیرین ارزش افزوده بالاتری دارد و فروش آن در داخل و بازار بین‌الملل راحت‌تر است و می‌تواند منافع کشور را چند برابر کند.

پژوهشگاه صنعت نفت مهم‌ترین مرکز تحقیقات کشور و خاورمیانه در همه زمره‌های صنعت نفت است و به عبارتی چرخ فناوری و پژوهش صنعت نفت با کمک این مجموعه به چرخش در می‌آید. در دولت سیزدهم، بسیاری از پروژه‌های فعال این مجموعه با برنام‌ریزی‌های جدید در حال رسیدن به نتیجه و رسیدن به مرحله تجاری‌سازی هستند. در حال حاضر فناوری امرکاپتان زدایی پژوهشگاه صنعت نفت، یکی از فناوری‌های شناخته شده و معتبر در کشور بوده و اغلب پالایشگاه‌های گازی در حال احداث در کشور متقاضی استفاده از این فناوری هستند.

پژوهشگاه صنعت نفت به عنوان صاحب فناوری امرکاپتان زدایی از فرآورده‌های نفتی و گازی، در روزگار تحریم‌های سنگین و شکننده، رقابتی نابرابر را با شرکت‌های خارجی شروع کرده است و امروز دانش فنی این مجموعه، جایگزینی ارزشمند برای شرکت‌های داخلی محسوب می‌شود.

امسال ۱۰۰ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز، در سه ماه سوم روزانه ۱۰۱ میلیون و ۵۸۰ هزار بشکه و در سه ماه چهارم ۱۰۱ میلیون و ۶۷۰ هزار بشکه در روز خواهد بود. اداره اطلاعات انرژی آمریکا بر این اعتقاد است که اگر چه رشد تقاضا برای سوخت‌های مایع تا پایان سال ۲۰۲۴ میلادی با خطرهای کاهش روبه‌روست، اما انتظار این است که افزایش فصلی مصرف نفت و کاهش عرضه اوپک پلاس در ماه‌های آینده فشار افزایشی بر قیمت نفت خام وارد خواهد کرد. اداره اطلاعات انرژی آمریکا افزایش مصرف جهانی سوخت مایع را برای سال ۲۰۲۳ میلادی یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه و برای سال ۲۰۲۴ میلادی یک میلیون و ۷۷۰ هزار بشکه برآورد کرده است و بیشترین رشد مورد انتظار برای سوخت مایع در کشورهای غیر عضو سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی (اوتی‌سی‌دی) و در صدر آنها، چین و هند است. این اداره انتظار دارد که این مقدار رشد تقاضا بازار جهانی نفت را در بازه زمانی سه ماه سوم سال ۲۰۲۳ و سه ماه نخست سال ۲۰۲۴ میلادی به تعادل برساند و قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال را از سطح کنونی به بازه ۷۵ تا ۸۰ دلار برای هر بشکه

وی ادامه داد: روسیه می‌تواند تولید خود را حدود ۱۰ تا ۱۱ میلیون بشکه در روز حفظ کند، اما با توجه به تحریم‌ها و فشارهای غرب که پس از تنش‌های این کشور با اوکراین بر مسکو تحمیل شده است، نمی‌تواند به اندازه کافی برای تضمین عرضه روزانه دو میلیون بشکه‌ای افزایش تقاضا در آینده، کمک‌کننده باشد.

فشارکی رویکرد اوپک را بسیار متفاوت از زمانی می‌داند که نفت شیل آمریکا به تهدید اصلی این سازمان بدل شده بود و اعضایش برای مهار پروژه‌های گران نفت شیل ایالات متحده آمریکا به دنبال محدود کردن افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام بودند، بلکه اکنون به دنبال درآمدزایی بیشتر از منابع نفتی پیش از فراسیدن دوره اوج تقاضا برای سوخت‌های فسیلی هستند، زیرا بسیاری از کشورها به سمت انرژی‌ها کم‌کربن روی آورده‌اند.

رئیس شرکت مشاوره انرژی فکتس گلوبال ادامه می‌دهد که اکنون شاهد میل به نگر داشتن قیمت نفت در سطوح بالای ۸۰ دلار و تمایل

نقش قاره کهن در رشد تقاضای نفت

قیمت شاخص نفت خام برنت دریای شمال از اوج نزدیک به ۱۴۰ دلار به ازای هر بشکه در مارس سال گذشته میلادی پس از آغاز بحران تنش‌های بین روسیه و اوکراین، اکنون به حدود ۷۵ دلار هر بشکه رسیده است

مایک مولر، مدیر بخش آسیا شرکت ویتول در کنفرانس نفت و گاز خاورمیانه در دویب گفت: قاره آسیا افزایش حدود ۲ میلیون بشکه‌ای تقاضای جهانی نفت خام در نیمه دوم سال جاری میلادی را رقم خواهد زد، افزایشی که می‌تواند به‌طور بالقوه به کمبود عرضه و کاهش عرضه و سرانجام افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام منجر شود.

۱۴ خرداد، گردهمایی اوپک پلاس

تصمیم ناگهانی بعضی از اعضای ائتلاف تولیدکنندگان سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک (اوپک پلاس) برای کاهش داوطلبانه تولید نفت خام (روزانه یک میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه) از ماه مه افزون بر کاهش عرضه بیشترین روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای (در مجموع روزانه ۳ میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه) از افت قیمت‌های جهانی نفت خام حمایت کرده است. وزیران نفت و انرژی اوپک پلاس قرار است چهارم ژوئن (۱۴ خردادماه امسال) برای بررسی سیاست‌های تولیدی خود در وین گرد هم آیند. مایک مولر، مدیر بخش آسیا شرکت ویتول می‌گوید: ما وارد نیمه دوم سال ۲۰۲۳ میلادی می‌شویم و جهان بیشتر به لطف افزایش تقاضای نفت خام از سوی کشورهای آسیایی، به حدود روزانه ۲ میلیون بشکه از این کالای راهبردی نیاز دارد. وی ادامه می‌دهد که به افرادی که می‌پرسند آیا ائتلاف اوپک پلاس نیاز به کاهش عرضه بیشتر دارد یا خیر، اجازه می‌دهم خودشان نتیجه‌گیری کنند.

دیدگاه مولر درباره تقاضا و عرضه نفت در بازارهای جهانی بازتابی از گفته‌های مسئولان آژانس بین‌المللی انرژی است. این نهاد بین‌المللی مدت کوتاهی پس از تصمیم ناگهانی این ائتلاف در ماه آوریل برای کاهش عرضه نفت از ماه مه اعلام کرد بازارهای جهانی نفت خام در معرض تشدید خطر کمبود عرضه نفت مورد انتظار در نیمه دوم سال جاری میلادی قرار دارد. در همین حال فریدون فشارکی، رئیس شرکت مشاوره انرژی فکتس گلوبال انرژی در این باره گفت: در صورتی که رشد تقاضا طبق پیش‌بینی افزایش یابد، جهان ممکن است با مشکل عرضه روبه‌رو شود، زیرا تحریم‌های غرب علیه بخش نفت و فرآورده‌های نفتی این کشور و اعمال طرح سقف قیمتی برای محموله‌های صادراتی نفت این کشور، روند افزایش تولید نفت را کند می‌کند.

بازگرداند. استاندارد چارترد نیز در گزارشی آورده است که تقاضای جهانی نفت در سال جاری میلادی به‌طور میانگین روزانه ۱۰۰ میلیون و ۹۴۰ هزار بشکه در روز خواهد بود.

این موسسه در تازه‌ترین گزارش خود پیش‌بینی کرده است که تقاضا در سه ماه دوم امسال به ۱۰۰ میلیون و ۴۷۰ هزار بشکه و در سه ماه سوم به ۱۰۱ میلیون و ۹۲۰ هزار بشکه و در سه ماه چهارم به ۱۰۱ میلیون و ۷۸۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید.

تحلیلگران استاندارد چارترد در این گزارش یادآور شدند: به نظر می‌رسد بین آنچه اقتصاددانان انرژی در داده‌ها می‌بینند و آنچه معامله‌گران سوداگرانه عمل می‌کنند، گسست وجود دارد.

هیشم الغیص، دبیر کل اوپک هم که در کنفرانس نفت و گاز خاورمیانه در دویب شرکت کرده است بدون اشاره به شرایط کوتاه‌مدت بازارهای جهانی نفت خام هشدار داد سرمایه‌گذاری ناکافی در صنایع نفت و گاز در بلندمدت می‌تواند باعث وقوع نوسان‌هایی در بازار شود.

وی همچنین تصریح کرد که جهان باید به جای جایگزینی یک نوع انرژی بادیگری، بر کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای تمرکز کند، اکنون به سرمایه‌گذاری‌های عمده در همه بخش‌های انرژی نیاز داریم و این حقیقتی است که باید گفته شود.

منبع: رویترز و ریگزون
مترجم: امیر دشتی

به افزایش بیش از ۵۱ دلار هر بشکه در صورت محدودیت عرضه است.

پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی و دیدگاه دبیر کل اوپک

آژانس بین‌المللی انرژی هم در تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز کوتاه‌مدت انرژی خود پیش‌بینی کرد که تقاضای جهانی نفت خام با ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه افزایش به مجموع ۱۰۲ میلیون بشکه در روز می‌رسد و با احیای تقاضای نفت و سوخت چین حتی می‌توان شاهد تقاضایی قوی‌تر بود از آنچه پیش‌تر انتظار می‌رفت.

بر اساس برآوردهای این نهاد بین‌المللی، چین، دومین مصرف‌کننده بزرگ نفت جهان پس از ایالات متحده آمریکا، حدود ۶۰ درصد از رشد جهانی را در سال ۲۰۲۳ میلادی به خود اختصاص خواهد داد، رکورد تقاضا در چین، هند و خاورمیانه در ابتدای سال، بیش از خنثی شدن فعالیت‌های صنعتی ضعیف و استفاده از نفت در جهان است.

بر اساس تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز کوتاه‌مدت انرژی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، کل مصرف جهانی در سال ۲۰۲۳ میلادی به‌طور میانگین، ۱۰۰ میلیون و ۹۹۰ هزار بشکه در روز خواهد بود.

بر اساس برآوردهای این اداره، تقاضای جهانی نفت خام در سه ماه دوم

● پالایشگاه سرخون و قشم

امضای تفاهمنامه همکاری با پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز

تفاهمنامه همکاری پژوهشی به‌منظور توسعه و بهینه‌سازی همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی بین شرکت پالایش گاز سرخون و قشم و پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز امضا شد. پارسا پروین، سرپرست شرکت پالایش گاز سرخون و قشم در این باره گفت: این تفاهمنامه با هدف گسترش همکاری دو طرف و برای ارائه خدمات تخصصی متناسب اعم از مشاوره، مطالعات و تحقیقات، فعالیت‌های آزمایشگاه، طراحی و اجرای آزمایش میدانی، پایلوت و خدمات آموزشی به مدت

چهار سال امضا شد. هدف از امضای این تفاهمنامه پژوهشی، تولید و ارتقای کیفیت کالا و خدمات مرتبط با گلوگاه‌های عملیاتی و چالش‌های تولید پاک، ایمن و مستمر گاز طبیعی، همچنین دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران و به‌منظور بهره‌مندی مستمر از

خرد جمعی و تجربیات و توانمندی‌های دو طرف، شناسایی چالش‌های پالایشگاه گاز سرخون و قشم و رفع مسائل و مشکلات مربوطه با تمرکز بر پیاده‌سازی اصول نو مهندسی ساخت و تولید برای بومی‌سازی، بهبود و روزآمد کردن فناوری‌های مؤثر بر تولید پایدار گاز طبیعی است.

سرپرست شرکت پالایش گاز سرخون و قشم تصریح کرد: این همکاری مشترک، مشتمل بر توسعه و بهبود سطح کیفی محصولات و خدمات مؤثر در تولید گاز طبیعی در حوزه‌های بهینه‌سازی و ارتقای بازده فرآیندها، نگهداری، تعمیرات و بازرسی فنی، ارتقای مؤلفه‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست، مدیریت بحران و پدافند غیرعامل، روش‌های منعطف و نو پالایش گاز، تجهیزات فرآیندی، کنترل و اندازه‌گیری، فناوری‌های پشتیبان مدیریتی و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و دیگر بخش‌های مرتبط است.

● شرکت مناطق نفت‌خیز جنوب

دورخیز ایران برای تأمین پایدار خوراک پتروشیمی‌ها

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با بیان اینکه سرمایه‌لولیه این طرح طی یک سال و نیم‌باز می‌شود، افزود: ۱۰مخزن یاد شده به صورت جداگانه نیز قابل توسعه هستند. دانشی یادآور شد: در سال ۱۰۴۱رقم سرمایه‌گذاری شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در حوزه پژوهشی، قرارداد و تولید بار اول یک هزار و ۰۰۵ میلیارد تومان بود و تصمیم داریم امسال سرمایه‌گذاری در این بخش را به سه هزار و ۰۰۵ میلیارد تومان برسانیم.

وی با بیان اینکه در وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران راهکارهایی برای شکوفایی و ریل‌گذاری برای توسعه میدان‌های گازی تدوین شده است، افزود: در همین زمینه این شرکت بر اساس برنامه اصلی خود

خوراک پالایشگاه‌ها و صادرات نفت، نیازمندی‌های پالایش و پخش، گاز و پتروشیمی گام برمی‌دارد. دانشی گفت: با وجود همه سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت پتروشیمی، مشکل تأمین خوراک با مشکل و به‌سختی انجام می‌شد که این شرکت نیز برای تأمین این نیاز بر اساس نشست‌هایی که با شرکت‌های پتروشیمی داشته، مأموریتی برای حل و بررسی این موضوع تعریف کرده است. وی در ادامه بیان کرد: پس از دریافت مصوبه توسعه مخازن ۶۱ گانه‌از شرکت ملی نفت ایران، برای این ۶۱مخزن، طرح توسعه‌ای تعریف و تکلیف‌ها داده شد. مبنای توسعه این مخازن اقتصادی است و پس از یک‌سال‌ونیم، سرمایه‌هزینه شده در این طرح بازگشت می‌یابد.

است که با انجام عملیات پهلودهی و جداسازی کشتی‌های نفتکش و فرآورده‌های نفتی در بندر صادراتی ماهشهر، نقش مهمی در تکمیل و ارتقای زنجیره ارزش نفت و گاز کشور و پایداری و انعطاف‌پذیری زنجیره تأمین انرژی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی دارد. وی افزود: تقویت ناوگان دریایی و رفع مشکلات نیروی انسانی این منطقه همسو با کمک به مأموریت‌های محوله از برنامه‌هایی است که در دستور کار پیگیری قرار دارد. مدیرعامل شرکت پالایشگاه‌های نفتی ایران تأکید کرد: پشتیبانی و تقویت مناطق عملیاتی منتج به تسهیل در تحقق مأموریت‌ها می‌شود. در این بازدید کارکنان نیز مسائل و چالش‌های ادارات خود را بیان کردند و مدیرعامل شرکت پالایشگاه‌های نفتی ایران دستورهای لازم را برای پیگیری و رفع مسائل داد. واگذاری عملیات اجرایی پروژه تعمیرات و ایمن‌سازی اسکله پایانه نفتی شمال مدیرعامل شرکت پالایشگاه‌های نفتی ایران بر نوسازی و تعمیرات زیرساخت‌های این پایانه تأکید کرد.

عباس غریبی ضمن تأکید بر اهمیت پایانه نفتی شمال به‌عنوان یک پایانه پشتیبان در فرآیند ذخیره‌سازی و صادرات نفت خام و کمک به تکمیل زنجیره ارزش نفت و گاز کشور اظهار کرد: زیرساخت‌های اصلی این پایانه شامل پهلوگاه‌ها، بازوهای بارگیری، خطوط لوله جریانی، مخازن ذخیره‌سازی و سامانه‌های اندازه‌گیری است

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران

ایمن‌سازی خط لوله ۴۲ اینچ صادراتی

است و کارکنان این شرکت با روحیه جهادی در این میدان مشغول به کار هستند.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران با اشاره به اینکه بازرسی، تعمیر، ایمن‌سازی و احداث خط لوله جدید از اولویت‌های اصلی در صنعت نفت به‌شمار می‌رود، افزود: پروژه حذف گیره‌های موقت و ایمن‌سازی به روش غلاف‌گذاری خط صادراتی ۲۴ اینچ تلمبه‌خانه گوره به طول ۰۵ کیلومتر در حال انجام است.

کمالی اظهار کرد: در طول این خط لوله ۵۳ نقطه معیوب وجود داشت که با ایمنی کامل کار خاک‌برداری، تمیزکاری، سندبلاست، رنگ‌آمیزی و خاک‌ریزی آن انجام شده است.

● شرکت ملی حفاری ایران

تمدید گواهینامه‌های استاندارد یکپارچه تا ۳ سال

رئیس مهندسی ساختار و بهره‌وری شرکت ملی حفاری ایران از تمدید گواهینامه‌های استاندارد یکپارچه (IMS) این شرکت برای سه سال دیگر خبر داد.

حسین نظری گفت: این گواهینامه‌ها شامل استانداردهای مدیریت کیفیت (ایزو ۹۰۰۱)، مدیریت زیست‌محیطی (ایزو ۱۴۰۰۱) و مدیریت سیستم ایمنی و بهداشت شغلی (ایزو ۴۵۰۰۱) است.

وی افزود: مراحل تمدید این دوره گواهینامه‌ها با انجام ۵۰ نفر- روز ممیزی از دستگاه‌های حفاری و واحدهای ستادی و پشتیبانی شرکت با موفقیت انجام و در نشست مدیران ارشد سازمان و گروه ممیزی مؤسسه SGS یافته‌های ممیزی ارزیابی شد.

رئیس مهندسی ساختار و بهره‌وری شرکت ملی حفاری ایران با بیان اینکه داشتن این گواهینامه‌ها از الزامات شرکت در مناقصات و همچنین کارفرماهاست، افزود: تأکید بر رعایت منافع ذی‌نفعان به‌ویژه مشتریان و کارکنان و الزام به رعایت اصل بهبود مستمر و ارتقای عملکرد فرآیندهای مرتبط با محیط‌زیست و ایمنی و بهداشت کارکنان، کلیدی‌ترین مباحث استاندارد یکپارچه (IMS) است.

نظری ادامه داد: در این دوره نیز عملکرد شرکت در حوزه‌های پیش‌گفته از سوی ممیزان مربوط تأیید شد که این مهم با جدیت و تلاش مستمر و مؤثر همه کارکنان در بخش‌های مختلف محقق شد.

کانال شانا در پیام‌رسان ایرانی «بله» راه‌اندازی شد

شبکه اطلاع‌رسانی نفت و انرژی (شانا) با هدف دسترسی آسان کاربران، کانال رسمی خود را در پلتفرم ایرانی «بله» راه‌اندازی کرد.

مخاطبان و متخصصان فرهیخته اخبار نفت و انرژی می‌توانند از طریق لوگوی جانمایی شده در وب‌سایت شانا و یا نصب نرم‌افزار پیام‌رسان «بله» روی رایانه، تبلت یا تلفن همراه خود و سرچ آدرس کانال شانا در پیام‌رسان بله، از تازه‌ترین و آخرین اخبار، مطالب و تصاویر ارسال‌ی رویدادهای صنعت نفت ایران و جهان آگاه شوند.

● پالایش گاز هویزه خلیج فارس

انتقال اتان پلاس هویزه خلیج فارس به پتروشیمی بندر امام

مدیرعامل شرکت پالایش گاز هویزه خلیج فارس گفت: پس از تلاش‌های فراوان و به همت کارکنان شرکت، محصول با ارزش اتان پلاس (+C2) تولید و به خط انتقال محصول به پتروشیمی بندر امام تزریق شد.

افشین کبیانی با اشاره به توانمندی نیروی انسانی و اتکاب‌دانش فنی کارکنان شرکت پالایش گاز هویزه خلیج فارس اظهار کرد: تأمین خوراک پتروشیمی بندر امام یکی از هدف‌های اصلی احداث این شرکت بود که خوشبختانه به این هدف رسیدیم. وی افزود: پس از تلاش‌های فراوان و کمبودهای موجود سرانجام به همت کارکنان شرکت، محصول با ارزش و غنی اتان پلاس (+C2) تولید و به خط لوله انتقال برای ارسال به پتروشیمی بندر امام تزریق شد. مرحله‌نخست پالایشگاه هویزه خلیج فارس هشتم اردیبهشت‌ماه امسال با حضور سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری به بهره‌برداری رسید.

● پالایشگاه هاشمی‌نژاد

خرید کاتالیست از شرکت دانش‌بنیان

مدیرعامل شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد از امضای تفاهمنامه خرید کاتالیست‌های صنعتی و مورد نیاز واحدهای بازیافت گوگرد این مجموعه با یک شرکت دانش‌بنیان خبر داد.

یحیی فیضی گفت: این تفاهمنامه درباره تأمین مواد شیمیایی مصرفی واحدهای عملیاتی و با توجه به اهمیت بومی‌سازی محصول از سوی شرکت‌های توانمند داخلی و با هدف حمایت از ساخت داخل امضا شد. وی تصریح کرد: به گفته مدیران شرکت دانش‌بنیان، این شرکت توانایی تولید ماهانه ۱۰۰ تن کاتالیست را دارند که شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد برای مدت یک‌سال‌ونیم، ۷۰۰ تن کاتالیست آلومینا را خریداری کرده و این محصول از ماه آینده تحویل می‌شود.

تخصیص ۷,۵ میلیارد دلار اعتبار به توسعه ناوگان ریلی

● شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت

مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: از محل صرفه‌جویی مصرف سوخت در کشور و براساس ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار اعتبار برای توسعه ناوگان ریلی تا سال ۱۴۰۵ اختصاص خواهد یافت. حسین آبینکی در آیین امضای موافقتنامه توسعه ریلی بین شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با اشاره به اینکه حوزه حمل‌ونقل و راه‌آهن اولویت جدی کشور، اما در سال‌های گذشته توسعه‌نیافته است، افزود: راه‌آهن در حوزه بهینه‌سازی سوخت اولویت دارد و هر چقدر حمل‌ونقل را از جاده به ریل انتقال دهیم در مصرف سوخت بهینه‌سازی انجام خواهد شد. وی با تأکید بر اینکه این توافقنامه ذیل ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر امضا می‌شود، گفت: استفاده از منابع حاصل از صرفه‌جویی سوخت برای توسعه ناوگان ریلی در سال ۱۳۹۳ آغاز و در سال ۱۳۹۴ از سوی شورای اقتصاد تصویب شد، اما تا سال

۱۴۰۰ اجرایی نشد. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت افزود: در دولت سیزدهم این مصوبه مورد توجه جدی قرار گرفت و اکنون به این موافقتنامه رسیدیم. آبینکی اظهار کرد: اگر سرمایه‌گذاری در توسعه بخش ناوگان و زیرساخت‌های ریلی منتج به کاهش مصرف سوخت شود، می‌توانیم از محل این صرفه‌جویی یارانه پرداخت کنیم. وی با اشاره به اینکه بازپرداخت آن تا سال ۱۴۱۰ ادامه خواهد داشت، تصریح کرد: پروژه‌های سرمایه‌گذاری شامل خرید واگن باری و مسافربری، بازسازی واگن‌های موجود و خرید لوکوموتیو، همچنین توسعه زیرساخت ریلی خواهد بود. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت گفت: صرفه‌جویی این محاسبات به ازای حمل هر تن کیلومتر بار معادل یارانه ۲۵ سی‌سی گازوئیل و به ازای هر نفر کیلومتر معادل ۲۰ سی‌سی گازوئیل خواهد بود و مجموع صرفه‌جویی سالانه ۱۱ میلیارد لیتر گازوئیل است.

پایان تعمیرات اساسی پالایشگاه امام خمینی شازند

تعمیرات اساسی، تخلیه و بارگیری کاتالیست‌های خط A واحد DCR پالایشگاه امام خمینی (ره) شازند با موفقیت پایان یافت و واحد عملیاتی شد. به همت و تلاش مدیران، رؤسای عملیاتی و ستادی، عملیات سنگین تعمیرات اساسی، تخلیه و بارگیری کاتالیست‌های خط A از واحد DCR با دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده، زودتر از موعد مقرر و بدون هیچ‌گونه حادثه‌ای با موفقیت پایان یافت و این واحد در مدار تولید قرار گرفت. در این عملیات بازرسی و کنترل‌های مورد نیاز در زمینه خوردگی دستگاه‌ها و gnipip خطوط انتقال واحد نیز به موازات دیگر فعالیت‌های تعمیراتی از سوی همکاران بازرسی فنی انجام و به تعویض و نوسازی بخش‌هایی از نقاط پرریسک واحد منجر شد. از نکات مهم عملیات تعمیرات اساسی، تخلیه و بارگیری کاتالیست‌های

خط A از واحد DCR شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند می‌توان به تکیه بر توان و تجهیزات داخلی و بهره‌نگرفتن از کمک نیروهای خارجی اشاره کرد. در این تعمیرات اساسی نیروهای شرکتی شاغل در پالایشگاه و یک شرکت پیمانکاری با جذب نیروهای بومی موجود در منطقه و استان مجاور موفق شدند همه مراحل تعمیرات اساسی را با موفقیت به پایان برسانند. واحد DCR با ظرفیت ۹۶ هزار و ۰۰۵ بشکه در روز با فشار ۰۰۲ بار و دمای عملیاتی حدود ۰۰۴ درجه سانتیگراد، ته‌ماند برج‌های تقطیر را دریافت و پس از تصفیه فلزات و سولفورزدایی و جداسازی ناخالصی‌ها از آن، بخشی را به‌عنوان سوخت کشتیرانی و بخشی دیگر را برای تولید ۸ میلیون لیتر بنزین، ۰۰۵۱ تن گاز مایع و ۰۰۵ تن پروپیلن تحویل واحد CCFR می‌کند.

● شرکت ملی صنایع پتروشیمی

برگزاری دهمین جشنواره جایزه تعالی صنعت پتروشیمی در اسفندماه

دهمین دوره جشنواره جایزه تعالی صنعت پتروشیمی با حضور هلدینگ‌ها و شرکت‌های پتروشیمی پنجم اسفندماه امسال برگزار می‌شود.

نخستین نشست شورای سیاست‌گذاری دهمین همایش جایزه تعالی صنعت پتروشیمی با حضور اعضا و همچنین نمایندگان شرکت‌های مشارکت‌کننده در شرکت ملی صنایع پتروشیمی برگزار شد.

مهم‌ترین موضوع‌های قابل طرح در دهمین دوره جایزه تعالی صنعت پتروشیمی، رشد تولید، حمایت از ساخت داخل و بار اول، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و اهتمام برای تکمیل زنجیره ارزش است. دهمین جشنواره جایزه تعالی صنعت پتروشیمی، پنجم اسفندماه امسال همزمان با روز مهندس و گرامیداشت خواجه نصیرالدین طوسی و با میزبانی هلدینگ تاپیکو برگزار می‌شود. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به پایگاه اینترنتی به نشانی <https://efqrm.nipc.ir> مراجعه کنند.

● بخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز

فعالیت یکصد و سیزدهمین جایگاه عرضه سوخت در استان البرز

شمار جایگاه‌های عرضه فرآورده‌های نفتی استان البرز با راه‌اندازی جایگاه «مهستان» به یکصدوسیزده باب رسید. این جایگاه با مشارکت بخش خصوصی احداث شده و در مجموع دارای دو سکو، شش تلمبه و ۲۴ نازل عرضه بنزین است.

جایگاه مهستان در زمینی به مساحت هزار و ۱۰۰ مترمربع و در مجموع با سرمایه‌گذاری مبلغی معادل ۱۶۰ میلیارد ریال واقع در فردیس، شهرک وحدت، بلوار شهید بخشی احداث شده است.

این پروژه از جمله طرح‌های اشتغال‌زایی است که با ساخت آن ۱۰ نفر به‌طور مستقیم مشغول به کار شده‌اند. توسعه خدمات دولت، ایجاد اشتغال، کاهش مسیرهای سوخت‌رسانی به خودروها، کاهش صف انتظار سوخت‌گیری و استفاده از توان بخش خصوصی برای ارائه خدمات مطلوب به شهروندان از مهم‌ترین اهداف احداث این جایگاه است.

● پالایشگاه نفت بندرعباس

نمایندگان کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در پالایشگاه بندرعباس

نمایندگان کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در سفر به هرمزگان از پالایشگاه نفت بندرعباس بازدید کردند. پروپیلن و تبدیل شدن به یک پتروپالایشگاه در دست اقدام است که خود تحول عظیمی در صنعت پالایشی کشور با توجه به حجم سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲.۲ میلیارد یورو در پی خواهد داشت.

وی تصریح کرد: اجرای طرح ارتقای کیفیت محصولات سنگین افزون بر تکمیل زنجیره ارزش و تولید محصولات با ارزش افزوده بیشتر، موجب بومی‌سازی دانش فنی، قطع وابستگی و تأمین نیاز به کک اسفنجی در صنعت آلومینیوم کشور، تولید روغن‌های گروه ۲ و ۳، جلوگیری از خروج ارز از کشور، موجب توانمندی و ایجاد اعتماد به نفس در تولیدکنندگان داخلی، همچنین خودباوری به توان و ظرفیت کشور شده است. وی در مورد اقدام‌های

حدود ۸ هزار نفر در زمان ساخت و ۲ هزار و ۶۵۰ نفر نیروی انسانی در زمان بهره‌برداری می‌شود. مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس درباره اقدام‌ها در حوزه حمایت از ساخت داخل گفت: در این شرکت موفق شده‌ایم حدود ۲۵ هزار قطعه مهم و راهبردی را بومی‌سازی و بیش از ۲۶ میلیون قطعه تولید کنیم. نامور با بیان اینکه برای امسال نیز برنامه داریم که حدود هزار قطعه دیگر را با اتکا به توان داخلی بومی‌سازی کنیم، تصریح کرد: مجموع اقدام‌ها در این حوزه، افزون بر کمک به استمرار تولید و جلوگیری از هرگونه وقفه در تأمین پایدار انرژی مورد نیاز و خروج ارز از کشور، موجب توانمندی و ایجاد اعتماد به نفس در تولیدکنندگان داخلی، همچنین خودباوری به توان و ظرفیت کشور شده است. وی در مورد اقدام‌های

اجتماعی گفت: در مسیر اجرای مسئولیت‌ها و مشارکت‌های اجتماعی، در سال‌های اخیر به‌منظور همکاری در جهت توسعه و رشد فرهنگی، آموزش عالی و آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، ورزش، عمران شهری و روستایی و راه‌سازی، اقدام‌هایی متناسب با نیاز جامعه انجام شده است و هم‌اکنون نیز با توجه به بررسی همین نیازها در هرمزگان، یکی از پروژه‌های مهمی که شرکت پالایش نفت بندرعباس در حوزه درمان در دست اجرا دارد، ساخت بیمارستان تخصصی ۱۲۰ تختخوابی کودکان بندرعباس بانگاه ویژه به درمان کودکان سرطانی است که با حدود ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی، به‌زودی برای بهره‌برداری در اختیار مردم هرمزگان قرار خواهد گرفت.

بهینه‌سازی مصرف و عملکرد انرژی، به معنای استفاده درست، دقیق و بهینه از امکانات موجود است. وی تصریح کرد: پایش شاخص‌های بالادستی عملکرد انرژی تصویر مناسبی از عملکرد کل سیستم ارائه و این دسته شاخص‌ها ابزار بسیار مناسبی برای مدیران فراهم می‌کند، به‌گونه‌ای که دستیابی به شاخص‌های بهینه عملکرد انرژی به معنای انجام بهینه فرآیند انتقال مواد نفتی از لحظه برنامه‌ریزی انتقال مواد نفتی تا زمان اجرا، نحوه بهره‌برداری از تجهیزات، انجام صحیح تعمیرات و... است.

بین‌رشته‌ای که نیازمند حمایت‌های جدی نظام‌مند و توجه دوچندان است. توجه هم‌زمان به پایداری انتقال مواد نفتی در کنار بهینه‌سازی مصرف انرژی رئیس مدیریت انرژی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران افزود: موضوع مدیریت مصرف انرژی یکی از مسائل مهم و روزآمد دنیا به شمار می‌آید، زیرا مدیریت این موضوع سبب آثار مثبت چندجانبه محیط‌زیستی، پایداری، مالی، امنیتی و... خواهد شد. ابراهیمیان تأکید کرد: توجه هم‌زمان به پایداری انتقال نفت خام، میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی، در کنار مباحث

بشکه نفت خام (BOE) بوده است. به عبارتی در مجموع در دو سال گذشته بیش از معادل ۳۵۵ هزار بشکه نفت خام در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، صرفه‌جویی انرژی محقق شده است که با توجه به سید انرژی مصرفی حداقل ارزشی معادل ۲۱ میلیون دلار دارد. وی با اشاره به برنامه‌ریزی برای طراحی نقشه‌برداری در جهت تأکیدات وزیر نفت به منظور بهینه‌سازی مصرف انرژی بیان کرد: با آنکه این موضوع در مجامع عمومی مبحث ساده و پیش‌پاافتاده‌ای تصور می‌شود، اما پیچیدگی‌های فراوانی دارد؛ مبحثی

رئیس مدیریت انرژی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران گفت: با انجام اقدام‌های پر شمار کم‌هزینه یا بدون هزینه، در شاخص‌های عملکرد انرژی این شرکت روند مطلوبی طی شده و این شاخص در سال ۱۴۰۱ نسبت به میانگین عملکرد سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸، معادل بیش از ۲۰۵ هزار بشکه نفت خام، ارتقای عملکرد انرژی داشته است. علی ابراهیمیان اظهار کرد: محاسبات نشان می‌دهد بهبود عملکرد انرژی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نسبت به دوره زمانی ۹۰ تا ۹۸، به ترتیب حدود ۶۵ و ۱۵۰ هزار معادل

● شرکت خطوط لوله و

مخابرات نفت ایران

بهبود عملکرد

انرژی در صنعت

انتقال

روایت قهرمان شنا از خاطره نفس گیر دوران کودکی

بازگشت دوباره

مشعل | سیدمحمد حصیری نام دارد و درسال ۱۳۶۲در محله نوبنیاد تهران متولد شده است. اودانش آموخته دانشگاه علامه طباطبائی در مقطع کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی – استراتژی و کارشناسی در رشته طراحی سیستم‌هاست. حصیری ازسال ۱۳۸۸ وارد ستاد شرکت انتقال گاز ایران شد و از همان ابتدا با عنوان کارشناس ارشد در واحد خریدهای داخلی و خارجی در این شرکت فعالیت خود را آغاز کرد. او پس از مدتی کار و فعالیت در واحد سفارشات خارجی شرکت انتقال گاز ایران، هم‌اکنون در واحد کنترل کالای این شرکت مشغول به کار است. حصیری، افزون بر فعالیت‌های معمول خود در ستاد شرکت انتقال گاز ایران، به شنا علاقه‌مند است و در این رشته به صوت حرفه‌ای فعالیت می‌کند، به طوری که عنوان قهرمانی شنا در المپιάد ورزشی صنعت نفت را در کارنامه خود دارد. در ادامه گفت و گو با او را می‌خوانید.

«**به صورت حرفه‌ای چه ورزش‌هایی را دنبال می‌کنید؟**
به صورت حرفه‌ای در ورزش‌های شنا، اسکی و کوهنوردی فعالیت دارم.

«**چه شد که به شنا علاقه‌مند شدید و چه کسی مشوق شما برای ادامه ورزش شنا بود؟**

مشوق اصلی ام پدرم بود که از همان کودکی و حدود پنج سالگی مرا با خود به استخر باشگاه شماره (یک) صنعت نفت می‌برد. آنقدر به این ورزش علاقه داشتم که صبح‌ها ساعت ۵ پدرم را بیدار می‌کردم تا استخر دیر نشود؛ البته آن زمان هیچ وقت حرفه‌ای شنا نمی‌کردم و بیشتر به اصطلاح آبتنی و آب بازی بود.

«**تاکنون چه مقام‌هایی در مسابقات شنا کسب کرده‌اید؟ آیا در خانواده یا اقوام فردی موفق به کسب عنوان در این رشته شده‌است؟**
فعالیت حرفه‌ای من در زمینه شنا، مربوط به سال آخر تحصیلات کارشناسی‌ام می‌شود. به یاد دارم سال آخر دانشگاه، فشار درس‌های مهندسی آنقدر زیاد و خسته‌کننده بود که برای تمدد اعصاب و آرامش، بیشتر به شنا و استخر روی می‌آوردم و همین موضوع، شروع فعالیت حرفه‌ای من در زمینه شنا بود. مقام‌های قهرمانی و مدال‌های من نیز مربوط به المپیادهای ورزشی کارکنان گاز و صنعت نفت است.

معمولا در هر دوره‌ای از مسابقات، یک یا دو مدال طلا، نقره یا برنز کسب کرده‌ام و در آخرین مسابقات صنعت نفت که زمستان پارسال در آبادان برگزار شد، توانستم یک مدال طلا و یک برنز کسب کنم. رشته‌های تخصصی من در شنا، پروانه و کرال سینه است و اخیرا نیز کرال پشت و مدال برنز اخیر هم به کرال سینه مربوط می‌شود.

«**برای حضور در این جایگاه، چه دوره‌های آموزشی را سپری کرده‌اید و به طور میانگین برای آمادگی ورود به مسابقات، چند ساعت در هفته را به ورزش اختصاص می‌دهید؟**

آموزش‌های شنا در حد همین آموزش‌هایی بود که تابستان برای فرزندان کارکنان برگزار می‌شد. در گذشته برای پر کردن اوقات فراغت فرزندان کارکنان در تابستان، آموزش‌های ورزشی – تفریحی و در اصطلاح اردو در مجموعه‌های ورزشی صنعت نفت (بویژه باشگاه ۱ و ۲) برگزار می‌شد، حتی آموزش اسکی (البته در زمستان) نیز مربوط به همین برنامه‌ها بود.

به طور میانگین برای مسابقات، سه تا چهار روز در هفته و هر بار حدود یک ساعت ونیم (مسافتی حدود دو تا سه کیلومتر) شنا تمرین می‌کردم.

«**ایران در این ورزش چه جایگاهی دارد؟**
متأسفانه شنای ایران در مسابقات جهانی جایگاه مطلوبی ندارد و تاکنون در المپیک، مقامی کسب نکرده است.

«**آیا همه برنامه‌هایی که برای خود در ورزش تعریف کرده بودید، محقق شده‌است؟ یکی از دلایل موفقیت خود را بیان کنید؟**

بالا تر بن هدفی که تاکنون برای خود در نظر گرفته‌ام، شرکت در مسابقات نفت است. به دو دلیل سطح این مسابقات بالاست و رقابت سختی در آن وجود دارد. اول اینکه تیم شنای شرکت نفت، مملو از قهرمانان کشوری در این رشته است. به نحوی که بعضی از آنها، ابتدا قهرمان کشوری بوده اند و بعد با کسب سهمیه، جذب شرکت نفت شده‌اند. شروع فعالیت حرفه‌ای من دقیقا در زمانی بوده که پایان عمر ورزشکاران حرفه‌ای در این رشته بوده است، یعنی زمانی که فیزیک بدنی‌شان رو به افول می‌رود و مشغله‌های کاری، درسی و خانوادگی نیز مانعی در برابر فعالیت حرفه‌ای ورزشی می‌شود (که البته این امری

معمولا در هر دوره‌ای

از مسابقات، یک یا دو

مدال طلا، نقره یا برنز

کسب کرده‌ام و در

آخرین مسابقات

صنعت نفت که

زمستان پارسال در

آبادان برگزار شد،

توانستم یک مدال طلا

و یک برنز کسب کنم

طبیعی و معمول است). از این رو، مقام ورزشی در حد کشوری نداشتم؛ اما به توصیه استادان و مربیان مسابقات پیشکسوتان می‌توان با هدف‌گذاری و تمرین به آن دست یافت.

«**خاطره ای جالب از مسابقات و بازی‌هایی که انجام داده‌اید، دارید؟**
دو خاطره از ورزش شنا دارم که یکی به مسابقات مربوط می‌شود و یکی هم به دوران کودکی‌ام.

معمولا شیرین‌ترین خاطرات مسابقات مربوط به لحظه‌ای است که موفق شدم به عنوان نفر اول به خط پایان برسم و در اصطلاح دیواره را لمس کنم. خوشحالی و تشویق هم تیمی‌ها، بخصوص در رشته امدادی یا تیمی، وقتی باعث برد تیم می‌شود، شیرین و به یاد ماندنی است.

اما به خاطر دارم یک بار در مسابقات پروانه ۱۰۰ متر که انصافا سخت و طاقت فرساست (چون باید چهارم تر تبه طول استخر را با سرعت و قدرت شنا کرد) هنگامی که موفق شدم به عنوان نفر اول، دیواره استخر را لمس کنم، با خوشحالی و شور و شعف از استخر بیرون آمدم؛ اما با چهره بهت زده هم تیمی‌هایم مواجه شدم. آنجا بود که متوجه شدم به دلیل یک خطای کوچک در دور آخر (لمس نکردن دیوار با دو دست در یک لحظه، که ناشی از استرس بالای مسابقات بود) از دور مسابقه حذف شدیم و هیچ مدالی کسب نکردیم. یکی دیگر از خاطراتم به دوران کودکی‌ام بازمی‌گردد. به یاد دارم در همان پنج سالگی با خانواده به مجتمع تفریحی محمود آباد رفته بودیم. در قسمت ساحل پلاژ با خواهر و پدرم مشغول بازی و آب تنی بودیم که پدر برای قایق سواری صدا پیمان کرد. همراه با تعدادی از همکاران پدر که جمعی ۱۰-۱۱ نفره بود، سوار قایق شدیم. تعداد نفرات زیاد و قایق سنگین شده بود؛ اما قایقران به خاطر اینکه چند نفر از مسؤولان نیز همراه بودند و همه را سوار کرد. نفرات بیش از گنجایش معمول قایق بود.

دری آرام بود و سطح آب هم بدون موج؛ اما لبه قایق به سطح آب خیلی

نزدیک بود. با همان جمعیت سوار بر قایق، به عمق دریا زدیم؛ همه چیز بخوبی پیش می‌رفت تا زمانی که قایقران تصمیم به برگشت گرفت و قایق را چرخاند؛ لحظاتی قبل از این چرخش، پدر دوست داشت مثل گذشته که با قایق به عمق دریا و دور از ساحل می‌رفت و شناکنان برمی‌گشت، از قایق به بیرون شیرجه بزند؛ اما به خاطر همراهی من و خواهرم، از این کار صرف‌نظر کرد.

به محض اینکه قایق در چند صد متری ساحل و در قسمت عمیق آب شروع به دور زدن کرد، موجی به پهلوی قایق اصابت کرد و کل قایق و نفرات آن به داخل آب سقوط کردیم. در آن زمان نه من و نه خواهرم هیچ کدام شنا بلد نبودیم. بر حسب اتفاق و البته به لطف خدا، حوله‌ای که خواهرم به دور خود پیچیده بود، در یک لحظه به پای پدرم گیر کرد و باعث شد که پدرم بتواند خواهرم را به بالا بکشد؛ اما من سمت دیگر قایق و در زیر آب سرد غوطه ور بودم. هر چه صدایم می‌کرد، پاسخی نمی‌شنید.

به خاطر دارم اطرافم کم نور بود. یاد پاسخ پدرم در لحظاتی قبل درباره مرگ افتاده بودم که می‌گفت، با مرگ فقط از این دنیا به دنیای دیگر می‌روی. اول چشمانت بسته می‌شود. بعد فضا تاریک و سپس اطرافت روشن می‌شود و وارد دنیای جدید می‌شوی.

من که در عمق آب، نفسم را حبس و چشمانم را بسته و در خود فرو رفته بودم، بجز تاریکی تقریبا چیز دیگر حس نمی‌کردم. با خودم گفتم حتما مرده‌ام. بعد از چند لحظه به خاطر نفسی که در سینه حبس کرده بودم، خودبه خود شروع به بالا آمدن از عمق کردم و فضای اطرافم شروع به روشن شدن کرد؛ اما هنوز به سطح آب نرسیده بودم و چشمانم بسته بود. با خودم گفتم حتما دارم وارد دنیای جدیدی می‌شوم. تمام این اتفاقات کمتر از ۱۰ ثانیه به طول انجامید. سپس ناگهان خودم را در سطح آب و در کنار قایق واژگون دیدم. اینجا بود که پیش خودم گفتم این که همان دنیای قبلی است؛ خودم را به کنار قایق رساندم و سعی کردم با استفاده از قایق واژگون، خودم را بالا کشم؛ اما پشت قایق لیز بود. در همان لحظه نجات غریق را که پشت قایق ایستاده بود، دیدم که به سمت من می‌آمد. مرا بغل کرد و شنا کتان به ساحل رساند. در آن روز دو سه کودک دیگر همراه ما در قایق بودند که با کمک همکاران و غریق نجات به ساحل رسیدیم و خدا رو شکر اتفاق ناگواری برای کسی نیفتاد.

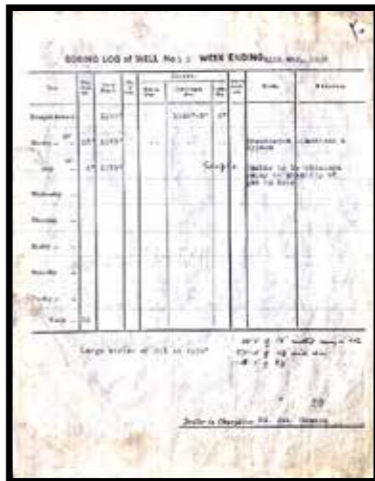
«**علاوه بر ورزش، در حوزه‌های فرهنگی و هنری نیز فعالیت دارید؟**
علاوه بر ورزش، چند اختراع دارم. یک پتنت مربوط به اختراع یک آچار. چند اظهار نامه در حال بررسی و پایان‌نامه کارشناسی‌ام که درباره یک وسیله ترکیبی برای کنترل سیالات، بخصوص آب است. در حوزه فرهنگی هم با یک مؤسسه که در زمینه توانمندسازی خانواده‌های بی‌سرپرستی که قدرت تهیه نان روزانه خود را ندارند، همکاری می‌کنم. امیدواریم در آینده، اتفاقات مثبت و مفید بیشتری رخ دهد. همچنین بتازگی در مسابقات قرآن، رتبه دوم مفاهیم را کسب کرده‌ام.

«**چه سالی ازدواج کردید و چند فرزند دارید؟**
در سال ۸۶ ازدواج کردم و دو فرزند دارم. دخترم محیا ۱۳ ساله و پسرم یحیی ۱۰ ساله است. دخترم مدال نقره المپیاد ریاضی تهران را کسب کرده و پسرم هم بشدت به ورزش فوتبال و حل پازل لگو علاقه‌مند است.

«**اگر نکته‌ای باقی‌مانده، بفرمایید.**
از زحمات شما و همکارانتان در نشریه «مشعل» تشکر و قدردانی می‌کنم و برای همگان آرزوی بهروزی، آرامش، سلامت و برکت دارم.

سند تاریخی

سند چاه شماره (یک) مسجد سلیمان؛ این سند متعلق به روز سه شنبه ۲۶ می سال ۱۹۰۸ (۵ خرداد ۱۲۸۷) یعنی در روزی که متهم حفاری چاه شماره (یک) نفتون، واقع در مسجد سلیمان به نفت رسید. در گزارش فنی این سند مشخص می شود چاه شماره (یک) نفتون در عمق ۱۱۷۹ فوتی به نفت رسیده است.

شیء

لیلاند؛ سوخت رسان هواپیما

تاریخچه ساخت کامیون لیلاند را می توان به دو مرد به نام های «جیمز سامر» و «هنری اسپریور» نسبت داد که «شرکت موتور بخار لنکشاير» را در سال ۱۲۷۵ تشکیل دادند تا محصول خود را که یک کامیون با ظرفیت ۱.۵ تن بود، به بهره برداری برسانند. سال بعد این کامیون به آزمون سلطنتی کشاورزان برای وسایل خود-متحرک برده شد. نخستین لیلاند از همه رقبای پیشینی گرفت و جایزه اول مدال نقره را به خود اختصاص داد. شرکت آنها بر مبنای موفقیت سال های اولیه با ساخت کامیون های بزرگتر و بهتر شامل نخستین مدل انویوس (با موتور بخار) و نخستین سفارش صادرات برای کشور سریلانکای امروزی پایدار شد. هم اکنون ماشین سوخت رسان هواپیما موجود در موزه بنزین خانه آبادان ساخت سال ۱۳۴۸ و پلاک آبادان است. در موزه بنزین خانه آبادان تمامی اسناد، مدارک و اشیای مرتبط با پمپ بنزین مانند تلمبه ها، پیمان نامه ها، ظروف حلبی و ابزار و تجهیزات مرتبط و همچنین روزنامه ها، مکتوبات، تصاویر و اسناد قدیمی و اسکانس های منقش به تصاویر پالایشگاهی و تأسیسات نفتی وجود دارد.

مسجد سلیمان شهر نخستین ها

۲۶ ماه مه ۱۹۰۸، یکی از دو چاه مسجد سلیمان در عمق ۲۶۰ متری به نفت رسید. از این چاه روزانه ۲۶ هزار لیتر (معادل ۲۲۸ بشکه در روز) نفت استخراج می شد و بعدها در این شهر حداقل ۳۰۰ چاه نفت حفر شد. با اکتشاف نفت در مسجد سلیمان، فصلی نوین در تاریخ معاصر ایران گشوده شد. برخی از نخستین ها در مسجد سلیمان را با هم مرور می کنیم.

مسجد سلیمان شهری آرمیده در دل کوه های سر به فلک کشیده خوزستان و کهن شهری آریایی در جنوب غربی کشور است. مسجد سلیمان رانخستین شهر پارسی در خوزستان و نخستین شهر صنعتی کشور می دانند. این شهر را به دلیل داشتن نخستین چاه نفت، نخستین فرودگاه، نخستین سینما، نخستین کارخانه گوگردسازی و... شهر نخستین ها لقب داده اند.

آزمایشگاه

انجام آزمایش روی نفت به فاصله کمی پس از بهره برداری از نخستین چاه نفت در مسجد سلیمان در سال ۱۲۸۷ خورشیدی آغاز و به مرور با ایجاد نخستین آزمایشگاه شیمیایی نفت در این شرکت-شهر نفتی، افزون بر کمیت، موضوع کیفیت نفت نیز مورد توجه بهره برداران قرار گرفت. این آزمایشگاه پس از سال ها فعالیت به صورت پرتابل و غیر ثابت، با اختصاص ساختمانی در کنار مخازن نفت شماره (۸) شکلی ثابت به خود گرفت. می توان گفت قدیمی ترین لابراتوار شیمیایی برای نفت در این محل ایجاد شد. در طول تاریخ ۱۱۵ ساله صنعت نفت، اداره شیمیایی نفت و گاز، متولی سنجش کیفیت نفت و گاز تولیدی بوده و نقش مهمی در تولید، فرآوری و ارسال نفت و گاز استخراج شده از چاه های با راهبری شرکت ملی نفت ایران دارد.

شبکه آبرسانی

در سال های اولیه فعالیت های نفتی در میدان نفتون (مسجد سلیمان) و اسکان نیروهای ایرانی و خارجی، نیاز به آبی سالم و مطمئن برای این نیروها و مردم محلی، همچنین مصارف صنعتی مانند ماشین های بخار و غیره شدید احساس می شد. از این رو شرکت نفت انگلیس و ایران بر آن شد تا آب مورد نیاز را به وسیله خط لوله ای از رودخانه کارون تأمین کند. در آن زمان به سبب اوج فعالیت ها در منطقه در خزینه و احداث خط آهن برای حمل کالا و تجهیزات نفتی، شرکت نفت تلمبه خانه ها و تأسیسات آبرسانی بسیار مجهزی را در منطقه در خزینه و سایر مناطق، برای انتقال آب به میدان نفتون تأسیس کرد. شبکه آبرسانی «در خزینه به میدان نفتون» از سال ۱۲۹۹ تا دو دهه بعد آب منطقه را تأمین می کرد. این در حالی است که طرح شبکه های لوله کشی آب شرب شهر های ایران، از سال ۱۳۰۱ در دستور کار قرار گرفت و ابتدای بخشی از شهر های آبادان، مشهد و تبریز جندوسپس تهران از شبکه لوله کشی آب برخوردار شدند.

فرودگاه

فوران چاه نفت در خرداد ماه ۱۲۸۷ (۱۹۰۸ میلادی) در مسجد سلیمان، نیاز به تسهیلات بیشتر برای بهره برداری از این ماده حیاتی را شدت بخشید و چندی نگذشت که نخستین پرواز یک هواپیما

به خاورمیانه، در زمینی مسطح در مسجد سلیمان به زمین نشست. این هواپیما از نوع رایپر ۴۶ ومبدا حرکت آن لندن بود. مسافران این پرواز را کارشناسان زمین شناسی و تجهیزات آن را اقلام و لوازم کاری آنها، میکروسکوپ و مقداری دارو تشکیل می داد. زمینی که هواپیما بر آن فرود آمده بود، بنای نخستین فرودگاه ایران قرار گرفت که در منطقه نفتی «بیمه» واقع در مسجد سلیمان، برای جابه جایی مدیران و اقلام و مراسلات نفتی ساخته شد. همزمان با آغاز تولید نفت در جنوب کشور، فرودگاه های «بیمه» مسجد سلیمان، فرودگاه اهواز (کوت عبدالله)، هفتکل، گجساران و فرودگاه آبادان مورد بهره برداری قرار گرفتند و هواپیماهای حمل و نقل هوایی نفت در آنها شروع به کار کرد. در سال های بعد نیز با عملیاتی شدن مخازن و ذخایر جزایر خارک، لاوان و سیری پرواز هواپیماها به این جزایر نیز انجام گرفته شد.

ترن هوایی

تولید صنعتی نفت در مسجد سلیمان، با برپایی امکانات و تأسیساتی همراه است که برخی از آنها برای نخستین بار در ایران ظاهر می شود. از جمله این موارد می توان به تله کابین یا ترن هوایی میان پالایشگاه بی بیان و ایستگاه راه آهن تمبی اشاره کرد. این خط هوایی که طول آن به ۱۰ کیلومتر می رسید، گوگرد پالایشگاه بی بیان را به ایستگاه راه آهن تمبی انتقال می داد تا از آنجا به وسیله قطارهای باری به اسکله «در خزینه» و از آنجا با دوبه یا یدک کش به آبادان و اهواز انتقال یابد. گوگردی که به این طریق به دست می آمد، برای مصرف در داخل کشور و صادرات مورد استفاده قرار می گرفت. برخی از چاه های مسجد سلیمان، دارای مقادیر زیادی گاز ترش بود. گاز ترش، گازی است که سولفور آن بسیار بالاست. از این رو برای هر گونه استفاده باید سولفور آن جدا می شد. پالایشگاه ابتدایی که در اوایل تولید نفت در منطقه بی بیان مسجد سلیمان ساخته شده بود، این وظیفه را به عهده داشت.

گلف

تشکیل نخستین شرکت-شهر نفتی ایران در میدان نفتون مسجد سلیمان و ورود نیروی کار از سایر کشورها به این منطقه سبب شد تا ایجاد مکان های رفاهی و تفریحی برای کارکنان صنعت نفت در این شهر نوپا، در دستور کار قرار گیرد. بسیاری از فعالیت های فرهنگی، ورزشی و امکانات رفاهی مدرن در این نخستین شهر نفتی ایران ایجاد شد و ورزش «گلف» نیز از جمله نخستین هایی است که در مسجد سلیمان و از سوی کارشناسان انگلیسی نفت به این شهر آورده شد. در دهه دوم فعالیت های نفتی بود که کلپ «گلف» در مسجد سلیمان و در نزدیکی تأسیسات نفتی بی بیان از سوی انگلیسی ها پایه گذاری شد. سال ۱۳۰۷ و دقیقاً ۲۰ سال پس از کشف نفت در مسجد سلیمان بود که این باشگاه فعالیت خود را به طور رسمی آغاز کرد. گوا اینکه پیش از آن نیز انگلیسی ها به طور پراکنده در کوه تپه های مسجد سلیمان به این ورزش می پرداختند.

امضای قرار داد صادرات نفت

به سوریه در فرودگاه مهر آباد

(بخش چهارم)

در دهه ۱۹۸۰ میلادی، هند و چین به طور ناگهانی وارد بازار نفت شدند و تقاضا بالا رفت و دیدید که قیمت نفت در برهه ای به ۱۵۰ دلار هم رسید. اینکه شما بتوانید نبض دنیا را به سمتی ببرید که بتواند وجود شما را اثبات کند، به مر تب بازرش تر از این است که وجودتان را نادیده بینگار ند.

در سال ۱۳۶۰ یک تا دو ماه بود که وزیر نفت شده بودم، عبدالحلیم خدام (معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه) از سوی حافظ اسد به تهران آمد و گفت: نفت می خواهیم. آن موقع نفت در بازار جهانی کم بود و کسی هم به سوریه نفت نمی داد. ساعت ۲ بعداز ظهر در همین فرودگاه مهر آباد من یک قرارداد با او امضا کردم و مطابق آن قرار شد روزی ۲۰۰ هزار بشکه نفت به او بدهم. ساعت ۴ بعداز ظهر حافظ اسد از تریبون سوریه اعلام کرد که زمین و دریا و هوا را به روی عراق بسته است و روزی ۳۰۰ هزار بشکه نفت که از عراق به مدیترانه می رفت، آن لوله را هم بسته است.

شب که بی بی سی را گوش می کردم، بی بی سی گفت کاری که دولت ایران کرده از استقرار ۱۰ لشکر مجهز در مرزهای غربی عراق بازرش تر است. یعنی ارتباط میان ایران و سوریه آن موقع (حالا اگر بگوییم از سوی بنده، البته من مدعی نیستم) سامان پیدا کرد. در واقع در دهه ۱۳۵۰ ما این تأسیسات خاورمیانه ای را خیلی خوب می شناختیم که چگونه باید مبارزات را اجتماعی تر، سیاسی تر و حکومتی تر کرد و این به نتیجه رسید.

من پشت این کار محکم ایستادم و مصمم بودم که به ترک ها هم نفت بدهم. او زال هم که جبهه ملی ترکیه را داشت، از قبل با هم آشنا و رفیق بودیم. ایشان قبل از اینکه نخست وزیر (خلیل توزگوت او زال نوزدهمین نخست وزیر و هشتمین رئیس جمهوری ترکیه) شود، پیمانکار بود و همدیگر را می شناختیم. او آمد و قرارداد خرید ۲۰۰ هزار بشکه نفت را بست. او به دفتر من آمد و به من گفت: خرید نفت از ایران سبب می شود. این هیاهو که در ترکیه در مورد حمله به ایران ایجاد شده، از بین برود.

او (اوزال) به من گفت که من در زمان محمدرضا (پهلوی) خیلی به ایران آمدم؛ اما بالاخره موفق نشدم یک قرارداد ۲۳ میلیون دلاری ببندم. خیلی خوشحال بودم از اینکه در ایران انقلاب شده و این حرف را هم از زد. می خواهم بگویم اطلاعات من در سطح منطقه، در سطح جهانی راجع به جنگ اثرگذار بوده است. بالاخره از همین پول شرکت نفت وسایل جنگی خریدیم.

نفت در همه عرصه های سیاسی، نظامی و اقتصادی کشور را فراگرفته و فراگیر است. بالاخره این پیروزی ها به دست نیامده، مگر اینکه هم به لحاظ فنی در نفت، هم به لحاظ اقتصادی در نفت، هم به لحاظ سیاسی در نفت، اینها کمک کرده تا این پیروزی به دست آمده است.

آقای غرضی گفته می شود وقتی که شما وزیر شدید، پاکسازی زیادی در نفت کردید و نیروهای زیادی را اخراج کردید.

ایدا نه، ببینید کسی که مأمور پاکسازی بود همان شخصی

بود که قبلا بود، همان...

تاریخ شفاهی وزرای نفت ایران؛ سید محمد غرضی

نگاهی به ساخت فیلم گل‌های باوارده، باهمکاری پالایشگاه آبادان

نفت

برپرده نقروهای

نفت و پالایشگاه‌های نفت و گاز، چه از نظر اقتصادی و چه از نظر سیاسی از اهمیت بالایی برای کشورمان برخوردار است، به گونه‌ای که جانفشانی‌های بسیاری، بخصوص در هشت سال دفاع مقدس در این حوزه صورت گرفته تا آسیب کمتری به پالایشگاه‌های نفتی کشور وارد شود. بی‌شک، در همین صورت، روایت‌ها و داستان‌های بسیاری از قهرمانانی که در قامت مهندسان و کارکنان پالایشگاهی که در برابر دشمن ایستادگی کرده‌اند، وجود دارد که می‌تواند مورد توجه قرار بگیرد و سینما، بهترین رسانه برای ثبت و به تصویر کشیدن این رشادت‌هاست؛ اما با وجود داستان‌های بسیاری که هریک می‌تواند اثری حماسی در سینمای ایران باشد، تعداد کمی فیلم در این حوزه تولید شده است. از جمله آن‌اری که باموضوع نفت در سینمای دفاع مقدس ساخته شده، می‌توان به فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» به کارگردانی مهرداد خوشبخت و تهیه‌کنندگی سعید سعدی اشاره کرد. در خط داستانی این فیلم سینمایی آمده است: «در سال ۱۳۵۹ و همزمان باجنگ تحمیلی، تعدادی از مهندسان پالایشگاه نفت آبادان در تلاش هستند با امکانات و تجهیزاتی که در داخل انبارهای آن است، پالایشگاه‌های دیگر را تویم کنند.» گل‌های باوارده، از جمله آثار سینمای جنگ در حوزه پالایشگاهی است که به‌فدکاری‌های این بخش از کارکنان صنعت نفت در دوران جنگ اشاره دارد. در این فیلم پالایشگاه نفت آبادان و ابتار گری کارکنان آن که خود، در تیررس دشمن قرار داشتند، به تصویر در آمده است.

وزارت نفت برای روایت دستاوردها و جانفشانی‌های جنگ سرمایه‌گذاری کند

سعید سعدی، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» درباره همکاری با پالایشگاه نفت آبادان در ساخت این اثر سینمایی توضیح داد: این فیلم، یکی از تولیدات بنیاد سینمایی فارابی بود و با توجه به این مساله، ارتباط و هماهنگی برای ساخت «گل‌های باوارده» از طریق این بنیاد با پالایشگاه نفت آبادان صورت گرفت و با توجه به موضوع فیلم، پالایشگاه نفت آبادان لوکیشن‌های مورد نظر برای فیلمبرداری را در اختیار تیم تولید قرار داد. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به گسترده‌گی سوژه باموضوع نفت و پالایشگاه‌های نفت و گاز برای تولید در سینما اشاره و بیان کرد: مساله مهم این است که وزارت نفت و زیرمجموعه‌های آن، بخصوص پالایشگاه‌های نفت با توجه به اهمیت استراتژیکی که برای کشور دارند، می‌توانند سوژه‌های قابل توجهی برای سینمای ایران باشند. در واقع می‌توان گفت که اتفاقات بسیاری در دوران هشت سال دفاع مقدس در این مناطق رخ داده که هر کدام می‌تواند به یک داستان جذاب و نو برای سینمای ایران تبدیل شود؛ البته به شرط اینکه وزارت نفت پای کار بیاید و اجازه دهد آنچه که واقعیت دارد، در سینما به تصویر کشیده شود. این تهیه‌کننده سینما ادامه داد: حوزه نفت در دوران هشت سال دفاع مقدس، بخصوص در خوزستان تأثیر بسیاری بر روند جنگ داشت؛ البته نباید فراموش کرد که جذابیت‌های سوژه باموضوع نفت و پالایشگاه‌هایی که در کشور وجود دارد، تنها محدود به دوران جنگ نمی‌شود؛ چرا که می‌توان از چنین ظرفیتی برای تولید داستان‌های روز نیز استفاده کرد؛ اما قبل از هر کاری باید پژوهش درست و علمی در این زمینه صورت گیرد تا سینماگران بر اساس آن، به‌طور مورد نظر خود دست پیدا کنند. سعدی تأکید کرد: برای استفاده از چنین فضایی، به همکاری وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه آن نیاز داریم؛ چرا که اگر چنین همکاری و حمایتی وجود نداشته باشد، بی‌شک تأمین امکانات و تجهیزاتی که برای چنین تولیداتی نیاز است، بسیار سخت می‌شود. در واقع اگر چنین نهادهایی مستقیم وارد عمل نشوند، تولید در این زمینه امکان‌پذیر نخواهد بود. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: اگر قرار باشد سینماگران در این زمینه ورود کنند، وزارت نفت نباید تنها به در اختیار گذاشتن فضای فیلمبرداری (لوکیشن) یا برخی ابزارهای مورد نیاز بسنده کند؛ بلکه باید مستقیم وارد عمل شود و سرمایه‌گذاری کند.

خاطرات یکی از کارکنان پالایشگاه نفت از گل‌های باوارده

مهدی صالح خرم آبادی، از جمله کارمندان پالایشگاه نفت آبادان است که در فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» همکاری داشته است. او نه تنها در هماهنگی به منظور ایجاد فضای مناسب برای گروه فیلمبرداری نقش داشته؛ بلکه در بخش‌هایی از این فیلم نیز به عنوان بازیگر، نقش آفرینی کرده است. خرم آبادی، درباره تجربه همکاری خود با گروه تولید فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» گفت: این فیلم به نوعی، یکی از همکاری‌های پالایشگاه نفت آبادان با سینمای ایران به‌شمار می‌رود. زمانی که پیشنهاد ساخت این فیلم به پالایشگاه آبادان داده و بعد از اینکه تصمیم نهایی برای همکاری با این پروژه گرفته شد، پالایشگاه نفت آبادان، فضای فیلمبرداری و ابزار مورد نیاز را در اختیار گروه تولید قرار داد. قبل از شروع فیلمبرداری، عوامل پشت صحنه، چندبار به آبادان سفر کردند و از آنجا که در آبادان همیشه تلاش می‌کنیم خاطرات خوبی را برای مردم دیگر شهرها رقم بزنیم، تمام تلاش خود را برای همکاری با آنها انجام دادیم. او با اشاره به حضور عوامل پشت صحنه در آبادان توضیح داد: این دوستان با حضور در پالایشگاه نفت آبادان، لوکیشن‌های مورد نظر خود را انتخاب و برای فیلمبردای در خواست مجوز کردند که بسرعت صادر شد. با توجه با اینکه «گل‌های باوارده»، فیلمی با موضوع جنگ است، بی‌شک، سکانس‌های انفجار نیز در فیلم وجود داشت که خلق آنها در پالایشگاه نفت، باسختی‌های خاصی خود همراه بود.

ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده، از جمله کارمندان پالایشگاه نفت آبادان است که در فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» همکاری داشته است. او نه تنها در هماهنگی به منظور ایجاد فضای مناسب برای گروه فیلمبرداری نقش داشته؛ بلکه در بخش‌هایی از این فیلم نیز به عنوان بازیگر، نقش آفرینی کرده است. خرم آبادی، درباره تجربه همکاری خود با گروه تولید فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» گفت: این فیلم به نوعی، یکی از همکاری‌های پالایشگاه نفت آبادان با سینمای ایران به‌شمار می‌رود. زمانی که پیشنهاد ساخت این فیلم به پالایشگاه آبادان داده و بعد از اینکه تصمیم نهایی برای همکاری با این پروژه گرفته شد، پالایشگاه نفت آبادان، فضای فیلمبرداری و ابزار مورد نیاز را در اختیار گروه تولید قرار داد. قبل از شروع فیلمبرداری، عوامل پشت صحنه، چندبار به آبادان سفر کردند و از آنجا که در آبادان همیشه تلاش می‌کنیم خاطرات خوبی را برای مردم دیگر شهرها رقم بزنیم، تمام تلاش خود را برای همکاری با آنها انجام دادیم. او با اشاره به حضور عوامل پشت صحنه در آبادان توضیح داد: این دوستان با حضور در پالایشگاه نفت آبادان، لوکیشن‌های مورد نظر خود را انتخاب و برای فیلمبردای در خواست مجوز کردند که بسرعت صادر شد. با توجه با اینکه «گل‌های باوارده»، فیلمی با موضوع جنگ است، بی‌شک، سکانس‌های انفجار نیز در فیلم وجود داشت که خلق آنها در پالایشگاه نفت، باسختی‌های خاصی خود همراه بود.

ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده، از جمله کارمندان پالایشگاه نفت آبادان است که در فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» همکاری داشته است. او نه تنها در هماهنگی به منظور ایجاد فضای مناسب برای گروه فیلمبرداری نقش داشته؛ بلکه در بخش‌هایی از این فیلم نیز به عنوان بازیگر، نقش آفرینی کرده است. خرم آبادی، درباره تجربه همکاری خود با گروه تولید فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» گفت: این فیلم به نوعی، یکی از همکاری‌های پالایشگاه نفت آبادان با سینمای ایران به‌شمار می‌رود. زمانی که پیشنهاد ساخت این فیلم به پالایشگاه آبادان داده و بعد از اینکه تصمیم نهایی برای همکاری با این پروژه گرفته شد، پالایشگاه نفت آبادان، فضای فیلمبرداری و ابزار مورد نیاز را در اختیار گروه تولید قرار داد. قبل از شروع فیلمبرداری، عوامل پشت صحنه، چندبار به آبادان سفر کردند و از آنجا که در آبادان همیشه تلاش می‌کنیم خاطرات خوبی را برای مردم دیگر شهرها رقم بزنیم، تمام تلاش خود را برای همکاری با آنها انجام دادیم. او با اشاره به حضور عوامل پشت صحنه در آبادان توضیح داد: این دوستان با حضور در پالایشگاه نفت آبادان، لوکیشن‌های مورد نظر خود را انتخاب و برای فیلمبردای در خواست مجوز کردند که بسرعت صادر شد. با توجه با اینکه «گل‌های باوارده»، فیلمی با موضوع جنگ است، بی‌شک، سکانس‌های انفجار نیز در فیلم وجود داشت که خلق آنها در پالایشگاه نفت، باسختی‌های خاصی خود همراه بود.

ساخت فیلم گل‌های باوارده

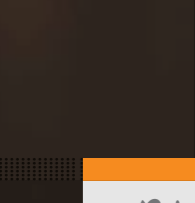
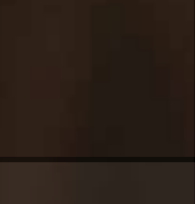
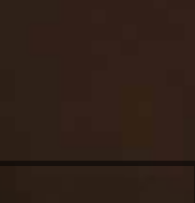
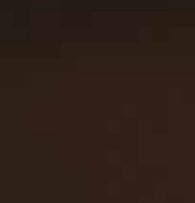
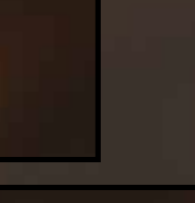
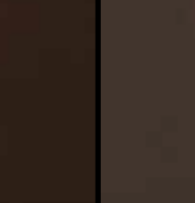
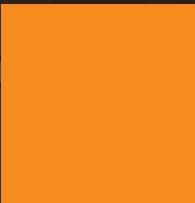
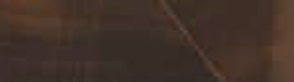
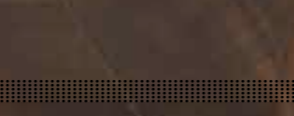
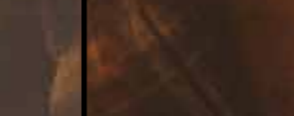
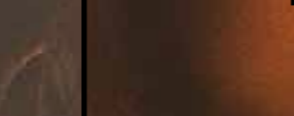
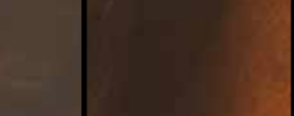
ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده

ساخت فیلم گل‌های باوارده

تقدیم «گل‌های باوارده» به ۳۳۰ شهید پالایشگاه آبادان

قهرمانانی که تویخ شدند

پردیس سینمایی ملت با حضور جواداوجی، وزیر نفت؛ محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تعدادی از کارکنان پالایشگاه نفت آباد و خبرنگاران و منتقدان سینما به نمایش گذاشته شد.

تقصیر ما نبود که فیلم دیر به جشنواره رسید

البته این اثر سینمایی با تاخیر بسیار و در آخرین روزهای جشنواره فیلم فجر به نمایش گذاشته شد و کارگردان، فیلم درباره تاخیر در اکران آن توضیح داد: «تقصیر ما نبود که فیلم دیر به جشنواره رسید، اتفاقی بود که بین آدم‌های فنی و جشنواره رخ داد، نکته دیگر اینکه، فیلم تمام نشده بود و در این نسخه همه ایده‌های ما اجرایی نشد و باعث شد نسخه‌ای که دوست نداشتیم را روی پرده ببینید»

اما باتیبال شومن، یکی از بازیگران اصلی این فیلم سینمایی که نزدیک به یک دهه است، در آثار سینمایی، تلویزیونی و تئاتر حضور دارد، برای اولین بار در «گل‌های باوارده» بازی در نقش اصلی را تجربه می‌کند. این هنرمند پیش از این در فیلم‌هایی چون «تختی»، «تنگه ابوقریب» و «شبی که ماه کامل شد» حضور داشته است. مهرداد خوشبخت در نشست خبری این فیلم که در چهل و یکمین دوره جشنواره فیلم فجر برگزار شده بود، تاکید کرد که فیلم حداقل یک ماه برای آماده شدن زمان لازم داشت و نسخه نهایی در جشنواره به نمایش گذاشته نشده است؛

اما فیلم قبلی این کارگردان، یعنی «آبادان یازده ۶۰» نیز چندان مورد استقبال قرار نگرفت و نتوانست نظر منتقدان را به خود جلب کند. در است که «گل‌های باوارده»، فیلمی کمی حاشیه‌چاقیل و چه‌بعد از تولید نیست؛ اما مهم این است که فیلمی در سینمای ایران ساخته شده که در حوزه دفاع مقدس را فراتر گذاشته و این بار به سمت قهرمانانی رفته که سینما پیش از این کمتر به آنها توجه می‌کرد. بی‌شک نهادهای دولتی از جمله وزارت نفت می‌توانند با استفاده از ظرفیت رسانهای به نام سینما، در به تصویر کشیدن تاریخ صنعتی مانند نفت که شامل گذشته، حال و آینده می‌شود، موفق باشند.

ایستگاه رادبویی را حفظ کنند. این کارگردان پیش از این اعلام کرده بود که قرار است سه گانه‌ای با موضوع آبادان بسازد که «آبادان یازده ۶۰» و «گل‌های باوارده» بخشی از این سه گانه است.

در واقع مهرداد خوشبخت که زاده آبادان است، از جمله کارگردانانی است که تلاش می‌کند تا به نوعی در فیلم‌های خود حال و هوای زادگاهش را بخصوص در زمان دفاع مقدس به تصویر بکشد. این فیلم سینمایی ابتدا با نام «پالایشگاه» پروانه ساخت گرفت؛ اما بعد از مدتی نام آن به «گل‌های باوارده» تغییر کرد؛ همان گل‌های کاغذی که معمولاً در سطح شهر آبادان دیده می‌شود.

این فیلم سینمایی در ابتدا قرار بود با حضور یکی از سلبریتی‌ها ساخته شود. این بازیگر حتی بخشی از دستمزد خود را نیز در باقت کرده بود؛ اما در نهایت با خودداری او از حضور در این فیلم، خوشبخت مجبور شد تا بازیگر جدیدی را به جای او برای حضور در این فیلم برگزیند.

در نهایت این کارگردان، لیست بازیگران خود برای این فیلم سینمایی را با هنرمندانی چون باتیبال شومن، امیررضا دلآوری، الهام نامی نیک، نادر سلیمانی و یاسین مسعودی بست.

خوشبخت در یادداشتی درباره داستان «گل‌های باوارده» نوشته است: «عده‌ای از کارکنان شرکت نفت در شرایط جنگی بدون اینکه مأموریت یا دستوری داشته باشند، شخصا تصمیم می‌گیرند قطعات آکبند تمام اتیارهای پالایشگاه آبادان را از محاصره شهر خارج کنند؛ کاری که با موفقیت انجام می‌شود تا از کارکنانی عادی به دلاوران قهرمانی تبدیل شوند که با این جسارت، تمام پالایشگاه‌های کشور را از تعطیلی نجات می‌دهند. این فیلم تقدیم شده است به ۳۳۰ شهید پالایشگاه آبادان.»

او در بخش دیگری از صحبت‌های خود تاکید کرد: افرادی که در این فیلم حضور داشتند، شخصیت‌های واقعی بودند که آن زمان به صورت خودجوش تصمیم به اینکار می‌گیرند و در نهایت تویخ می‌شوند.

این فیلم برای اولین بار در طول برگزاری چهل و یکمین دوره جشنواره فیلم فجر، در

«گل‌های باوارده»، فیلمی با موضوع کارکنان پالایشگاه نفت آبادان در دوره جنگ تحمیلی است که از سوی مهرداد خوشبخت تولید شده است. فیلمی که به طور کامل در پالایشگاه نفت آبادان فیلمبرداری شده و در واقع می‌توان گفت که وزارت نفت به نوعی با در اختیار قرار دادن پالایشگاه آبادان به تیم تولید این فیلم سینمایی، در ساخت «گل‌های باوارده» نقش داشته است.

فیلم سینمایی «گل‌های باوارده» به کارگردانی مهرداد خوشبخت و تهیه‌کنندگی سعید سعدی از جمله فیلم‌هایی است که در حوزه دفاع مقدس ساخته شده است. فیلمی که این بار مهندسان و کارکنان پالایشگاه نفت آبادان را سوزه قرار داده است. کسانی که در اوج جنگ تحمیلی و در دست زمانی که شهر در محاصره ارتش عراق بود، تمام تلاش خود را کردند تا با توجه به شرایط، قطعات مورد نیاز پالایشگاه‌های سراسر کشور که در انبار پالایشگاه نفت آبادان بود را از خط محاصره خارج کرده تا چرخ پالایشگاه‌ها از حرکت بازماند.

البته این اولین تجربه کارگردانی مهرداد خوشبخت در حوزه سینمای دفاع مقدس نیست؛ بلکه پیش از این تجربه تولید فیلم سینمایی «آبادان یازده ۶۰» را داشته که درباره کارکنان یک ایستگاه رادبویی در شهر آبادان است که زمان حمله عراقی‌ها به این شهر تمام تلاش خود را کردند تا بتوانند این

جلوگیری از شایعه پراکنی

خرم آبادی در پاسخ به این پرسش که با توجه به تاریخ روایت داستان، تا چه اندازه لوکیشن‌های مورد نظر در پالایشگاه نفت تغییر داده شده، بیان کرد: داستان «گل‌های باوارده» سال ۱۳۵۹ (خ می‌دهد، به همین دلیل به فضایی مناسب با آن دوران نیاز داشتیم. بخشی از این لوکیشن‌ها در فضایی بود که در حال حاضر به عنوان موزه استفاده می‌شود، بخشی از سکانس‌ها هم در اسکله ۷ پالایشگاه فیلمبرداری شد که به تغییرات خاصی نیاز نداشت؛ چرا که این اسکله نسبت به گذشته چندان تغییر نکرده بود. یکی دیگر از صحنه‌هایی که در فیلم دیده می‌شود، به انبار کالای پالایشگاه که یک فضای باز است، مربوط می‌شود که برای فیلمبرداری به تغییر چندانی نیاز نبود. او، با اشاره به برخی سکانس‌های این فیلم در محیط پالایشگاه و جلوگیری از ایجاد هر گونه شائبه و برداشت غلط از سوی مردم تصریح کرد: برای فیلمبرداری وضبط سکانس‌هایی مانند ایجاد صحنه‌های انفجار در پالایشگاه که می‌توانست شائبه برانگیز باشد، یا نهادهای رسمی همچون فرمانداری و صدا و سیما استان، هماهنگی‌هایی به منظور آگاه‌سازی مردم برای جلوگیری از ایجاد هر گونه شایعه انجام شد تا در روز فیلمبرداری، اطلاع‌رسانی لازم از طریق تلویزیون مرکز آبادان انجام شود. خرم آبادی تصریح کرد: این اطلاع‌رسانی از طریق تلویزیون مرکز آبادان در طول روز، به صورت زیر نویس انجام می‌شد و به مردم یادآوری می‌کرد دود در آسمان، مربوط به فیلمبرداری است تا شائبه‌های مبنی بر آتش‌سوزی در پالایشگاه آبادان برای مردم ایجاد نشود. یکی از نکات جالب این بود که قبل از استفاده از مواد انفجاری، از گروه فیلمبرداری خواسته شد که این مواد در میدان تیرامتحان شود تا از نظر صدا مشکلی نباشد.

باورده از نگاه مسوولان

او تاکید کرد: «گل‌های باوارده» برای اولین بار در طول برگزاری جشنواره فیلم فجر در پردیس سینمایی ملت به نمایش گذاشته شد. بسیاری از کارمندان پالایشگاه نفت نیز به تهران آمدند تا در کنار وزیر نفت به دیدن این فیلم بنشینند. بعد از پایان نمایش فیلم، وزرای نفت و فرهنگ و ارشاد اسلامی روی صحنه آمدند. در این میان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بیان کرد که ما شنیده بودیم در طول جنگ مردم آبادان چه سختی‌هایی را تحمل کرده‌اند؛ اما با این فیلم، تنها بخشی از این مشکلات را متوجه شدیم.

خرم آبادی همچنین در جواب این سوال که تا چه اندازه از خاطرات کارمندان قدیمی پالایشگاه برای فیلم استفاده شد، گفت: پیش از جواب باید بگویم زمانی که جنگ شروع شد ۱۰ یا ۱۱ سالم بود و بخوبی ترس آن روزها را به یاد دارم. این فیلم نتوانست بخشی از این ترس‌ها را نشان دهد. در رابطه با سوال شما باید بگویم که افراد قدیمی بسیاری در پالایشگاه نفت بودند که خاطرات بسیاری از آن دوران سخت داشته و همه چیز را به چشم دیده بودند. مهرداد خوشبخت پیش از هر چیز با قدیمی‌های آبادان درباره جنگ صحبت کرده بود که از جمله این افراد می‌توان به «مکی یازغ» اشاره کرد که شاهد همان عروسی بوده که در فیلم به تصویر کشیده شده است. مکی یازغ، کسی است که در زمان جنگ به یک پرستار در بیمارستان آبادان علاقه مند می‌شود و در همان شرایط جنگی، مراسم عروسی را برگزار می‌کند. مهرداد خوشبخت می‌گفت که می‌خواهد از اتفاقاتی که آن زمان رخ داده، برای فیلم خود الهام بگیرد. همچنین این کارگردان از اطلاعات و خاطرات بسیاری از مردم آبادان استفاده کرده است. او ادامه داد: کارگردان فیلم که خود آبادانی است، تمام تلاش خود را کرده تا در این فیلم، به نکات ریز و بسیار مهمی از دفاع مردم آبادان بخصوص کارمندان پالایشگاه نفت بپردازد؛

البته بعد از پایان فیلمبرداری «گل‌های باوارده»، مسعود جعفری جوزانی نیز برای بازدید از لوکیشن‌ها برای ساخت فیلم سینمایی «بهشت تبه‌کاران» به آبادان آمد تا از پالایشگاه بازدید کند. خرم آبادی در پایان بابیان اینکه برای انجام فیلمبرداری، مجموعه پالایشگاه، تغییر چندانی نکرده است، تصریح کرد: تنها تغییر مربوط به تیر و گاه‌شماره ۲ است که نمای آن آجرسه‌سانتی شده است به همین دلیل گروه فیلمبرداری با فاصله دور، به گونه‌ای از فضای این بخش استفاده کردند تا مخاطب متوجه این تغییر نشود. بیشتر لوکیشن‌های استفاده شده، ساختمان‌های قدیمی پالایشگاه است که تا امروز هیچ تغییری نداشته‌اند.

گفت و گو با سرپرست تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی

برای موفقیت از جان مایه گذاشتیم

نیوشا روزبان تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی که برای نخستین بار در باشگاه پارس جنوبی تشکیل شد، پس از درخشش در شروع کار و راهیابی به لیگ برتر قایقرانی، در اولین حضور خود در این لیگ، موفق به کسب مقام نایب قهرمانی در بخش روینگ و رتبه سوم در بخش آب‌های آرام شد. در خصوص این موفقیت و شرایط تیم، با الهام زارعی، سرپرست تیم قایقرانی پارس جنوبی گفت و گویی انجام داده ایم که در ادامه می‌خوانید.

تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی در این دوره از لیگ برتر قایقرانی توانست نتایج درخشانی به دست آورد. درباره موفقیت‌های این تیم توضیح دهید.

در حال حاضر تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی، ۲ قایق تیمی دارد که یکی شامل تیم روینگ و دیگری شامل تیم آب‌های آرام است. تیم روینگ پارس جنوبی که شامل ۵ نفر است، در

در جمع بندی نهایی، مقام‌های دوم و سوم را در دورشته مورد نظر از آن خود کردید.

برای شکل‌گیری تیم قایقرانی بانوان، تا چه اندازه از ورزشکاران حرفه‌ای و تا چه اندازه از ورزشکاران بومی و شرکتی استفاده کردید؟

نکته بسیار مهمی که در تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی وجود دارد، این است که اعضای تیم همه جوان هستند؛ البته با توجه به اینکه روینگ یک رشته استقامتی است، رده‌سنی اعضا کمی بالاتر است؛ اما در تیم آب‌های آرام، چون هم استقامتی و هم سرعتی است، رده سنی پایین‌تری دارد. در کل می‌توانم بگویم که تیم پارس جنوبی، یک تیم کاملاً جوان است. خوشبختانه در تیم روینگ پارس جنوبی، ورزشکاران حرفه‌ای حضور دارند. به عنوان مثال، نازنین ملایی، یکی از ورزشکاران این تیم، سهمیه المپیک دارد و تجربه حضور در المپیک داشته است. دیگر اعضا نیز همگی ملی پوش هستند؛ البته در کنار آن، ۵ نفر از ورزشکاران بوشهری نیز در تیم حضور دارند. همچنین شقایق خسروانی، مربی و عضو تیم، هم ورزشکار بومی و هم یکی از کارکنان شرکت پارس جنوبی است.

در ابتدا و قبل از شروع فصل جدید، بودجه کمی در اختیار تیم قرار گرفته بود. به همین دلیل تصمیم گرفته شد با این بودجه، تجهیزات لازم را خریداری کنیم و تیم نداشته باشیم. بعد از صحبت با فدراسیون قایقرانی به ما گفتند که تجهیزات لازم و محل سکونت مورد نیاز را در اختیار ما قرار می‌دهند تا بتوانیم برای تیم، ورزشکاران مورد نیاز را جذب کنیم. خوشبختانه فدراسیون قایقرانی در این زمینه ما را بخوبی کمک کرد.

تیم قایقرانی پارس جنوبی هم قرار است سیاست‌های باشگاه را دنبال و از ورزشکاران بومی و کارکنان استفاده کند یا همچنان از حضور ورزشکاران حرفه‌ای بهره می‌گیرد؟

لازم است این مساله را توضیح دهم که ما تنها یک هفته تا شروع لیگ زمان داشتیم. به همین دلیل دستمان برای جذب ورزشکار بسته بود؛ اما با همکاری فدراسیون قایقرانی ۵ ورزشکار بومی را از بوشهر به تهران آوردیم تا در کنار ملی پوشان قرار گرفته و با تمرین در کنار آنها به پیشرفت مناسب دست یابند. در واقع هدف

اصلی ما در تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی، این است که در آینده نه چندان دور، اعضای تیم از ورزشکاران استان بوشهر و فرزندان کارکنان تشکیل شود. همانطور که تیم فوتسالمان نیز همین شرایط را دارد. حتی به کارمندی که در تهران زندگی می‌کنند نیز اعلام کرده ایم تا فرزندانمان سر تمرین ملی پوشان حضور پیدا کنند و قایقرانی را آموزش ببینند تا در سال‌های آتی، بتوانیم از بچه‌های خودمان که شامل بومی‌ها و فرزندان کارکنان است، برای حضور در تیم استفاده کنیم.

همچنین در مصوبه وزارت نفت آمده است که ۱۰ درصد از اعضای تیم ورزشی می‌توانند شرکتی، ۴۰ درصد بومی و ۵۰ درصد دیگر نیز ورزشکاران حرفه‌ای باشند؛ البته سیاست وزارت نفت این است که بتوانیم از قهرمانان ورزشی استفاده کنیم تا تیم هم مقام به دست آورد و هم بچه‌ها بتوانند در کنار ورزشکاران حرفه‌ای، تجربه کسب کرده و پیشرفت کنند.

حضور ورزشکاران ملی در تیم، تا چه اندازه در پیشرفت دیگر ورزشکاران تیم می‌تواند تأثیرگذار باشد؟

اگر قرار باشد برای یک تیم از همان اول شکل‌گیری، از ۱۰۰ درصد ورزشکاران بومی یا شرکتی استفاده شود، یک تیم ضعیف تشکیل می‌شود که امکان پیشرفت در آن بسیار کم است؛ اما اگر در کنار ورزشکاران بومی و شرکتی، از ورزشکاران حرفه‌ای و ملی‌پوش استفاده کنیم، بی‌شک باعث پیشرفت تیم می‌شود. معتمد زمانی که اعضا در کنار یک ملی‌پوش بارو می‌زنند، هم پیشرفت می‌کنند و هم با عضو ملی پوش به رقابت می‌پردازند که این خود، باعث بهتر شدن تیم می‌شود. برای پیشرفت ورزشکاران بومی، به مسؤلان بوشهر اعلام کرده‌ایم که اگر مربی خانم و آقادر هر دورشته روینگ و آب‌های آرام دارند، به ما معرفی کنند تا با حضور در تهران، کنار سرمربیان تیم ملی قرار گیرند و بعد از بازگشت به بوشهر هم بتوانیم از توانایی خوب این مربیان استفاده کنیم.

گویا تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی برای نخستین بار است که در این شرکت تشکیل شده؟ در این خصوص بیشتر توضیح دهید. بله، مهم‌ترین مساله‌ای که باید به آن اشاره کنیم، این است که تیم قایقرانی پارس جنوبی بانوان، برای اولین بار در لیگ قایقرانی حضور پیدا کرده است؛ چرا که این اولین تیم قایقرانی بانوان باشگاه پارس

جنوبی است. می‌توانم بگویم برای رسیدن به چنین نتیجه‌ای، تلاش بسیاری کردیم و باید از کسانی مانند سخاوت اسدی، مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، بهرام رضاییان، مدیرعامل باشگاه پارس جنوبی؛ منصور قنبرزاده، مدیرکل سلامت و ورزش وزارت نفت و دیگر دوستان که در این راه ما را همراهی کردند، تشکر کنم.

تاکید می‌کنم که تمام اعضای تیم، از جان خود مایه گذاشتند تا بتوانیم به نایب قهرمانی دست پیدا کنیم. نازنین ملایی، ابتدای فصل به دلیل آسیب در ناحیه کتف، نتوانست در چند بازی ابتدایی حضور داشته باشد و اگر از ابتدای بازی در کنار اعضای تیم حضور داشت، حتماً رتبه قهرمانی را به دست می‌آوردیم. معتمد اعضای تیم، برای رسیدن به این جایگاه، تلاش بسیاری کردند و بی‌شک همه آنها از باخلاق‌ترین و نجیب‌ترین دختران ورزشکار به‌شمار می‌روند؛ البته قرار بود تیم تکواندو بانوان را هم داشته باشیم که در تلاش هستیم این اتفاق بیفتد.

نایب قهرمانی بانوان پارس جنوبی در لیگ برتر قایقرانی

تیم قایقرانی بانوان پارس جنوبی، در اولین حضور خود در لیگ برتر قایقرانی بانوان، به عنوان نایب قهرمان انتخاب شد. این تیم که در دو بخش روینگ و آب‌های آرام لیگ برتر قایقرانی بانوان حضور داشت، در هر یک از این بخش‌ها، رتبه‌های مختلفی را به دست آورد. در پایان رقابت‌های لیگ برتر قایقرانی بانوان، تیم روینگ بانوان دانشگاه آزاد، ۱۹۰ امتیاز به‌عنوان قهرمانی دست یافت. همچنین تیم پارس جنوبی نیز با کسب ۱۸۵ امتیاز، عنوان نایب قهرمانی را به دست آورد. تیم میدان هم با ۱۱۶ امتیاز جایگاه سوم را به خود اختصاص داد.

در پایان چهار مرحله رقابت‌های لیگ برتر، آب‌های آرام در بخش بانوان، تیم «بحرور گستر» با ۳۸۲ امتیاز قهرمان شد. تیم «فولاد هرمزگان» با ۳۴۸ امتیاز و «پارس جنوبی» نیز با ۲۸۹ امتیاز در رده‌های دوم و سوم قرار گرفتند. باشگاه پارس جنوبی که برای اولین بار، تیم قایقرانی بانوان را ایجاد کرده، سرپرستی آن را به عهده الهام زارعی و مربیگری آن را به شقایق خسروانی سپرده است. این باشگاه توانسته با استفاده از حضور ورزشکاران ملی در کنار ورزشکاران بومی و شرکتی، یک تیم قدرتمند و حرفه‌ای در بخش قایقرانی بانوان ایجاد کند. به طوری که در اولین حضور خود موفق به کسب نایب قهرمانی در لیگ برتر شود. بی‌شک باشگاه پارس جنوبی در تلاش است با استفاده از ورزشکاران حرفه‌ای که در سطح ملی و بین‌المللی فعالیت می‌کنند، سطح ورزشکاران بومی خود را در بخش قایقرانی بانوان بالا برده تا این تیم بتواند در آینده نزدیک از حضور ورزشکاران بومی و شرکتی در سطح حرفه‌ای استفاده کند.

معرفی برگزیدگان مسابقات فرهنگی - ورزشی یادواره سوم خرداد

مسابقات فرهنگی - ورزشی یادواره سوم خرداد، با معرفی برندگان به کار خود پایان داد. مراسم اختتامیه مسابقات فرهنگی - ورزشی حوزه مقاومت شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران برگزار شد. در ابتدای این مراسم، رسول اسناوندی، فرمانده حوزه مقاومت بسیج شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی با اشاره به برگزاری این مسابقات پس از سال‌ها تأخیر گفت: هر چند بنا به دلایلی، این مسابقات بعد از سال‌ها تأخیر، برگزار شده؛ اما استقبال شرکت‌کنندگان از این دوره بسیار خوب بود. وی با اشاره به اینکه این دوره از مسابقات در ۴ رشته فوتسال، شنا، تیراندازی با تپانچه و تیراندازی با تفنگ با حضور بانوان و آقایان برگزار شده است، هدف از برگزاری این مسابقات را ایجاد روحیه نشاط، شادابی و یادگیری رقابت سالم میان کارمندان عنوان کرد. جلیل سالاری، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران نیز با اشاره به سالروز آزادسازی خرمشهر گفت: آزادسازی خرمشهر از اهمیت بسیاری برخوردار است. خرمشهر درست در زمانی آزاد شد که دشمن، این شهر را یکی از استان‌های خود می‌دانست. وی با اشاره به اینکه این واقعیت است که خرمشهر را خدا آزاد کرد، افزود: هر چند جنگ سخت و نابرابری را پشت سر گذاشتیم؛ اما امروز برکات آن را با توجه به پیشرفت‌هایی که در حوزه‌های مختلف، بویژه در حوزه نفت داشته‌ایم، بخوبی می‌بینیم. در پایان این مراسم، اسامی برگزیدگان این دوره از مسابقات اعلام شد.

تیراندازی با تفنگ (آقایان)

تیراندازی با تپانچه (آقایان)

نفر اول: محمدرضا رضایی
نفر دوم: سعید اعظم
نفر سوم: حسین نیکی

نفر اول: امین اکبر خواه
نفر دوم: علی غلامی
نفر سوم: محمدرضا صالحی

تیراندازی با تپانچه (بانوان)

شنا (آقایان کمتر از ۴۵ سال)

نفر اول: فرناز فرازی
نفر دوم: گیتاشعبانپور
نفر سوم: صغرا شیرین زاده

نفر اول: سینا شهبازی
نفر دوم: محسن صالحی
نفر سوم: حجت کر بلائی

شنا (آقایان بالای ۴۵ سال)

شنا (بانوان)

نفر اول: مهدی شیروانی
نفر دوم: مهدی دژحسینی
نفر سوم: مصطفی محتشمی

نفر اول: مهتاب نوروزی
نفر دوم: مهتاب روح نیا
نفر سوم: سارا اسکندری

دارت

نفر اول: محمدحیدر حاجیان
نفر دوم: سید حسین حسینی
نفر سوم: حسین عبدالوند

فوتسال

تیم اول: جلال قیاسی، رسول اسناوندی، حامد قاسمی، محمد جوانمرد، سیدجواد فاضلی، الیاس نجفی، حسن لشکری، سیدحامد نقیبی، فرشاد صیاد، حمید شاه بخش و حمیدرضا کزازی.

تیم دوم: ابوالفضل یارمحمدی، رضا دمیرچلی، حسین یعقوبی، عباس باصفا، سیدمحمود حسینی، حمید میرزاییان، عبدالحسین معینی کیان، یونس جعفرزاده، رضا تیموری و خسرو مهنری.

تیم سوم: سید مرتضی رضوی نیا، ناصر عبدالهپی، علی کسرابی، علی خدادادی، مهدی آرین‌فر، محمد معصومی، رضا وطن خواه، یعقوب پیری، ناصر نصیری و مصطفی مصطفایی پور.

دختران امیدیه، پرچمدار لیگیک فوتسال

با برگزاری مرحله نهایی بیستمین دوره مسابقات لیگ یک فوتسال زنان، روز شنبه ۱۳ خردادماه، دو دیدار در شهرستان تاکستان استان قزوین برگزار شد و در نهایت، نفت امیدیه به عنوان قهرمانی این رقابت‌ها دست پیدا کرد.

این در حالی بود که در پایان مرحله نهایی این رقابت‌ها که طی دو روز با حضور چهار تیم نفت امیدیه، یاران سهرابی، شکفتی‌سازان جویبار و گلبرگ تاکستان برگزار می‌شد، نفت امیدیه و یاران سهرابی هر کدام با کسب دو پیروزی ۶ امتیازی شدند و در نهایت، نفتی‌ها به دلیل برتری در تقابل رودررو برابر یاران سهرابی، عنوان قهرمانی را از آن خود کردند.

در پایان بیستمین دوره این رقابت‌ها، دو تیم نفت امیدیه و یاران سهرابی به لیگ برتر فوتسال زنان صعود کردند.

برگزاری مسابقات فوتسال کارکنان مناطق نفت خیز جنوب

مراسم اختتامیه مسابقات فوتسال کارکنان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب - اهواز (جام رمضان) به مناسبت بزرگداشت آزادسازی خرمشهر در سالن مسابقات شهرک نفت اهواز با حضور تعدادی از مدیران ارشد شرکت برگزار و از تیم‌های برتر تجلیل شد.

این دوره از مسابقات با حضور ۵۵۰ ورزشکار در دو گروه سنی بالای ۴۵ سال و زیر ۴۵ سال برگزار شد.

گروه کارکنان بالای ۴۵ سال

در این گروه، تیم‌های مهندسی و ساختمان (۱)، عملیات غیرصنعتی و تیم بهداشت و درمان عناوین اول تا سوم را کسب کردند.

گروه کارکنان زیر ۴۵ سال

تیم‌های کارون (۱)، مهندسی و ساختمان (۱) و مهندسی و ساختمان (۲) مقام‌های اول تا سوم در این گروه را به خود اختصاص دادند. افشین بختیارزاده از تیم مهندسی و ساختمان با ۱۲ گل به عنوان آقای گل و عبدالله عقیلی از تیم عملیات غیر

مهدی جلو داز زاده، سرپرست هیات دوومیدانی استان فارس شد

طی حکمی از سوی سرپرست فدراسیون دوومیدانی، مهدی جلو داز زاده به عنوان سرپرست هیات دوومیدانی استان فارس منصوب شد. مهدی جلو داز زاده از جمله دوندگان حرفه‌ای کشورمان است که سابقه حضور در مسابقات مختلف بین‌المللی را داشته است. وی در گذشته توانسته به عنوان قهرمان آسیا در رشته‌های دو ۸۰۰ متر و ۱۵۰۰ متر شناخته شود.

جلو داز زاده در حال حاضر به عنوان رئیس ورزش همگانی منطقه ویژه اقتصادی پارس فعالیت می‌کند.

مسابقات فرهنگی - ورزشی هفته ملی جمعیت برگزار شد

مسابقات فرهنگی - ورزشی خانوادگی به مناسبت هفته ملی جمعیت، از سوی امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران در مجموعه ورزشی - آموزشی آبعلی برگزار شد. این مسابقات با حضور ۳۰۰ نفر از کارکنان زیر ۴۶ سال و خانواده آنها در رشته قایقرانی و پر تاب دارت برگزار شد. در این مسابقات ۲۶ نفر در قالب ۶۸ تیم دونفره در رشته قایقرانی با یکدیگر رقابت کردند. مسابقات دارت نیز با حضور ۱۰۰ نفر در قالب ۵۰ تیم برگزار شد.

دارت

رده سنی زیر ۴۰ سال

تیم اول: ابراهیم نصیر احمدی و مریم قاسمی
تیم دوم: ابوالفضل تیموری و یلدا تیموری
تیم سوم: محمدرحمان مقیمان، علیرضا مقیمان

رده سنی مجموع ۲۱ تا ۶۰ سال

تیم اول: شکوفه نصیری و ماهان گودرزی
تیم دوم: سعیده چیره نژاد و هستی والی
تیم سوم: سعیده جیره نژاد و زهرا ابوالفضلی

رده سنی مجموع ۶۱ تا ۸۰ سال

تیم اول: شیرین شکوهی و علی اصغر داوری
تیم دوم: زهرا سعدی و فرشته سعدی
تیم سوم: پدram فرهادی و محمدحسین قیاسی

رده سنی مجموع ۸۱ تا ۱۰۰ سال

تیم اول: مرتضی عبادی و امیرحسین باری
تیم دوم: مهدیه گودرزی و سحر بوجاری
تیم سوم: سوها افراپی و جایا سوابقی

مسابقات طناب کشی کارکنان ویژه بانوان

مسابقات طناب کشی کارکنان ویژه بانوان برای مشارکت حداکثری در فعالیت‌های ورزشی نیز به مناسبت هفته ملی جمعیت و جوانی برگزار شد و ۲۹۰ نفر در قالب ۳۸ تیم در چهار گروه وزنی با قضاوت داوران رسمی فدراسیون انجمن‌های ورزشی به رقابت پرداختند.

نفت و گاز گچساران قهرمان لیگ دسته دوم فوتبال شد

تیم فوتبال نفت و گاز گچساران با مربیگری داریوش یزدی در آخرین بازی خود مقابل تیم مس سونگون قرار گرفت. این بازی که در برابر چشمان امیر قلعه نوبی، سرمربی تیم ملی فوتبال انجام شد، در دقیقه آخر بازی به تساوی یک بر یک رسید تا نتیجه نهایی بر اساس پنالتی‌های دو تیم مشخص شود.

شاگردان داریوش یزدی کار خود را در ضربات پنالتی بخوبی انجام دادند و توانستند با نتیجه ۴ بر ۳ تیم مس سونگون را شکست دهند.

این دیدار تنها برای تعیین قهرمان لیگ دسته دوم بود و هر دو تیم با قرار گرفتن در صدر گروه‌های اول و دوم، جواز صعود به لیگ دسته اول فصل آینده را به دست آوردند.